П'ЯТНИЦЯ

ВЛАДА-РАДАМ!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 119 (2121)

2 липня 1999 року

➤ 1906 р. Народився художник Петро Андрусів — автор монументальних полотен з історії княжої та козацької епох України.

➤ 1918 р. Затверджено Закон про громадянство Української держави.

➤ 1976 р. У Києві відкрито пам'ятник радянським громадянам і військовополоненим солдатам та офіцерам, розстріляним фашистами в 1941—1943 рр. у Бабиному Яру.

➤ 1989 р. Запорізький облвиконком прийняв рішення створити на острові Хортиця етнографічний музей для увічнення пам'яті запорозького козацтва.

Парламентська хроніка

Вибори. Марафон з перешкодами

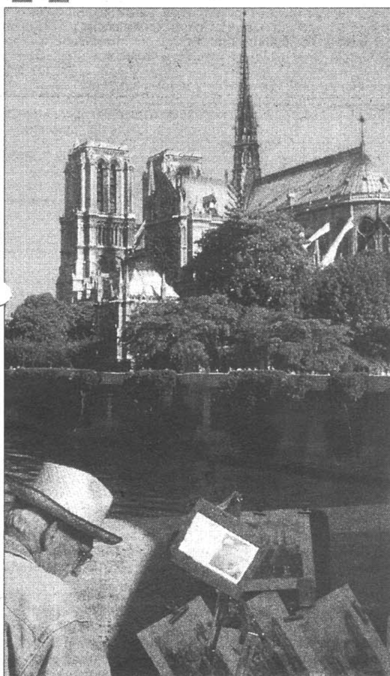
Ранкове засідання 1 липня

Головуючий на засіданні Олександр Ткаченко запропонував розробити відповідний документ з тим, щоб посилити дієвість створеної Верховною Радою тимчасової комісії на чолі з Олександром Єльяшкевичем, розширити її права. Остаточне рішення з цього питання порядку денного прийнято не було. До деяких питань заплановано повернутися на найближчих засіданнях парламенту, а чергову інформацію комісії О. Єльяшкевича заслухати у вересні цього року.

Голова тимчасової соціальної комісії Олександр Єльяшкевич цього дня виступив з інформацією про дотримання органами державної влади і місцевого самоврядування, ЦВК норм виборчого законодавства під час підготовки до проведення виборів Президента України. Було наведено численні факти порушень закону про вибори Президента й інших законодавчих актів в ході збору підписів на підтримку претендентів на кандидата на найвищий пост у державі. Парламент планував заслухати керівників правоохоронних органів та генерального прокурора. На жаль, на засідання не з'явилися міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко та голова СБУ Леонід Деркач. А інформація їхніх заступників парламент не задовольнила. І як наслідок, в залі було висловлено пропозицію розробити відповідний документ з пропозиціями Президенту України усунути з постів керівників цих двох правоохоронних відомств.

(Закінчення на 2-й стор.).

Дві любові Миколи Кричевського

106 робіт великого українського художника разом з п'ятьма полотнами його брата — Василя Кричевського — невдовзі поповнять колекції п'ятьох українських музеїв.

(Закінчення на 22-й стор.).

Акції

Шахтарі-інваліди погрожують сухою голодовкою

Група шахтарів-інвалідів шахт «Комсомолець» та ім. Гагаріна об'єднання «Артемвугілля» має намір розпочати суху голодовку перед адміністрацією Президента України. Відповідну заявку вже передали до Київської міськадміністрації.

Вимоги шахтарів: повністю погасити заборгованість у зарплатні, регресних позовах та інших соціальних платежах. Проте якщо під час зустрічі з представниками органів влади досягнуть конкретних домовленостей, акцію можуть відкласти. Шахтарі заявляють, що заборгованість у зарплаті та інших соціальних платежах досягає 20 місяців. Вони не погоджуються ні на які компромісні рішення, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У номер

Знову без краваток і знову в Завидово

Неформальна зустріч президентів України Леоніда Кучми та Росії Бориса Єльцина, що відбудеться в неділю, 4 липня, покликана дати імпульс україно-російським відносинам на всіх рівнях, у тому числі на рівні урядів.

Зустріч двох президентів відбудеться в заміській резиденції президента Росії Завидово і триватиме кілька годин. Постійні контакти президентів двох сусідніх країн є обов'язковою умовою для розв'язання і політичних, і економічних поточних питань.

Миротворці чекають наказу депутатів

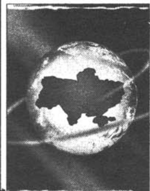
З 1 липня Україна готова направити до Югославії військовий миротворчий контингент загальною кількістю близько 800 військовиків. Після прийняття відповідного рішення Верховною Радою і Президентом України миротворці вирушать морським шляхом з Іллічівська до Салоніків, а далі наземним шляхом до Югославії. До складу контингенту входять госпіталь, рота охорони та загін гелікоптерів. Грошове забезпечення українських військовиків, які братимуть участь у миротворчій операції, становитиме близько 500—800 дол. США на місяць. Проте ще не вирішено питання фінансування. Україна вже звернулася до ООН та НАТО з проханням розглянути питання фінансування українських військових за рахунок або ООН, або додаткових фондів Північноатлантичного альянсу, однак позитивної відповіді поки що не отримала. Не визначено й місце розташування українського військового контингенту, але керівництво НАТО запропонувало українським миротворцям зайняти позиції неподалік Приштини.

Врожай-99

Знову з погодою негаразди

За даними МінАПК, вал зернових цього року становитиме 29,6 млн. тонн. Раніше прогнозували зібрати 31,5 млн. Таке коригування, коментують у міністерстві, викликане передусім червневою спекою.

➤ МВФ вирішив виділити Україні черговий транш кредиту розширеного фінансування — 115 млн. доларів.

➤ Єдиний з діючих на ЧАЕС — третій енергоблок зупинено на плановий ремонт до 9 листопада.

➤ Абітурієнти з сіл, які мають цільові направлення, зараховуватимуться до вузів за окремим конкурсом.

P.S.

Де взяти гроші для українських миротворців?

Парламентська хроніка

Вибори. Марафон з перешкодами

Ранкове засідання 1 липня

(Початок на 1-й стор.).

Висловлюючи занепокоєння наведеними фактами порушень чинного законодавства про вибори та й загалом ситуацією, що склалася у державі, народний депутат Володимир Моісеєнко запропонував звернутися до ЦВК з пропозицією розглянути питання про зняття з участі у виборчій кампанії кандидата на президентський пост Леоніда Кучму, а також розпочати процедуру імпічменту главі держави.

На денному засіданні парламент знову повернувся до внесення змін до закону про пенсійне забезпечення, який він останнім часом двічі приймав і на який Президент двічі накладав вето. Цим законом передбачається встановлення мінімальної пенсії на рівні межі малозабезпеченості — 55 гривень; встановлюється процедура виплати пенсій не частинами, як це передбачив Кабінет Міністрів, а одразу цілою сумою; а також усуваються деякі інші негаразди в чинному пенсійному забезпеченні.

Народні депутати зауважували, що один з останніх економічних указів Президента, яким він передбачає збільшення мінімальної пенсії за віком на 8 гривень (тобто до 24,9 гривні), аж ніяк не розв`яже проблему виживання наших пенсіонерів. І тому питання має стояти не про те, чи можна знайти додаткові кошти для збільшення пенсій, а про те, чи може на нинішню мізерну пенсію вижити пенсіонер.

Однак прийняти остаточне рішення — відхилити пропозицію Президента чи подолати його вето — на денному засіданні не вдалося.

Анатолій БЕНЬ.

Найчастіше голові тимчасової комісії Олександрові Єльяшкевичу розповідають нині про передвиборчі перекручення закону.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Бензин. Подолали вето вдруге

Вечірнє засідання 30 червня

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» з пропозиціями Президента повернувся до сесійного залу вже з бородою.

Президент вдруге наполягав на тому, щоб не зменшувати ставки акцизного збору. На його думку, це не призведе до очікуваного зниження цін на нафтопродукти, а лише перекриє надходження до держбюджету.

Профільний Комітет з питань фінансів і банківської діяльності, навпаки, доводив, що підвищення ставок акцизного збору з нафтопродуктів пропорційно зменшить легальне оподаткування пально-мастильної сировини і пропонував вето Президента подолати фактично повторно.

За це проголосували 302 народні депутати, підтвердивши своє переконання дружніми оплесками.

Верховна Рада ухвалила в цілому закони:

про банкрутство — основним важелем якого є запровадження інституту «керуючих санацією», тобто дати можливість боржнику за згодою кредиторів виплутатися з боргів і самостійно відновити свою платоспроможність;

про джерела фінансування діяльності органів державної влади (ініціатива Олександра Лавриновича). Відтепер діяльність цих органів матиме винятково бюджетне фінансування. Створювати будь-які позабюджетні фонди, у тому числі виступати засновниками чи співзасновниками благодійних фондів та отримувати безплатні послуги від вітчизняних чи зарубіжних юридичних і фізичних осіб законодавчо забороняється.

У цілому також ухвалено закони про внесення змін до Декрету Кабміну «Про єдиний митний тариф України»; про зовнішньоекономічну діяльність; про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками.

У першому читанні народні депутати прийняли закони про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування дорожного господарства та закон про акцизний збір.

Верховна Рада ратифікувала договори між Україною і Молдовою про економічне співробітництво, між Україною і Білоруссю та між Україною і Російською Федерацією.

Рішення про пайові внески держав—учасниць СНД на фінансування капітального ремонту і реставрації Меморіального комплексу «Брестська фортеця-герой» набрало 234 голоси.

Анатолій КАРАСЬ.

Найбільше роботи підкинув Президент

Парламентський тиждень після роботи в округах розпочався з пертурбації розкладу. Якщо Верховна Рада не встигне до 16 липня розглянути все заплановане-невідкладне, то сесію буде продовжено до 1 серпня —так вирішили керівники комітетів і фракцій на погоджувальній раді у вівторок. День уряду з інформацією Кабміну про соціально-економічну ситуацію в державі перенесено на 6 липня. Офіційна причина відкладення «судного дня» —Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко у відрядженні. Неофіційна — напряму пов'язана з наближенням президентських виборів. Утім, перенесення звіту уряду може спрацювати проти самого уряду. Адже за тиждень фінансова ситуація може погіршитися, розпочнеться збирання врожаю...

Чи не найбільше роботи підкинув цього тижня парламенту Президент. Щодня розглядали або президентське вето на прийнятий парламентом закон, або президентську указотворчість на економічну тему.

Двічі — у вівторок і середу — намагалися підтвердити прийняті парламентом, але не підписані Президентом зміни до виборчого закону. Йдеться про те, що під час реєстрації кандидатом у Президенти треба заповнювати декларацію про доходи не лише свої, а й членів усієї сім'ї. Однак максимальна кількість голосів — 262. Вето не подолано.

Серед найрезонансніших прийнятих у цілому законів —звісно, зміни до держбюджету-99, підготовлені бюджетним комітетом ВР. Закон забороняє Кабміну секвеструвати (скорочувати) держбюджет, надавати державні гарантії при отриманні іноземних кредитів. Вугільній галузі додатково виділено 1,5 млрд. грн.

•Парламент також відхилив ряд «указних» законопроектів: зміни до Закону «Про промислово-фінансові групи в Україні», закони про міжнародну технічну допомогу і закупівлю товарів для держпотреб.

Юліана ШЕВЧУК.

Опитування

Провідна десятка

Наші власні кореспонденти продовжують вивчати громадську думку стосовно десятки провідних політиків держави. Цього разу опитування проводилося в чотирьох областях південно-західного регіону — в Тернопільській, Чернівецькій, Івано-Франківській та Закарпатській областях.

Є. Марчук

О.Ткаченко

Л. Кучма

О. Мороз

Н. Вітренко

В. Медведчук

В. Ющенко

Г. Удовенко

В.Пустовойтенко

Ю.Тимошенко

Зазначимо одразу: лідирує голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці Євген Марчук. У трьох областях він посів перше місце і лише в Закарпатській респонденти поставили екс-прем'єра на друге. Слідом за ним розташувалися Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко і Президент України Леонід Кучма. Тільки четверте місце посів лідер попереднього опитування Олександр Мороз. А чільна десятка провідних українських політиків має такий вигляд: Євген Марчук, Олександр Ткаченко, Леонід Кучма, Олександр Мороз, Наталя Вітренко, Віктор Медведчук, Віктор Ющенко, Геннадій Удовенко, Валерій Пустовойтенко, Юлія Тимошенко.

Ми свідомо не запитуємо респондентів про їхній майбутній вибір глави держави. Однак варто зауважити: передвиборна президентська гонка, яка почалася 12 травня, безумовно, впливає на думки жителів тих областей, де проводяться опитування. Тож перша п'ятірка політиків складається з претендентів на високу посаду. Проте майже в кожному регіоні є свої уподобання. Скажімо, закарпатці свої симпатії віддали діючому Президентові. Бо під час стихійного лиха, яке обрушилося на Закарпаття, глава держави особисто виїжджав у потерпілу область, і більшість постраждалих отримала значну допомогу від держави. Друге місце Олександра Ткаченка можна пояснити тим, що більшість лівого електорату в пошуках єдиного кандидата дедалі частіше відкриває для себе постать Голови Верховної Ради. З другого боку, саме участь Олександра Ткаченка у президентських перегонах, очевидно, вплинула на кількість прихильників Олександра Мороза, який опинився на четвертому місці.

Продовжує нарощувати потенціал і заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук, який посів шосте місце в рейтингу за версією наших читачів і майже зрівнявся у симпатіях респондентів з Наталією Вітренко. Усе ще популярний у жителів України і голова правління Національного банку України Віктор Ющенко.

У попередньому огляді ми вже звертали увагу на спад рейтингу Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка. Цього разу він лише на 0,29 відсотка випередив голову парламентського Комітету з питань бюджету, лідера фракції «Батьківщина» Юлію Тимошенко. Отже, не виключено, що Валерій Пустовойтенко, якщо нинішня тенденція збережеться, може випасти з чільної десятки. У другу десятку ввійшли: Леонід Кравчук, Віктор Пинзеник, Юрій Костенко, Віталій Кононов, Григорій Суркіс, Василь Онопенко, Олександр Омельченко, Іван Білас, Борис Тарасюк та Анатолій Кінах.

Проте, як уже ми відзначали в попередньому огляді, провідна десятка українських політиків за версією нашої газети на тлі президентської кампанії до вподоби далеко не всім. Не встигли поговорити на цю тему автор і ведучий передачі «7 днів» Ігор Сторожук та директор Центру політичних досліджень Михайло Погребінський, як до них приєднався «Комуніст Поділля». Як повідомляє наш власний кореспондент Михайло Василашко, ця партійна газета вирішила зробити нашому виданню «рекламу» реплікою «А якби опитати бомжів?». Колишній працівник обкому Петро Мохнюк, зокрема, пише: «Порадив би «Голосу України» провести соціологічне опитування серед бомжів. Ці точно виставили б на перше місце свого собрата...»

Ми можемо хіба що подякувати за «пораду». Щоправда, уточнимо: це опитування дало б дещо інші результати, ніж ті, на які натякає автор «Комуніста Поділля», бо внаслідок економічної політики до осіб без певного місця проживання потрапило чимало і науковців, і інженерів, і педагогів, і митців. Тому перш ніж давати «поради», автору варто було б замислитися над тим, чи винні люди, що вони стали бомжами. Але проблема в іншому. Кажуть, крайнощі сходяться. Тож не дивно, що результати опитування не до вподоби як президентській команді, так і представникам деяких політичних сил. Та то пусте. Врешті, як би там не було, а 31 жовтня розставить усе на свої місця.

Лідер — Євген Марчук

Коментар

«Я стараюся, а вони гальмують...»

Нагадаю, за Конституцією, 28 червня, коли Основному Закону виповнилося три роки, закінчився термін права Президента видавати укази з економічних питань, не врегульованих законами. Про це Президент знав усі роки чинності нової Конституції. То що він мав би зробити, щоб змінити це положення і продовжити своє указне право? Конституція чітко визначає шлях.

Отже, крок перший. Розробити відповідний законопроект про зміни до Конституції.

Крок другий. Звернутися до Конституційного Суду, щоб він зробив висновок про відповідність цього законопроекту Президента вимогам статей Конституції 157 і 158. Отримавши в Конституційному Суді «добро», Президент мав би зробити ще один логічний крок: направити свій законопроект парламентові. Верховна Рада, в свою чергу, попередньо приймає законопроект більшістю конституційного складу. Остаточно такий закон вважається прийнятим, якщо на наступній сесії за нього проголосують не менш як дві третини конституційного складу ВР. Такі вимоги Основного Закону. І ця зміна Конституції не потребувала б проведення референдуму. І трьох років було б цілком достатньо, щоб внести таку зміну до Конституції.

Але вся річ у тім, що Президент не зробив жодного кроку в цьому напрямі.

Мабуть, просто так треба було. А що як парламент прийняв би таку поправку? Не було б на кого списувати «гріхи», мовляв, «я стараюся, а вони гальмують». Найпевніше, розробка цієї тези, а не продовження права видавати укази з економічних питань, не врегульованих законами, і скеровує команду глави держави. Саме тому приблизно за місяць до закінчення «указного економічного права» на з'їзді УСПП спливла пропозиція до парламенту: необхідно змінити Конституцію. І — край! І жодного з ініціаторів не гризе думка: як це зробити, не порушуючи саму Конституцію. Просто сказали «треба». Та й годі. Ніхто й не розраховував, що парламент кинеться приймати якесь рішення без законопроекту і висновків КС.

Так треба було. Щоб «я стараюся, а вони гальмують» мало переконливий вигляд. Щоб з, так би мовити, мінуса зробити великий і жирний плюс. І його спробували зробити. Президент вибухнув серією указів. Ось, мовляв, «я стараюся, а вони гальмують. Я можу й хочу, а вони мені заважають...» І, знаєте, на обивателя це справляє враження. Та ще коли указний фонтан з'являється на сцені, коли є глядачі, коли з ними спілкується сам Президент і запитує: «Ви згодні?» «Згодна...», — боязко зітхає жінка. Буцімто Президент веде її під вінець... Сміх крізь сльози.

Але досягається головна мета: «Я стараюся, а вони гальмують». І обиватель уже робить висновки: «Навіщо нам парламент, його треба розігнати. В нас є Президент—патріот, і цього достатньо». І вибір обиватель уже зробив: «Які суперники можуть бути у Леоніда Даниловича, якщо він такий добрий і мудрий, якщо він відкриває очі на те, який нероба цей парламент, яке це гальмо реформ...»

Доречно нагадати прислів'я: «Не поган криниці, бо схочеш водиці».

Усі наші президенти, зазначу, вихідці з парламенту. І майбутній — також. Навіть якщо це буде той самий Леонід Данилович. Адже він був народним депутатом.

Кажучи про поганий і недбалий парламент — «глухий», «непотрібний», «корумпований», такий, що «погруз у політичних розборках», тощо, Президент каже про такий же поганий і недбалий народ. «Глухий», «непотрібний», «корумпований» тощо. Бо народ вибрав цей парламент. І він вибрав цього Президента. Отже, Президента він вибрав хорошого, а депутатів — поганих?

Чому Президент, знаючи шляхи виходу з кризи, шляхи наповнення бюджету, шляхи послаблення податкового пресу, шляхи погашення заборгованостей у пенсіях і зарплатах, — якщо його укази — панацея від усіх лих, — чому він досидівся до передостаннього та останнього дня своїх указних повноважень? Адже це, принаймні, можна розцінювати як бездіяльність...

Елементарно, Ватсоне! А щоб парламент не встиг за кілька тижнів до завершення сесії розглянути відповідні законопроекти, що їх подає Президент водночас з виданими указами... Парламенту на прийняття чи відхилення цих законопроектів Конституція дає місяць. Не встиг парламент — чинний указ. Отож, щоб не встиг... А тим часом майже із двохсот указів Верховна Рада відхилила лише 18. Можна працювати з Верховною Радою, якщо, звісно, хотіти цього. Ба ні, оточення робить Президента подібним до себе. І він не чинить опору. Щоб «я стараюся, а вони гальмують» мало переконливий вигляд. «Ось, мовляв, які я маю можливості полегшити долю народу, а парламент — «глухий».

Можливості у Президента є і без «указного економічного права». Адже Президент (стаття 93 Конституції) має право законодавчої ініціативи, подані ним законопроекти розглядають у Верховній Раді першочергово. І приймають, якщо оточення не намагається обігрaти народ.

А істерика навколо «небажання парламенту продовжити повноваження Президента видавати укази з економічних питань, не врегульованих законами», має інші, суто передвиборні цілі. Обивателя заколисати.

Вікторія СВІТЛАНОВА.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Армія відбулася. Є загроза руйнації

Ця теза була лейтмотивом прес-конференції, що її провели у середу голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков і міністр оборони України, генерал армії Олександр Кузьмук.

Міністр оборони Олександр Кузьмук висловив вдячність Верховній Раді за вироблені рекомендації, де викладено політико-правові та соціально-економічні аспекти реформування Збройних сил держави. Їх прийнято до виконання.

Голова профільного комітету Георгій Крючков відзначив, що, попри всі труднощі та недоліки процесу реформування Збройних сил України, вони як один з основних інститутів державності відбулися. Це головний висновок парламентських слухань, наголосив Г. Крючков.

Разом з тим для самозаспокоєння підстав немає. Адже нині навіть той граничний рівень, за яким настає руйнація структури, бюджет країни задовольняє лише наполовину. Та й ці кошти не завжди виділяються. Тож під час парламентських слухань важливо було віднайти можливості бодай частково змінити ситуацію на краще. Щоб не реалізувалася відома схема: нація, яка не хоче утримувати свою армію, змушена годувати чужу...

Побоювання не безпідставні, сказав далі Г. Крючков. Адже у певних політичних сил, на словах дуже патріотичних, склалося дивовижно байдуже ставлення до армії та потреб посилення обороноздатності країни.

Міністр та голова профільного комітету відповіли на запитання. Зокрема, чи достатньо потужності оборонної промисловості України для забезпечення своїх Збройних сил сучасною технікою і озброєнням. Відповідь —цілком достатньо, можемо ще й виготовляти на експорт спорядження кращих світових зразків.

Іван ДМИТРЕНКО.

Без радості виконавчих структур

Захистити інтереси нашої держави на сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи у Страсбурзі під час розгляду «українського питання» вдалося лише завдяки активності делегації Верховної Ради. Виконавчі структури не проявили наполегливості, не надали необхідної допомоги депутатам і не висловили чітко свого ставлення, коли перед Україною постала реальна загроза санкцій ПАРЄ за невиконання деяких зобов'язань перед Радою Європи.

Таку думку висловлювали під час прес-конференції члени Постійної делегації Верховної Ради України в ПАРЄ, яку очолює голова Комітету ВР у закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник.

Як зазначив Б. Олійник, змінити ситуацію на користь України вдалося лише завдяки роз'яснювальній роботі делегації ВР, а також підготовленому нашими депутатами меморандуму щодо реального стану виконання зобов'язань перед РЄ.

І ось наслідок: Парламентська Асамблея визнала наявність «певного прогресу» й відклала рішення про застосування санкцій до січня наступного року.

Борис Олійник також зазначив, що «не всі в країні чекали позитивного розвитку подій» і особливої радості від перемоги України в Страсбурзі у виконавчої влади депутати не помітили. Іван Чиж підкреслив, що виконавчі структури практично самоусунулися від розв'язання проблем з ПАРЄ. Він також вважає, що проблеми у Страсбурзі «мають коріння тут» і пов'язані з політичною ситуацією в Україні напередодні осінніх виборів.

Надія БЕДРИЧУК.

У номер

✔ Київ

Суди повернули собі фінансову незалежність

Вчора Конституційний Суд України оприлюднив прийняте 24 червня цього року рішення у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо конституційності положень статей 19, 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік».

Річ у тім, що Верховна Рада України положеннями ст. 42 зазначеного закону надала Кабінету Міністрів України право самостійно скорочувати обсяг фінансування видатків на утримання судів.

Конституційний Суд України своїм рішенням визнав неконституційними положення статті 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік» у частині надання повноважень Кабінету Міністрів України здійснювати обмеження видатків з державного бюджету України на утримання судових органів України без урахування передбачених статтею 130 Конституції України конституційних гарантій їх фінансування.

Двосторонні зустрічі в рамках всесвітнього форуму

Президент України Леонід Кучма взяв участь у засіданні всесвітнього економічного форуму щодо Східної та Центральної Європи в Зальцбурзі (Австрія).

Учора в Зальцбурзі в Леоніда Кучми було заплановано низку двосторонніх зустрічей. Зокрема, з прем'єр-міністром Росії Сергієм Степашиним.

Запобігти легше, ніж ліквідувати наслідки

Україна і чотири сусідні держави — Угорщина, Польща, Румунія та Словаччина — найближчим часом розпочнуть розроблення спільного пілотного проекту із запобігання повеням у Карпатському регіоні. З такою ініціативою виступило Міністерство з надзвичайних ситуацій України під час 3-го засідання Спільної робочої групи Україна—НАТО з питань планування під час надзвичайних ситуацій цивільного характеру. Для практичного розв'язання цього питання буде проведено спеціальне засідання з участю представників п'яти країн і держав НАТО. На цій зустрічі також зазначалося, що НАТО вітає участь України у відбудові Югославії.

✔ Тель-Авів

Рабинович проти Горбуліна

Відомий бізнесмен Вадим Рабинович вважає, що причиною заборони на його в'їзд до України є «непримиренні розбіжності» із секретарем Ради національної безпеки та оборони Володимиром Горбуліним, повідомив Інтерфакс-Україна.

На прес-конференції у Тель-Авіві В. Рабинович заявив про прагнення В. Горбуліна «монополізувати фінансові потоки, вплив засобів масової інформації і підпорядкувати собі єврейський рух в Україні».

Бізнесмен стверджує, що «безглузді звинувачення, які містяться у заяві прес-служби СБУ, не відповідають дійсності». За його словами, «люди, причетні до діяльності згаданого пана Вульфа, про якого йдеться в заяві, сьогодні в родинних стосунках з паном Горбуліним».

Водночас секретар Ради національної безпеки та оборони України Володимир Горбулін заявляє, що в нього «не може бути особистих конфліктів з іноземним громадянином» Вадимом Рабиновичем.

Тема дня

Не поспішайте із самоспаленням!

У Лондоні відбулася масова демонстрація курдів, які протестують проти смертного вироку, винесеного в Туреччині їхньому національному лідерові Абдуллаху Оджалану. Однак ця акція протесту була не такою масовою й агресивною порівняно з виступами курдів кілька місяців тому під час арешту лідера Курдської робітничої партії. Тоді у столиці Великої Британії було зроблено спробу захопити посольство Греції, вчинено кілька актів самоспалення. Спокійна поведінка учасників демонстрації пояснюється тим, що адвокати Абдуллаха Оджалана повідомили британській громаді курдів про те, що вони мають намір оскаржувати рішення, винесене турецьким судом, і передати справу підзахисного до Європейського суду із захисту прав людини.

Актуальне інтерв'ю

«Російська карта» в осінній грі

розігруватиметься всіма кандидатами в президенти України — таку думку висловив Голова Державної Думи РФ Геннадій Селезньов в інтерв'ю кореспондентові «ГУ».

— Геннадію Миколайовичу, якою мірою «російський фактор» вплине на перебіг президентської кампанії в Україні та її результати?

— Майже всі кандидати в президенти України без цього не обійдуться. Адже «російський» електорат становить понад тридцять відсотків. Я знаю з досвіду попередніх виборів: політична активність виборців, які традиційно виступають за активізацію російсько-українського економічного співробітництва, надзвичайно висока.

Нещодавно я був у Києві на міжнародній конференції, в якій брали участь парламентарії Білорусі, Росії, України. Дуже прикро, що електронні ЗМІ так мало уваги приділили цьому форуму. Мабуть, комусь не подобається, що наші слов'янські народи прагнуть єдності. Якщо говорити про основну масу громадян України, вони також налаштовані на тісну співпрацю з Росією. Тому безперечно, що багато кандидатів у президенти України у своїх передвиборних кампаніях враховуватимуть і настрої виборців, і їхні політичні орієнтації, і «російський фактор». Наскільки це буде щиро — то інше питання.

— Ви знаєте, що у виборчому президентському марафоні буде кілька кандидатів від лівих партій України...

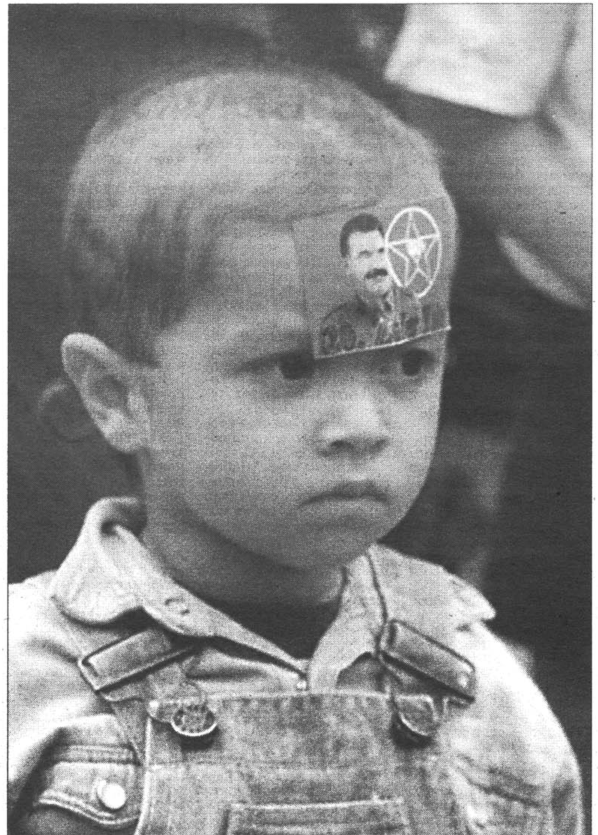
— Я гадаю, що депутати лівого крила вже сьогодні мають усе добре виважити, оскільки штучні ліві партії створюються для того, щоб розірвати лівий електорат, що не дасть змоги, як свідчить досвід, провести «до влади» жодного лівого кандидата в президенти. Я певен і знаю, що у лівих кандидатів в Україні вистачить тямущості й розуму для того, щоб напередодні президентських виборів розв'язати проблему на користь одного кандидата.

— Ваш прогноз, кому віддадуть перевагу виборці України?

— Я не можу, не хочу і не буду робити прогнозів.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Портрет лідера Курдської робітничої партії Абдуллаха Оджалана у 2-річного Ребіна Баката під час мітингу протесту проти смертного вироку курдському лідерові перед будинком українського парламенту в Києві.

Фото Віктора ПОБЕДІНСЬКОГО (УНІАН).

У номер

Блакитні шоломи не цураються шестисотих «мерседесів»

Російські миротворці відзначили п'ятиріччя входу до зони конфлікту в Абхазії. І треба сказати, вельми урочисто, незважаючи на те, що керівництво Грузії вкрай негативно оцінює діяльність російських блакитних шоломів у Грузії.

Кількість російського миротворчого контингенту в зоні конфлікту сягає 1600 осіб. Проте їхня діяльність звелася до фіксації кордону між Грузією та одним з її регіонів. Офіційний Тбілісі наполягає на інтернаціоналізації миротворчої операції. У цьому зв'язку представник діючої в Тбілісі Верховної ради Абхазії Тамаз Надареїшвілі має намір обговорити в Києві та Баку можливість залучення військових підрозділів України та Азербайджану до операції в Абхазії.

Оцінюючи перебіг миротворчої операції, Е. Шеварднадзе заявив, що «було б добре, коли б російські миротворці виконували покладені на них функції, інакше настане час, коли сама Росія порушить питання про їхнє виведення». Критично оцінюють дії російських миротворців й інші грузинські політики. Зокрема, голова парламентського комітету з конституційних юридичних питань і законності Ніно Бурджанадзе заявила, що неможливо говорити про якусь позитивну роль російських миротворців, коли на контрольованій ними території за 5 років убито понад 1000 мирних грузинських жителів. Тієї самої думки й опозиція, яка вважає, що миротворча операція в її нинішньому вигляді не знімає напруженості у зоні конфлікту.

Підтверджує «недолугість» російських миротворців й інформація, що облетіла днями грузинські газети. Один із колишніх командирів грузинського партизанського загону, який побажав залишитися неназваним, заявив, що колишній генерал Василь Якушев брав хабарі у представників конфліктуючих сторін. За його словами, командування російських миротворців свого часу пообіцяло партизанам сприяння і натомість йому купили «Джип-Черокі». Проте автомобіль був не до вподоби генералові, і він зажадав шестисотий «Мерседес». Отримавши його, Якушев обіцянку не виконав, хоча «було досягнуто домовленість, згідно з якою генерал мав дати завдання своїм воякам не перешкоджати пересуванню партизанів територією Абхазії». Довелося ще злегка витратитися: коли донька Якушева виходила заміж, партизани передали йому золоті сережки, обручку та намисто. Останнє оцінювалося у 5 тисяч доларів.

Проте все це лірика порівняно з тим, що 23 червня в Гальському районі на міні підірвався автобус, який перевозив два десятки мирних мешканців: 2 особи загинули, 5 — у критичному стані, близько 15 осіб отримали поранення. За час бойових дій в Абхазії загинуло 14 тисяч осіб, по їх завершенні внаслідок етнічних чисток і фактів геноциду ця кількість збільшилася ще на одну тисячу. А за минулі роки внаслідок дій грузинських партизанів загинуло 70 російських миротворців.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

За час бойових дій в Абхазії загинуло 14 тисяч осіб, по їх завершенні внаслідок етнічних чисток і фактів геноциду ця кількість збільшилася ще на одну тисячу.

Як стати мільйонером?

У пиві головне — банка

Чому так буває: працюєш-працюєш, а в гаманці не додається? А ось інший робить гроші просто... зі сміття.

Так, багатство бразильця Клаудіу Ногейру розпочалося з порожньої пивної банки, яку він підібрав на вулиці. Картинка, намальована на банці, здалася йому цікавою, і Ногейра вирішив забрати її додому. А 1982 року з подорожі Європою він привіз ще кілька порожніх банок. Того разу його вразили репродукції відомих художників, у тому числі Рембрандта, які дизайнери використали для оформлення пива. Повернувшись додому, бразилець вирішив зібрати всі упаковки від національного пива. А вже потім були цілеспрямовані вилазки за кордон —Ногейра привозив іноді до двох тисяч бляшанок.

Нині в його колекції понад 34 тисячі екземплярів зі 130 країн. Деякі експонати коштують кілька тисяч доларів: наприклад, найперша у світі пивна алюмінієва банка, вироблена 1935 року компанією «Крюгер», або спеціально розроблена для солдатів Німеччини під час другої світової війни банка, що не відбиває світло, яке на неї потрапляє. Є в нього навіть пивні ємності, замовлені спеціально для весільних урочистостей принца Чарльза і Діани.

З часом колекціонер розпочав сам займатися виробництвом пива. І тепер його щомісячний прибуток — майже 30 тисяч доларів. Але ж того щасливого дня він міг пройти й повз порожню пивну банку.

О звичаї!

Три яблука за 1160 доларів

За три яблука, та не золотих, а найзвичайнісіньких, лише прихоплених із собою в дорогу з-за кордону, мешканці новозеландської столиці Веллінгтона довелося заплатити по поверненні на батьківщину... 1160 доларів. Таку ціну їй пред'явила митниця веллінгтонського міжнародного аеропорту як штраф за порушення суворих правил Нової Зеландії щодо ввезення фруктів.

Побоюючись проникнення в країну комах чи хвороб, здатних пошкодити місцеві сільськогосподарські культури, новозеландці забороняють ввезення свіжих плодів із-за кордону. Знала про це мешканка Веллінгтона чи ні, але в будь-якому разі вона стала порушницею, якщо не сказати контрабандисткою. Карантинна служба митниці через суд оштрафувала жінку на 430 доларів за брехливу декларацію, оскільки в митних документах яблука не вказувалися, і ще на 730 доларів — за «спробу зберігання недозволеного товару». Самі ж яблучка урочисто знищили.

З життя пенсіонерів

Мандела повертається додому

Нельсон Мандела повертається додому. Адже президентський палац перестав бути йому притулком... Якби він побажав залишитися ще на один термін, то, поза всякими сумнівами, був би обраний. Популярність Мандели нині набагато більша, ніж у перші місяці його правління. Але 80-річний екс-президент зробив інший вибір... Що ж, після стількох років боротьби він заслуговує на спокійну пенсію.

Нині люди, що особисто знають Нельсона Манделу, поділилися на два табори: одні ллють сльози, інші радіють. Комендант резиденції президента у Кейптауні Маршалл Пітерс сумує: «Нельсон для нас, як батько. Всі співробітники дуже не хочуть розлучатися з ним». Його шеф-кухар Хілтон Літтл просто невтішний, і не лише тому, що не знає, чи продовжать з ним контракт. Хто ж готуватиме Манделі його улюблені страви? Про всяк випадок він дав інтерв'ю, в якому розповів про смаки екс-президента, щоб новий кухар не ставив експерименти на «дорогому» шлунку. Новий кухар повинен завжди пам'ятати, що Мандела не їсть жирної та кислої їжі, віддає перевагу пісному м'ясу, а улюблена третя страва — свіжі фрукти...

«За всієї своєї заклопотаності Нельсон знаходив добрі слова для підлеглих, — пригадує шеф-кухар. — Завжди цікавився, чи не перепрацьовую я призначений час, чи досить часто буваю з сім'єю».

А менеджер усіх офіційних резиденцій країни Елла Говендер дуже сподівається, що їй вдасться зберегти теплі людські взаємини з президентом і тоді, коли він відійшов від влади. І якщо Мандела запросить її в гості, вона відгукнеться на найперше запрошення.

Навіть комерційні структури вирішили, що 7 тисяч доларів (на рік) пенсії — це негідна для нього сума. Одна з провідних компаній, що володіє мережею продуктових крамниць «Пік енд Пей», пообіцяла зробити все можливе, щоб холодильник екс-президента було завжди заповнено, і вручила Манделі «ключ від своїх комор». Це означає, що він може безплатно брати продукти в будь-якій із крамниць цієї компанії.

Нельсон для нас, як батько.

Але, мабуть, найбільш турбувалися соратники Мандели по Африканському національному конгресу. Мандела, навіть не будучи президентом, має такий авторитет, який будь-кому з АНК і не снився. У своєму прощальному слові Мандела спробував заспокоїти партійців: він готовий виконувати «окремі доручення» АНК. Але... Тепер головне, про що він мріє, — якнайшвидше повернутися в рідне село Куну.

Село розташоване в 22 км від Умати, столиці провінції Східний Кейп. Нині там у розпалі приготування до повернення знаменитого земляка: оновлюють свіжою фарбою стіни будинків, упорядковують сквери і клумби, готують святкові вбрання для церемонії зустрічі. Один із старійшин села, 67-річний Мандланкосі Нгцебетсана, розповів кореспондентові «ІТАР-ТАКС»: «Ми називаємо його Нельсон Мадіба (вождь). Це ім'я — його клану народності коса. Назвати людину іменем клану — вираз найвищої до неї довіри. Мадіба створив нам гідні умови для життя — проклав дороги, провів воду, електрику і навіть відкрив поштове відділення».

Що це? Красива казка про загальну любов до окремого політика чи традиція вшанування, що інколи навіть набуває болісної форми епідемії. Аж ніяк. Вихваляти президента, що перебуває при владі, — річ звичайна. А почуття смутку з нагоди його відставки —це найдорожча нагорода, про яку мріє кожен політик. Але далеко не кожен заслуговує.

Наталя ФІЛІПЧУК
(за матеріалами зарубіжної преси).

Хто як святкує

І втомитися не встигнеш, як уже відпочивати час

Кожний четвертий день для мешканців Туреччини — вихідний. У середньому щорічно вони відпочивають 90 днів, отримуючи при цьому заробітну платню.

Згідно з доповіддю, що її підготувала тутешня конфедерація профспілок роботодавців, Туреччина займає друге місце серед 36 розвинених країн світу щодо тривалості свят і вихідних, поступаючися пальмою першості лише Південній Кореї.

Свята, що тривають іноді до 17 днів поспіль, призводять до значних матеріальних та трудових витрат. Наприклад, страйки, в яких торік взяли участь 283 тисячі осіб, завдали Туреччині набагато менших збитків, аніж оплачені вихідні представників державного сектора.

Профспілки роботодавців закликали владу країни нараховувати платню лише за реальні трудові дні. Як до такої ініціативи поставляться турки, здогадатися неважко.

Неймовірне — поруч

Світло в темряві

Всесвітньо відомий фотомайстер Євген Бавчар — повністю сліпий... В це особливо важко повірити, коли потрапляєш на виставку художника.

Ще на початку 60-х в центрі для сліпих дітей у Любляні (Словенія) він зробив свої перші знімки. А перша офіційна виставка його фотографій відбулася в 1987-му — в Парижі. Потім був успіх в Австрії, Італії, Німеччині, Швейцарії, Іспанії, Бразилії. І ось митець завітав до України. У столичному Французькому культурному центрі відкрилася його фотовиставка, яка буде діяти ще три дні.

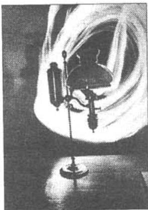
В його роботах стільки справжнього життя, несподіваних ракурсів.

На запитання, що він дає людям своєю творчістю, Євген Бавчар відповів: «Світло, яке я створюю, для того, щоб провести вас, глядачів, темними коридорами моєї душі, постійно відкриваючи найпотаємніші її куточки».

Як же він це робить? Усміхнувшись, майстер дістав із сумки «Лейку», доторкнувся руками до моїх плечей, визначаючи зріст, і, піднявши фотоапатат на рівень мого обличчя, клацнув. Відтепер моя здивована фізіономія може потрапити до його знаменитої фотоколекції...

Олекса ВАЩЕНКО.
Фото автора.

Здається, що падає завіса, під якою ховається загадкова душа предметів, до яких звикло око: лампа, крісло...

Нетрадиційно

Жахлива помста

Єгиптянин Мохаммед аль-Файєд, який проживає в Англії, знайшов спосіб помститися урядові Великої Британії, котрий відмовляється надати йому британське громадянство: мільярдера після смерті буде муміфіковано і клоновано.

«Ми виведемо з пана аль-Файєда сотню маленьких клонів, які переслідуватимуть до кінця світу міністра внутрішніх справ Джека Стро і весь дуже гордий британський істеблішмент». Із такою сенсаційною заявою виступив у Лондоні прес-секретар мільярдера.

Протягом десятка років той позивається з МВС Великої Британії, намагаючись отримати заповітний британський паспорт. Проте через численні порушення законодавства цієї країни Мохаммед аль-Файєд постійно отримує відмову.

Крім клонування, тіло людини, яка так і не стала британцем, після смерті та муміфікації буде виставлено в універмазі «Херродс», який нині належить єгиптянинові: нехай всім буде соромно, що Англія втратила дуже цінного громадянина.

Є такий закон

Процедуру полегшили

В Ірані встановлено максимальну «плату за пролиту кров» — 20 тис. доларів. За іранськими законами, вбивця може уникнути покарання, сплативши так звану «дію» — певну суму родині вбитого.

Вірний давнім традиціям кримінальний кодекс Ісламської Республіки Іран визначає розмір компенсації так: «100 верблюдів, 200 корів, 1000 овець, 200 шовкових суконь, 1000 золотих або 1000 срібних монет». Однак для полегшення «процедури розрахунку» влада встановила грошовий еквівалент.

Сума компенсації за вбивство жінки-мусульманки вдвічі нижча, ніж за вбивство мусульманина. У разі завдання тілесних ушкоджень винний також може виплатити родині потерпілого суму, що її визначають у частках «компенсації за вбивство».

Хроніка. Факти. Події

➤ *Вашингтон*

Буш має прихильників більше

Найреальніші шанси стати кандидатами на пост президента США нині мають демократ Альберт Гор і республіканець Джордж Буш. Коли б вибори президента США відбулися сьогодні, то в них переміг би син колишнього президента США. Згідно з останніми опитуваннями, що їх проведено в США, під час голосування він випередив би Альберта Гора на 15 пунктів.

➤ *Тегеран*

В ім'я безпеки

Іран і Греція мають намір утворити спільний комітет з оборони. Співробітництво між Тегераном і Афінами не спрямовано проти третіх країн. Його мета — зміцнення регіональної безпеки і стабільності. Було оголошено про майбутнє перше засідання представників військових відомств Ірану, Греції і Вірменії в Афінах, що його призначено на 12 липня.

➤ *Ель-Кувейт*

Корупція — ознака демократії?

У Кувейті за кілька днів до парламентських виборів, призначених на 3 липня, розпочалася «купівля голосів». На вулицях столиці емірату з'явилися люди, які пропонують корінним кувейтцям продати їхній спеціальний сертифікат, який дає право голосу. Місцева преса зловтішно зазначає, що корупція під час підготовки до виборів свідчить: Кувейт просувається шляхом демократичного розвитку семимильними кроками.

➤ *Париж*

Кухарів під суд

Відомі шеф-кухарі найпопулярніших і найпрестижніших у Парижі ресторанів постали перед судом. Омар в анісовому соусі, устриці на підталому льоді, гарячі морські їжаки або морський гребінець під кокосовим рагу — ці та інші чудові страви французької кухні, які пропонують кращі ресторани Парижа, — під «густим соусом» банального хабарництва. Річ у тім, що 34 ресторани отримували незаконні «комісійні» від фірми «Скотфіш», яка веде оптову торгівлю морепродуктами, за згоду бути її постійними клієнтами.

➤ *Софія*

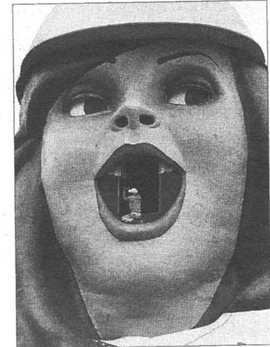
Під болгарським прапором в інтересах Ізраїлю

літатимуть віднині літаки авіакомпанії «Балкан». Урядове агентство з приватизації ухвалило рішення продати 75 відсотків акцій «Балкану» ізраїльській фірмі «Зеєві групп», яка спеціалізується на будівельних підрядах, та її партнерові в цій оборудці компанії «Аркіа». Остання є дочірнім підприємством ізраїльського національного перевізника і спеціалізується на чартерних рейсах. Прогнозується, що участь «Аркіа» в управлінні справами «Балкану» компенсує відсутність специфічного досвіду в головного партнера. Нові власники сплачуватимуть борги «Балкану», які оцінено в 70 млн. доларів.

➤ *Ліма*

Тьотя Стьопа

У Перу змонтовано найбільшу статую у світі. Її довжина — 70 метрів, висота та ширина — 16. Вага велетенші — 30 тонн. Це такий собі навчальний посібник: усередині — всі людські органи і... 30-тонна дитина. Учні, яких цікавить анатомія, можуть з екскурсією побувати всередині цієї дами.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Ви про це знаєте?

Зупинені миті Володимира Івасюка

Якось до мене, в корпункт «Голосу України» в Чернівцях, зателефонував батько композитора Володимира Івасюка Михайло Григорович і попросив принагідно завітати до нього на квартиру. Жив він тоді з сім'єю в старовинному будинку по вулиці Маяковського, неподалік від колишнього помешкання письменниці Ольги Кобилянської, де свого часу гостювала Леся Українка. Трохи вище, у професора Смаль-Стоцького, зупинявся на постій Іван Франко. В Українському народному домі Великий Каменяр уперше читав чернівчанам свого «Мойсея». Ще через кілька будинків стояв тоді особняк, в якому жив відомий український художник Юстин Пігуляк.

Духовні велети творили тут особливу ауру, яка не могла не вплинути на формування й розвій Володимира Івасюка.

Я застав Михайла Григоровича в його робочому кабінеті схиленим над фотографіями, хаотично розкладеними на паркетній підлозі. На столі лежало кілька світлин, якими я одразу ж замилувався. Відчувалося: зроблені вони досить умілим фотографом. Це були звичайні сімейні фотографії. З розряду тих, які називають постановочними. Але впадала у вічі їхня композиційна стрункість.

— Хто автор цих світлин? — спитав я Михайла Григоровича.

— Володя. Тому тебе й запросив, аби почути компетентну думку про його фотографічні вправи.

Я довго розглядав аматорські фотографії. Найкращі відкладав окремо. Набралося зо два десятки «хрестоматійних» світлин, які дали мені право заспокоїти батька, що Володя й у цій царині міг би досягти успіхів.

Знімав Івасюк-молодший простенькою аматорською камерою. «Якісний стрибок» він зробив трохи пізніше, коли батьки придбали йому фотоапарат німецького виробництва «Практика».

Цікаву, на мій погляд, серію світлин привіз Володя з польського міста Сопота, куди він їздив разом зі співачкою Софією Ротару. Там, на знаменитому тоді міжнародному пісенному фестивалі, його пісня «Водограй» у виконанні Софії стала лауреатом. Було це в 1974 році.

Володя Івасюк залишив після себе сотні фотографій. Його невтомний об'єктив фіксував рідних, друзів, творчих побратимів. Ці роботи стали у великій пригоді під час оформлення його меморіального музею.

Батько привчив сина робити на зворотному боці світлин помітки простим олівцем про час і місце фотографування. Якщо Володя інколи забував про це, тоді втручалася рука Михайла Григоровича. Завдяки батьковій скрупульозності вдалося зберегти хронологію всіх зафіксованих на плівці подій.

Володя був усебічно обдарованою людиною. Він мав задатки художника. Потяг до малярства пробудився у ньому в учнівському віці. Його роботи прикрашали стіни класних приміщень Кіцманської середньої школи, в якій навчався. Для кабінету української мови він написав портрет Тараса Шевченка.

У фондах меморіального музею композитора в Чернівцях збереглися малюнки і більш зрілого періоду митця. Серед них привертають увагу портрети батька, виконані пастеллю. Є там і «захалявна книжечка» із замальовками Володі, які він зробив під час своїх мандрівок у Карпати та на Кавказ.

Фотографічна й малярська музи допомогли йому в утвердженні свого «я». Він не став професіоналом на тих теренах, бо переважила любов до музики, але завдяки цим захопленням збагатилася його душа.

Ці фонди ще чекають свого дослідника. Коли їх буде вивчено й узагальнено, то перед нами постане в новому вимірі справді непересічний митець — інтелігентний, шляхетний.

Василь БАБУХ.

Володя Івасюк залишив після себе сотні фотографій. Його невтомний об'єктив фіксував рідних, друзів, творчих побратимів. Ці роботи стали у великій пригоді під час оформлення його меморіального музею.

На цій світлині Володя Івасюк зафіксував свого батька та сестру Оксану. Осінь була його улюбленою фотографічною порою. Фото друкується вперше.

У творчій майстерні

І намалював художник... голод

На 39-му році творчого життя художник Петро Сензюк торкнувся теми голоду, що його сам пережив у п'ятирічному віці. Нині Петро Костянтинович на пенсії.

— За молодих років я багато подорожував, особливо люблю Карпати і волинське Полісся, — розповідав він. — Бачене відтворював у картинах. Але найрідніший моєму серцеві край — Поділля, де народився, виріс, де в дитинстві пережив страшний голод...

На полотні — його сім'я. Семеро дітей у батьків. Найменшенькі туляться до батька й матері, п'ятирічний хлопчик стоїть перед батьком, простягає мисочку...

— Це я себе таким пам'ятаю, — згадує пережите сивий художник. — У моїй пам'яті завжди жили картини, коли в нашому селі Сахнах Летичівського району на Хмельниччині руйнували церкву, розбивали жорна. Я бачу тодішнього голову сільської ради з пістолетом у руці, який ходив від хати до хати, погрожував, що розстріляє кожного, в кого знайде хоч мисочку зерна. Плач і голосіння односельців — назавжди в моєму серці.

У чорно-білих тонах — серія малюнків про голод.

— Це все наша історія, так ми жили, — тихо мовить Петро Костянтинович.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

З-за лаштунків

Спектакль, пам'ятник і пам'ять

«Я помню чудное мгновенье» — виставу з такою назвою показав у Москві на фестивалі «Слов'янський вінець» Житомирський обласний муздрамтеатр. За жанром це — літературно-музична композиція. У виставі використано твори композиторів, творчий шлях яких пов'язаний з Житомиром (зокрема, Косенка і Лятошинського), а також зарубіжних.

Тут незайве згадати про один зовсім не містичний збіг цифр: 200-річчя з дня народження Пушкіна святкували одночасно зі 100-річчям спорудження в Житомирі пам'ятника поетові. Того самого, біля якого під час громадянської війни просив поховати себе В. Боженко. Найцікавіше, що спорудження пам'ятника обійшлося не в 6 тисяч, як оцінювали спочатку, а в 600 карбованців. Виручив місцевий художник-самоук Генріх Олешкевич, який мав невелику каменотесню. Художник не лише виліпив з глини погруддя Пушкіна, а й подарував місту цілком готовий постамент. Відливали бюст у бронзі на місцевому заводі «Шая Вайнштейн і сини» (нині «Автозапчастина»). Незабаром скромний пам'ятник став гордістю міста.

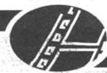
«Утро. В парке песнь кукушкина. Заперт сельтерский киоск. Рядом памятничек Пушкина...»

Так писав колись Саша Чорний. Давно і сліду нема від того кіоска. Тільки краєзнавці пам'ятають, що трохи далі, на цьому самому бульварі, одразу після революції було споруджено пам'ятник Леніну. Бюст відливали так само, як пам'ятник Пушкіну. Забулося, мов не було цього... А «пам'ятничок» Пушкіну й досі зберігає подих того «чудного мгновенья» — тут стрічаються закохані, яким жити в третьому тисячолітті.

... Перед від'їздом до Москви митці Житомирського театру сперечалися, чи доречний у виставі патетичний фінал з пам'ятником. Звісно, не житомирським, а тим самим, найвідомішим. Бо житомирський на патетику не тягне: то просто поет, який жив від однієї чудової миті до іншої.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Картинки з натури

Бомжам нинішнім і потенційним присвячується

Ми, благополучні, щодня зустрічаємо їх на вулицях, вокзалах і ринках, біля сміттєвих контейнерів. Хтось відведе погляд, аби не псувати собі настрою, хтось тицьне копійку чи щось з їстівного. Усі вони здебільшого колись вели нормальний спосіб життя. А на бомжів перетворилися кожен по-своєму: хто став жертвою квартирних махінацій, кого підступність і жорстокість «друзів», знайомих чи навіть родичів довели «до ручки», або ж втрата роботи чи прописки тощо. Колишній інженер престижного НДІ, колишня студентка, колишній моряк, колишня медсестра, колишній учень школи-інтернату... Усі — колишні. Особистості, знівельовані одним поняттям — бомжі. Вони не мають житла. Й, само собою — постійної роботи. Та й на тимчасову, скажімо, попоратись у когось на садибі, на дачі, вигребти якесь сміття з підвалу чи подвір'я, їх воліють не брати. Люди, кинуті всіма напризволяще... З'явилися, правда, в Одесі перші пристанища для таких — притулки, нічліжки, але то — для десятків. А куди сотням? Чи, можливо, й тисячам?

І ось раптом — фотовиставка «Одеса бомжова». Вона змусила тих, хто її відвідав, глянути на отой прошарок одеситів, гадаю, по-іншому: з почуттям жалю і співчуття. Чи, можливо, й осуду та гніву — не проти тих, кого на фотокартках зображено, а проти тих, хто їх до такого життя довів. Й замислитися: не доведи, Господи, щоб зі мною таке трапилося. Адже відомо: від жебрацької долі та злої волі ніхто не застрахований.

Прикро, звичайно, що чи не вперше прямо подивився їм у вічі, знявши на плівку, іноземець. Студент з німецького міста Дортмунда Вольфганг Мюллер приїхав до Одеси погостювати — і його вразили передусім не її культурно-історичні пам'ятки, не блакить Чорного моря, а оте численне плем'я бомжів. День у день снуючи поміж них, він став для багатьох своїм: вони розповідали йому про власні понівечені долі, позували перед об'єктивом. Знайшлася, вочевидь думали, людина, готова вислухати, поспівчувати. Галерея портретів, а їх виставлено близько шести десятків, не може не вразити. Насамперед тим, що перед нами теж люди, кожен зі своїм характером, своїми болями. Саме останнє найчастіше й бачиш в очах отих неголених, замурзаних, непричесаних, виснажених. А ще на фотографіях близько 40 побутових, так би мовити, сюжетів: зафіксовано місця помешкання й «промислу» бомжів. Вже самі назви фотографій вказують на їх адреси: «Нічліжка», «Кладовище», «Міське звалище»...

Автор показав відзняте в асоціації підтримки громадянських ініціатив «Ковчег», в благодійницьких фондах «Центр сучасного мистецтва» й «Дорога додому». Запитав: «Вам не болить?». «Болить!» — відповіли там. І запропонували все оте виставити на огляд. Аби привернути увагу загалу до однієї з найболючіших проблем сьогодення — бездомності. Залу для виставки надав обласний благодійний фонд реабілітації дітей-інвалідів «Майбутнє».

Не знаю, які конкретні кроки зроблять після виставки громадськість, місцеві владні структури. Та й наївно, певно, було б сподіватися, що отакий показ раптом круто змінить ставлення до бездомних, знедолених людей. Але реакція вже є. Дещо, правда, дивна. У деяких місцевих засобах масової інформації з'явилися листи «патріотів», в яких міститься застереження: за жодних обставин не можна випускати оту виставку за рубіж. Від «представника громадськості» випало чути «гнівний осуд»: нічого, мовляв, усе отак чорнити, та ще й напередодні важливих політичних подій — не все у нас так погано, світлішого значно більше... Під «важливими політичними подіями» малися на увазі, звичайно, наступні президентські вибори. А от що під поняттям «світлішого» — второпати важко. Тим паче їм — бомжам нинішнім й потенційним.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Валерія ІНЮТІНА.

У номер

➤ **Донецьк**

У дитячому хорі — нові голоси

Новий корпус на 80 місць розчинив двері в дитячій оздоровниці «Смарагдове містечко», що в Слов'яногірську. Цей заклад приймає дітей-сиріт, від дошкільнят до старшокласників, і розрахований на цілорічну роботу. Тут дівчатка й хлопчики з інтернатів і дитячих будинків не тільки відпочивають, а й навчаються і лікуються. А днями мешканці «містечка» отримали в подарунок від обласної держадміністрації новенький автобус.

➤ **Чернівці**

Святе місце порожніло недовго

Тривалий час на території Чернівецької області орудувала злочинна група, яка займалася грабуванням церков. Та нещодавно працівники буковинської міліції застукали крадіїв «на гарячому». Вилучено понад 20 цінних ікон XVIII та IX століть, викрадених із старообрядницького храму в селі Липовани Вижницького району. Святині повернуто віруючим.

➤ **Луганськ**

Через райцентр до зірок

Харківський державний аерокосмічний університет імені М. Жуковського популярний серед абітурієнтів Луганщини. Зважаючи на це, керівництво вузу вирішило відкрити у Старобільську філіал навчального закладу. Тут на перших порах навчання за платною системою вестиметься на заочному факультеті. Філіал береться готувати висококваліфікованих спеціалістів за фахом інженер електронної техніки, економіст, інженер-програміст тощо.

➤ **Сімферопіль**

У Криму - повітряні ворота

Не впізнати аеровокзальний комплекс міжнародного аеропорту «Сімферополь». Після дворічної реконструкції за рівнем комфортабельності він не поступається кращим летовищам світу. Пропускна здатність зросла від 170 тис. чоловік на рік до 2 млн., а злітно-посадочні смуги у змозі приймати всі типи лайнерів. І навіть... космічні кораблі.

➤ **Полтава**

Пісенна міць козача

Перший обласний фестиваль школярів, авторів-виконавців співаної української поезії відбувся в Полтаві. Присвячений він 1100-річчю міста і 350-річчю початку визвольної боротьби українського народу. Організатори творчого змагання, відтепер традиційного, — облуправління освіти та Полтавський полк українського козацтва — мали на меті насамперед виявити юні обдарування і сприяти їх зростанню. Гран-прі вибрала Оксана Назаренко із Градизька — авторка слів і музики та виконавиця пісні «Україна».

➤ **Вінниця**

Любіть землю, як Діброва

90 років виповнилося добре знаному на Вінниччині Герою Соцпраці Микиті Діброві. 35 з них Микита Якович головував у господарстві села Красносілки Крижопільського району. Ще п'ять років очолював колгоспи у двох сусідніх селах. Кажуть, таких чесних і порядних керівників, як Діброва, нині годі й шукати. Гості з'їхалися з усіх усюд, вручали подарунки (серед них — грамоту МінАПК і навіть годинник від Президента).

Сам іменинник говорив небагато: «Любіть, друзі мої, матінку-землю, плекайте її, як дітей своїх. Земля дає сили і здоров'я. І всі багатства — від неї...»

На знімку: ювіляр у колі гостей.

Фото Володимира КЛЕПКА.

Цікаво

Пантеон славетних

волинян створити в княжому Володимирі-Волинському пропонує виконавчий директор громадської організації «Волинське земляцтво», головний редактор журналу «Волинь» Анатолій Якубюк. Чільне місце в ньому, вважає він, має належати князю Волинському і Галицькому королю Данилу (Галицькому).

Маємо урочисто, з каяттям, каже А. Якубюк, ввести короля Данила і його батька Романа, засновника Волинсько-Галицької держави, і брата Василька, і багатьох інших у пантеон вітчизняної слави. Першим кроком до цього може стати встановлення на офіційному польсько-українському рівні місця поховання Данила Романовича й збереження захоронення. З багатьох джерел відомо, що його тіло упокоєно, згідно із заповітом, у соборному храмі міста Хелма (нині Республіка Польща). Тому «Волинське земляцтво» переконане, що в інтересах Польщі й України віднайти це місце, урочисто перепоховати прах Данила Галицького на батьківській землі — у Володимирі-Волинському, в княжій усипальниці — Свято-Успенському соборі, спорудженому князем Мстиславом.

Василь АЛЕКСЄЄВ.

Волинська область.

Данило Романович — один із тих князів, котрі в часи татаро-монгольської навали піднімали з руїн Батьківщину.

Подарунки

Як мед — то і ложкою

Білокам'яний кримський красень Лівадійський палац-музей час від часу «впадає у дитинство». Не так давно його зали наповнилися таємничим духом далекого 43-го. Знайомі усьому світові постаті знову вершили долю світу: підписували важливі документи, солідно позували фотографам, не забуваючи при цьому про улюблені сигари чи трубку. Знімки, зроблені в період Ялтинської конференції, ксерокопії документів, телеграм, виступів Уінстона Черчілля — то все подарував музею Фонд Черчілля з Англії. Ці презенти надійшли услід за американським дарунком з бібліотеки Ф. Рузвельта — 224 історичні книги.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Працівникам Лівадійського палацу-музею такий хід подій припав до душі, і тепер вони з нетерпінням чекають, коли естафету дарунків підхоплять Росія та Грузія.

Дослідження

Тут були меноніти...

Міжнародна конференція «Хортиця-99: меноніти в царській Росії і Радянському Союзі» протягом чотирьох днів проходила в Запоріжжі. Вона воскресила історію менонітів, котрі поселились у цьому регіоні вздовж Дніпра 200 років тому. Початок поселенням дали члени голландських та німецьких релігійних груп після того, як Катерина II запросила працелюбних селян перебратися на ці землі.

Разом із українськими та російськими дослідниками забутих національних меншин, в конференції зголосилися взяти участь історики та вчені з Канади (на церемонії відкриття з доповіддю виступив Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні пан Дерек Р. Т. Фрейзер), США, Німеччини, Парагваю.

Учасники конференції у своїх доповідях

зазначили, що меноніти стали динамічною силою в соціальному, сільськогосподарському та промисловому розвитку своєї нової батьківщини, але в радянські часи зазнали жорстоких репресій, і нині майже нічого не лишилось від колись процвітаючої культури менонітів південної України.

Історії менонітів присвячена й виставка в обласному краєзнавчому музеї (працюватиме протягом шести місяців). Серед експонатів — меблі, твори мистецтва, фотознімки, макет менонітського села, скульптура, сільськогосподарський реманент, традиційний одяг. Чимало речей знайшли в колишніх менонітських поселеннях в Україні, частину взяли із музеїв Канади. Деякі із експонатів назавжди залишаться в постійній експозиції краєзнавчого музею.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

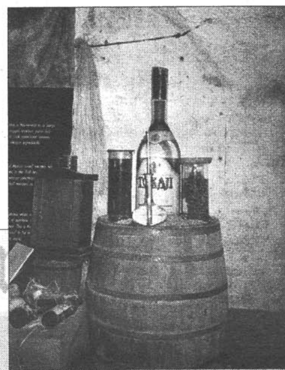

Будапеште, кьосенем!

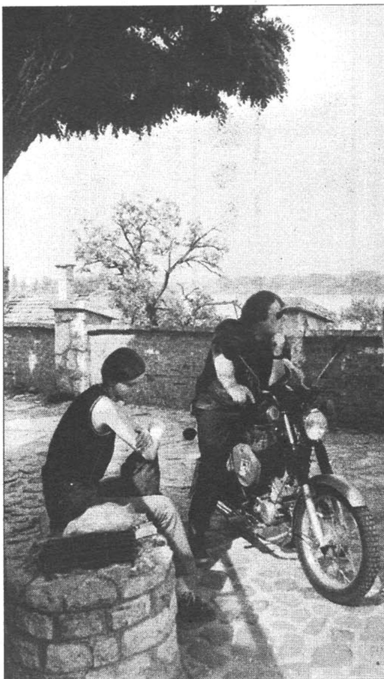

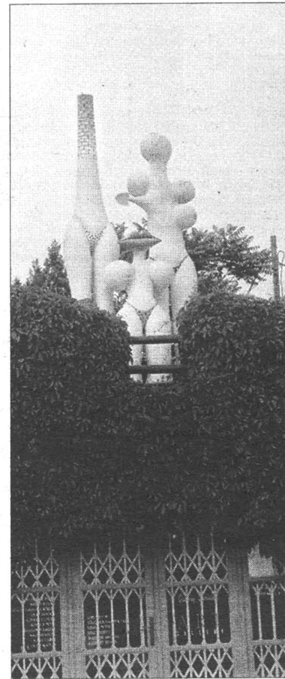
Будапешт — місто, що лікує подорожнього від комплексу меншовартості. А ми вміємо комплексувати! І от приїздиш до Будапешта, він тобі подобається, але знавці кажуть: Будапешт надто хоче бути схожим на Відень! Ну й нехай, але він все одно не грішить вторинністю. Ці затишні архітектурні хащі відкриті для всіх часів і народів. Що тут звідки — чи не однаково? Воно — тут! На угорському гербі — корона з похиленим хрестом. Колись хрест зігнувся, але його не виправляли, щоб не зламати. Дивлячись на це, українська ментальність тішиться: бач, угорці обережні — ну чисто як ми! Може, й так. Ну, майже так. В усякому разі — спасибі тобі, Будапеште! По-твоєму «спасибі!» звучить — «кьосенем»...

Віталій СУДДЯ.
Фото автора.

Газета «Наше слово» (Польща)

Подорожні записки бізнесмена

Читаю я «Наше слово» і дивуюся. Зі статей виникає, що Україна прямує, майже впевнено, у світле майбутнє, закликає всіх інвестувати і просто приїжджати, подивитися на зовнішні і внутрішні зміни. Розповім я вам, які зміни бачив і відчув я особисто.

Приїхав я на український кордон (Медика—Шегині) автомашиною. Польська сторона вами абсолютно не цікавиться і не затримує, тільки перевіряють документи. Далі — Україна, котра, сподівається, приймає вас, як рідного. Пустили мене швидко за шлагбаум, а далі процедура: заповнити митну декларацію на тимчасове ввезення авто. Бланк декларації друкує держава, і він повинен бути безкоштовно виданий. На кордоні вас про це не інформують і пропонують послугу: виповнити його за 5 гривень. Це робить окрема фірма. Відтак треба йти до митника, який декларацію повинен зареєструвати і поставити печатку. До нього черга, бо він обслуговує ще й тих, що ввозять автомобілі з-за кордону на постійн. Поки виповнював два примірники декларації, бо добився видати їх мені безплатно, мав можливість спостерігати за цілою «кухнею» митниці.

З десять митників було вільних, бо більшість їхала без багажів і не було їм що переглядати. Але до того, що реєструє декларації — не пробитися. Я в черзі був третій, сподівався, що 10—15 хвилин і буде по відправі. Але до митника щохвилини підходили спритні жевжики (цваняки), котрі подовгу щось тому митникові шепотіли на вухо. Він що кілька хвилин виходив і довго не повертався. Часто з жевжиками приходили рекомендуючі особи в формі митників і без неї, але зверталися до того, що ставить печатку, по імені. Це, звичайно, не вимагає стояння в черзі. Чекаю, до Києва 700 км, а вже вечір. То я з двох осіб з черги —простих смертних — прочекав 1,5 години. Печатку в декларації мені поставили за пару хвилин і запропонували заплатити за це 20 доларів. На моє питання: за що? — відповідь була: «Читайте на стіні». Пробігши очима текст, я розумію, що це **стимулювання митників**. Добре! Але якщо в державі бракує грошей для митної служби, то чому ви хочете розв'язати це питання не коштом своїх громадян, а сусідів-іноземців?

Наступна вигадка влади — екологія. Прошу витягнути гаманець! Цього разу пощастило мені проскочити мимо екології: сказав дядькові, який збирає гроші, що я вже під великим враженням всього, що діється на державному кордоні. Він, видно, також був вразливий та ще й побачив старенького «Самару» і мене, «співаючого» по-українськи, — поставив печатку та й пустив.

Виїхав я за браму українського переходу облегшений на 20 доларів і радів, що певно ще 10 зекономив.

Далі треба вважати — за кордонним шлагбаумом вже територія ДАІ. Маю на Україні незначну перевагу над звичайними іноземцями — коли даішник чує українську мову, погляд теплішає. Певно теж серце мають. Але це здебільшого на сході, на заході — гроші не пахнуть, йде будь-яка валюта, а української їм довкола не бракує. В першому ж селі стоять знаки обмеження швидкості — 30 км/год. Цікаво, чим пояснюють в ДАІ такі обмеження, бо дорога в сусідньому селі такої самої ширини, подібні повороти, але можна їхати 60. Певно в першому — водій знаходиться під враженням того, що бачив на кордоні, увага розпорошена, знаки зневажає, на цьому можна заробити. Я вже був тертим горішком, пройшов без втрат. У Львові раджу набратися терпіння. Мене зупиняли працівники ДАІ 3 рази і кожного разу по радіо перевіряли, чи авто не крадене.

Продовжую подорож по трасі Львів—Рівне—Київ вже вночі. Велосипедисти виринали з темряви без будь-яких ознак. Нікому не раджу їхати по Україні вночі. Це може скінчитися тюрмою. Я бачив, як в одному з сіл на дорозі була маса людей, стояла машина, когось забили. Уявімо тільки себе на місці того водія: ніч, темрява, дощ, п'яний на дорозі, бо тверезий добре бачить фари авто і не буде серед дороги стояти, аби виринув зненацька велосипедист, збили його — і ви злочинець. Їхали спокійно до свата-брата, а потрапите за грати — спробуйте довести невинність.

Якщо ви доїхали до родини, і від дати в'їзду до виїзду пройде більше 3 діб, то вам треба в родини прописатися. Якщо ви прибули до села, то вам треба поїхати до райцентру (що може бути, наприклад, 30 кілометрів) до паспортного столу, попасти туди в дні і години прийому громадян. В паспортному столі вам дадуть бланк заяви (в моєму випадку він був в одному примірнику, і попросили мене йти, знайти ксерокопію, скопіювати на власний кошт і повернути оригінал). Цю заяву треба виповнити і підтвердити печаткою в сільраді. Тепер вперед — назад, у село. Там треба пильнувати голову сільради, він мусить подивитися площу хати і хто там прописаний. Коли дістанете печатку — знову їдете до паспортного столу в прийомні години. Якщо дістанете печатку, їдете щасливі до родини. Печатку бажано мати, бо при поверненні додому на кордоні дехто, особливо в поїздах, пильнує цього, і ви ризикуєте позбутися всіх грошей в гаманці. Зовсім забув — треба ще мати 2 фотографії. Якщо ж ви їдете на запрошення фірми, можна тільки поспівчувати.

Прошу взяти до уваги, що при виїзді з України з вас здеруть гроші на кордоні, але по інших параграфах: проїзд по дорогах Львівщини, коли їхати через Краковець—Корчова. Натомість крім оплати за дороги, якщо їхати через Шегині—Медику, перед шлагбаумом до вас підійде представник чи то районної влади, чи то сільської і також попросить грошей, ще вам продадуть за пару гривень щось «медичне».

На закінчення хотілося б тепер не співати Україні пісень за здоров'я і не підвищувати її міжнародний імідж, як це робить шановане мною «Наше слово», а попросити українські влади при в'їзді і виїзді з України написати великими літерами «ПРОЇЗД ПЛАТНИЙ».

Герман ПОПОВ.
Цешин, під враженням від поїздки в Україну.
(Друкується мовою оригіналу зі скороченнями.)

На трасі в темних місцях поза населеними пунктами стоїть ДАІ. Зупинятися страшно, а не зупинитися —невідомо чим скінчиться.

— Чому одружені чоловіки товстіють?
— Холостяк приходить увечері додому, зазирає до холодильника, бачить, що там порожньо, і з горя йде в постіль. А одружений приходить увечері додому, зазирає в постіль і з горя йде до холодильника.

Анекдоти від...

«Фактов»

Адміністратор готелю каже клієнтові:

— Якщо ви не доведете мені, що це ваша дружина, я не зможу поселити вас разом.

— А якщо вам вдасться довести, що це не моя дружина, я буду вдячний вам до самої смерті...

***

Директор школи звертається до класу:

— Діти, це ваша нова вчителька. Сподіваюся, вона вам сподобається.

Вовочка:

— Так, фігурка нічогенька!

Директор — гордо:

— Сам вибирав!

«Независимости»

— Твій татко такий веселий, увесь час посміхається.

— Це йому поставили зубний протез не того розміру.

***

Аптекар уводить у суть справи молодого практиканта:

— А з цієї пляшки ми наливаємо, коли рецепт зовсім нерозбірливий.

***

Пацієнт заходить до кабінету зубного лікаря. Дантист, побачивши його, радісно вигукує:

— О, це ви, сержанте! Адже це ви мене вчора оштрафували за неправильне паркування? Сідайте, будь ласка...

***

Добряче напідпитку чоловік сідає за кермо. До машини підходить інспектор ДАІ.

— Ви що, збожеволіли? Невже в такому стані можна вести машину?

— А що мені робити? Ви ж бачите, що я не можу йти пішки.

Журналістська летючка

З четверга до четверга

➤ Події, про які писали всі газети:

— Про офіційний візит Президента України Л. Кучми до Польщі.
— Про підписання Л. Кучмою низки «економічних» указів.
— Про святкування Дня Конституції і Дня молоді.
— Про заборону в'їзду в Україну терміном на п'ять років Вадиму Рабиновичу, відомому бізнесменові.
— Про перемогу Віталія Кличка в бою за звання чемпіона світу серед боксерів-професіоналів за версією WBO.
— Про затримання заступника міського голови Ялти Володимира Мамикіна під час отримання хабара.
— Про жеребкування команд, які виступатимуть у Лізі чемпіонів і Кубку УЄФА.

➤ Найпомітніші політичні публікації:

— «Какой генерал не мечтает стать Верховным Главнокомандующим». «Сегодня». 25 червня.
— «Служили два товарища? АГА-А-А...». «Зеркало недели». 26 червня.
— «Хатина дядька ТОМа». «Україна молода». 30 червня.
— «О вашей и нашей Наташе». «День». 30 червня.
— «Тотальная депрессия украинской нации. И пути выхода из нее». «День». 1 липня.

➤ Публікації, які читаються з інтересом:

— «Вот и все, а ты боялась... Только кайфа не осталось». «Сегодня». 24 червня.
— «Владимир Лис на кухне погоды, журналистики и прозы». «Независимость». 30 червня.
— «Со мною вот что происходит». Добірка листів читачів із цікавими історіями. «Факты». 30 червня.

➤ Найгучніші журналістські розслідування:

«Купить «Украину» по дешевке, наверное, можно». «Киевские ведомости». 25 червня.
— «Тайна смерти Марьяны Черной». «Киевские ведомости». 1 липня.

➤ Найцікавіші інтерв'ю:

— із заслуженим артистом України Володимиром Талашком — «Гориш, бубновий?!.». «Україна молода». 26 червня.
— зі співачкою Євгенією Власовою — «Я не нужна была ему как артистка». «Киевские ведомости». 26 червня.
— з хокеїстом Олександром Годинюком — «Америка превратила предателя Родины в национального героя». «Киевские ведомости». 25 червня.
— з народною артисткою України Раїсою Кириченко — «Ніколи не кажіть своєму чоловіку, що він поганий». «Робітнича газета». 25 червня.

➤ Найоригінальніші заголовки:

— «Modern Talking» едва не наплевали в украинский борщ». «Киевские ведомости». 24 червня.
— «А СНДуля з маком», «Драг нах вест і як його здійснити», «Кличко вибиває «понти за півтора раунда». Всі — «Україна молода» за 30 червня.
— «... Плюс дебилизация мобильной связи». «Сегодня». 26 червня.
— « Залізна дивізія в лободі». «Сільські вісті». 30 червня.
— «Диваки ці ходаки...». «Україна молода». 1 липня.

➤ Найпікантніші заголовки:

— «Вирусы любят размножаться на матрацах». «Сегодня». 24 червня.
— «Я изнасиловала свою кошку». «Сегодня». 24 червня.
— «Ночные бабочки» летят на помощь вдовам». «Сегодня». 1 липня.

➤ Найсенсаційніші заголовки з перших сторінок:

— «Не исключено, что уже в июле в городах начнут отключать свет». «Факты». 1 липня.
— «Охота на Геннадия Удовенко продолжается?». «Независимость». 30 червня.
— «Смертию ложь поправ». «Киевские ведомости». 1 липня.
— «Українську «Віагру» послали на Хуст». «Україна молода». 1 липня.

1931—1940

Якщо ворог не зд

А ворогом могли назвати будь-яку безнев

Десятиліття 1931—1940 років історики назвали «розстріляним відродженням». Ця назва протиставляється назві попереднього десятиліття — добі національного відродження.

Протягом 30-х років наростали репресії, спрямовані головним чином проти носія культури — інтелігенції. Одночасно розгорталася кампанія ліквідації

неписьменності, було запроваджене обов'язкове семирічне навчання, з'явилися перші школи-десятирічки, зростала мережа культурно-освітніх закладів та установ охорони здоров'я.

У той самий час ставали до ладу будови перших п'ятирічок: Дніпрогес, Харківський тракторний, «Азовсталь», «Криворіжсталь», «Запоріжсталь», десятки, сотні інших заводів підвищували індустріальний потенціал України. Республіка посіла друге місце в Європі за виплавкою чавуну, четверте місце в світі за видобутком вугілля. За виробництвом металу і машин Україна випередила Францію та Італію, наздоганяла Великобританію.

Якщо 30-ті роки вивчати по тодішніх радянських газетах і кінофільмах, складається цілком оптимістична картина. Старшому поколінню назавжди запали у пам'ять чудові пісні з кінофіл
ентузіастів», «Пісня про Батьківщи
страна моя родная») та інші. Ті, хто
пісні, мали талант, а головне — були
нані в цінностях радянського способ
тому їх твори западали в душу, поро
мізм, віру у світле майбутнє.

Якщо 30-ті роки вивчати за інформ
деннями ДПУ-НКВС, картина постає
на корчилася в муках голоду. Скрізь
ність і показуха, бюрократичн ани
молоді цілеспрямовано виховувався «
лика Морозова». Пропагувалося сум
М. Горького «Якщо ворог не здається
ють».

Який же з цих двох світів реальні
ми були обидва. Сталінська держава в
ла в управлінні суспільством і пропаг

Багатьох людей встановлені більшо
ки не зачепили своїм зловісним кри
мали підстав оспорювати переваг коле
ли пишатися досягненнями країни і с
ми.

Однак багато селян не бажали під
жаві, яка заперечувала приватну власн
мір поставити кожного в економічну
себе. Деякі з них згодні були скори
потрапили у списки «куркулів» та «
ків». Вони повинні були своєю трагічн
казати всім і кожному, що держава
спротиву.

Державний терор у 20-ті роки здій
більшого на індивідуальній осн По
х (а точніше — з осені 1929 року) його
ли цілі соціальні верстви.

Ті, хто закінчив школу в рад ки
ють твір Володимира Маяковського «С
ском паспорте». Та чи знайдеться сер
один, хто тоді усвідомлював: «красно
тина» поета не має нічого спільного
радянським паспортом? Маяковський
із життям 1930 року, а внутрішні пасп
ся в СРСР тільки з 1933-го. У вірші йш
сім інший документ, який видавали
донної поїздки.

Паспортизація населення вела до н
залежності пересічного громадянина
ньої держави. У паспорт вносили зап
ності (знаменита «п'ята графа»).

Цією можливістю вона почала
майже негайно. Поняття «залізна за
вжите 1946 року у відомій фултонській
стона Черчілля, почало існувати ще
Кордон України з Румунією і Польще
щено контрольно-слідовою смугою і
том. З прикордонної території на глиб

Вся наша історія — наша

Розповідають, що в минулому столітті російський цар ув'язнив якогось дворянина на 25 років. А той, як кожен дворянин, був небайдужий до історії (ах, старі добрі часи!) І ось, сидячи у Шліссельбурзькій фортеці, він написав наукову працю, з якої випливало, що «старих добрих часів» — не було. Просто не було — та й годі. Аргументація у нього — блискуча, книга була дуже популярною, дехто вважав її навіть геніальною.

Але корінь тієї ідеї зовсім не в геніальності. Все тут простіше й драматичніше. Уявіть — людину посадили, тобто одібрали у неї цілий світ. І вона вирішила: гаразд, ви у мене забрали мій світ? А я у вас заберу ваш світ! Не було його!

XX століття дало чимало прикладів саме отаких історичних концепцій, побудованих людьми, у яких їхню власну історію вкрадено. Данило Андреєв написав «Розу мира» в тюрмі, Лев Гумільов обдумав свою історичну концепцію в таборах, а наш земляк Різун-Суворов круто переосмислив історію війни у вигнанні. Втім, якщо у тебе вкрадено минуле — історію можна переписувати й на свободі. Подібні приклади ми бачимо й чуємо сьогодні досить часто. Наші історики (професіонали й любителі) один з поперед одного перехоплюють минуле й доводять: те було, а отого не було. А було — все. І минуле у нас — одне: і ганебне, і прекрасне, і героїчне, й страшне. А надто — в 30-х роках...

Людей знищували мільйонами

«Жити стало краще,
жити стало веселіше»
Й. Сталін.

Внаслідок штучного голоду в Україні у 1932—1933 роках загинули 7—9 мільйонів селян.

1933 року один з уповноважених Сталіна для вилучення хліба з України Мендель Хатаєвич (до речі, знищений згодом сталінським режимом) з неприхованою гордістю заявив: «Між селянами і нашою владою точиться жорстока боротьба. Це боротьба на смерть. Цей рік став випробуванням нашої сили і їхньої витривалості. Голод довів їм, хто тут господар. Він коштував мільйони життів, але колгоспна система існуватиме завжди. Ми виграли війну». Саме Хатаєвич у розпал голодомору розпорядився кидати померлих від голоду в... криниці, а потім їх засипати.

За словами відомого історика Ореста Субтельного, голод 1932—1933 років став для українців тим, чим були голокост для євреїв і різанина 1915 року для вірмен. Як трагедія, масштаби котрої неможливо осягнути, голод травмував українську націю, залишивши на її тілі глибокі соціальні, психологічні та демографічні шрами, які вона носить і досі.

***

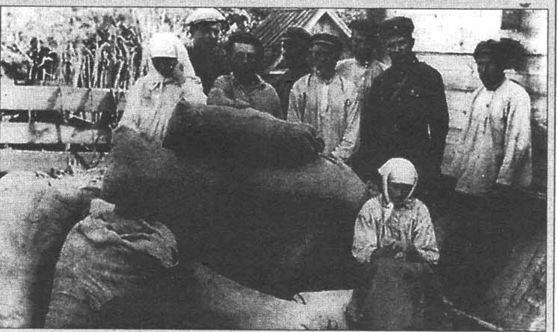
Протягом 1933 року — під час партійних чисток, боротьби з «націоналістичним ухилом» — КП(б) У втратила близько 100 тисяч комуністів. Майже всіх їх розстріляли або відправили в гулагівські табори. Навіть Л. Троцький визнавав, що «ніде репресії, чистки, приниження і взагалі всякого роду бюрократичне хуліганство не набрали таких страхітливих розмірів, як на Україні, у боротьбі з могутніми прихованими прагненнями українських мас до більшої свободи й незалежності».

***

За деякими підрахунками, із 240 українських письменників у першій половині 30-х років зникло 200. Із 85 вчених-мовознавців знищено 62. У соловецький концтабір заслали навіть Матвія Яворського та багатьох інших працівників з Українського інституту марксизму-ленінізму. Туди, на Соловки, відправили таких відомих митців, як художнього керівника «Березоля» Леся Курбаса й драматурга Миколу Куліша, яких невдовзі разом із багатьма іншими в'язнями-українцями розстріляли. Сотні, тисячі українських учених, художників, артистів, письменників, журналістів знайшли смерть у підвалах ДПУ або в концтаборах.

***

На відміну від чисток 1933 р., коли під маховик репресій потрапляли здебільшого противники колективізації й прихильники українізації, у 1937-му Сталін вирішує ліквідувати все керівництво КП(б) У, увесь склад українського радянського уряду. У серпні 1937-го в Україну приїжджають троє сталінських посланців — В. Молотов, М. Єжов і М. Хрущов. І ось уже до червня 1938 року 17 українських міністрів заарештовано і страчено. Голова Раднаркому П. Любченко заподіяв собі смерть. Загинули майже всі члени ЦК КП(б) України. За словами М. Хрущова, українська компартія «була винищена до блиску».

Розкуркулювання селян на початку 30-х років у селі Удачне Донецької області

Потрійні міфи

30-ті роки, можливо, — найбільш міфологізоване десятиліття нашої історії у XX столітті. І ця міфологізація має не один шар, а кілька. Міфів є немало, ми побіжно розглянемо лише деякі.

Розквіт культури

Про це ніхто не написав краще, аніж наш земляк, відомий чекіст Павло Судоплатов. «Чего надо было этим украинским националистам? Ведь советская власть обеспечила им небывалый расцвет культуры!» Все б нічого, але це пише висококваліфікований убивця, на чиїй совісті смерть Троцького, Коновальця, Шухевича й багатьох інших! Далі Судоплатов розповідає зворушливу історію, як він водив одного арештованого бандерівця в театр, на оперу «Богдан Хмельницький»: дивись, мовляв, твою українську мову ніхто не пригноблює! Чекіст навіть не підозрює, що це анекдотичний аргумент (так, якби арештованого Галілея повели в планетарій показувати розквіт системи Птолемея!) Але отакими аргументами дехто користується й досі: був розквіт, хоч ти лусни! Смішні люди. Але є й ті, котрі вважають, що української культури тоді «взагалі не було». Ці — так само смішні.

Як шанували владу

Зараз можна почути: ах, як тоді шанували владу, ах, як чемно ставилися до наркомів, ах, який авторитет був у депутатів! Ну, по-перше — боялися, а не шанували. Інакше — де набрати стільки людей, котрі сиділи в таборах за анекдоти («антирадянська агітація»)? Неймовірно, але факт: в українських газетах навіть 1937 року можна знайти чимало матеріалів про те, як там чи там якісь несвідомі громадяни побили стахановця, агітатора чи навіть писаря, котрий прийшов робити всесоюзний перепис! Чому їх били? Бо вони були — від влади. Звісно, легше бити писаря, ніж наркома. Але давайте не говорити — «поважали».

Судили невинних

Те, що це були роки терору, визнають нині навіть сталіністи (вони називають це перекосами чи ще якось). Але це не були перекоси — влада дуже добре знала, що робила. І жертви (за логікою тієї системи) не були безвинними. Вони були бодай внутрішньо незгодні з системою — і того було досить. Для нас мусить бути цінна оця внутрішня незгода. В ній є якщо не героїзм, то хоча б нормальний сенс існування. Інакше доведеться визнати, що наші діди були просто безмовними телятами, котрі слухняно йшли під ніж. Але вони далеко не всі були телятами. І тільки після

цього
людей
ли?

Каж
ська л

Своєю участю в другій світовій війні Україна вибо

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

Сім'я

Успіх чи невдача нашого життя залежить не від наших вад, а від ступеня використання можливостей, якими ми володіємо.
А.КАРЛСОН.

Азбука виживання

«Головне — не сидіти вдома...»

«Як сьогодні виживає ваша сім'я?» — з таким запитанням звернулася наш кореспондент до перехожих на вулицях Києва.

Людмила Михайлівна, 54 роки, старший товарознавець кіностудії імені О. Довженка:

— Як виживаємо із сином, сама не збагну. Щось продала з речей, трохи лишилося старих запасів. Урізаю себе буквально в усьому. Харчуюсь абияк. Спробувала підробити, але не встигала тягнути основну роботу і підробіток. Соромно казати, але мене часто виручає моя 75-річна мама, яка займається дрібним бізнесом. Ось нещодавно вона за квартиру допомогла заплатити.

Надія Іванівна, пенсіонерка, 78 років:

— Я 40 років пропрацювала на авіаційному заводі, а пенсію маю 60 гривень. Якби не діти, хліб із сіллю їла б, але не вийшла б ніколи торгувати! Зятя скоротили, він пішов газети продавати, має 5—10 гривень на день. Донька-медик теж без роботи, сидить удома з двома дітьми. В онучки старшої захворювання крові, скільки ліків треба! От і виходиш з цими цигарками щодня, коли щось вторгуєш, а коли й жодної копійки. Та ми не торгуємо, а ховаємось, бігаємо. Хоч би нас, старих, міліція не ганяла!

Леонід Михайлович Березанський, за професією — водій, 40 років:

— Раніше я розвозив харчові продукти, та опинився серед скорочених. Зайнявся приватними перевезеннями, але потім пішов до автокооперативу. Так вигідніше —сплачуєш невеликий податок, зате маєш всі відповідні документи, ніхто тебе не чіпає. В сім'ї я єдиний годувальник. Дружина хворіє, син, йому 15 років, вчиться в училищі. Ще одне джерело доходу — город. Щоправда, він у Чернігівській області, у тещі. Розпорошувати сили не має сенсу. Краще в одну справу вкладати енергію і сили, ніж у безліч маленьких. Тоді й прибуток отримаєш. Головне — не сидіти вдома. Для мене семиденний робочий тиждень — норма.

За листами читачів

Ситий, зрозумій голодного!

Чиновники, впевнено сидячи на гілках влади, безпорадно повторюють один за одним міф про порожню казну.

Та ще дружніше і гучніше звучать голоси мільйонів зубожілих, які ось-ось перестануть плакати і почнуть сміятися. Від болю та відчаю.

А поки що вони терплять наругу над собою і б'ють чолом. Президентові, міністрам, депутатам...

«Шановні наші керівники!

Вчусь я в 4-му класі, розумію ситуацію, в якій опинилась країна, як тяжко живеться народу. Читаю у газеті, як дорослі скаржаться на все і всіх, на проблеми, яких у них безліч, і думаю, чому мовчимо ми, діти, не кричимо, не скаржимось. Може, у нас життя прекрасне? Наші проблеми нікого не цікавлять, і взагалі, хто стане слухати дітей, коли дорослим і без нас непереливки? Мама і тато безробітні, у них нас троє. А за приказкою — хто не працює, той не їсть. Ось ми і не їмо...

Я хочу запитати вас, пане Президенте: чому ми не можемо жити так, як живуть діти в інших країнах? Чому плаче мама і в нас немає грошей? Чому?

Юлія БОСЮК.

Городець
Володимирецького району
Рівненської області».

Крик дитячої душі. Чи почує його хто-небудь? Чи зглянеться бодай один високопоставлений чиновник на слізні прохання Івана Федотовича Сердюка з Нової Басані Чернігівської області, який пройшов усю війну від першого до останнього дня?

Він написав про те, що пенсію не отримує з весни 1998-го. Хотів було спалити себе, та люди врятували «на подальші муки».

Листів, у яких автори просять бодай гривню, — сотні. Дописувачі не знають, як донести свій біль до високих панів, тому звертаються до них через газету. Розуміючи, що вона, як посередник, не в змозі виплатити пенсію, вилікувати, нагодувати...

«Мені 33 роки. Десять років виховую дітей без чоловіка — помер після служби в армії. Біда ходить не сама —через місяць паралізувало дворічного сина. Він понині прикутий до ліжка. Серцеве захворювання у доньки. Кожного дня чую плач дітей від болю, а ліків купити нема за що — я не працюю. Крім старенької свекрухи, у мене рідних немає. В допомозі відмовили всі, в тому числі і обласний Червоний Хрест.

Шановна редакціє, допоможи, благаю тебе, знайти добрих людей, які б переказали гроші на хліб і ліки дітям.

С. Ж.

Петрове Кіровоградської області».

На лікування просить і Зінаїда Краснюк з Київщини — у неї син прикутий до ліжка. Лікарі обіцяють поставити його на ноги, але потрібні гроші. Вони в неї є! Але на ощадній книжці, з якої зняти свої заощадження — зась.

Михайло Зябликов з Вінниччини, звертаючись до лідера комуністів Петра Симоненка, просить зібрати йому хоча б по 3—5 гривень. Інвалід війни, комуніст з 50-річним стажем, він уже 400 днів після тяжкого інфаркту тримається на світі лише завдяки лікам і дієті. На добу приймає 4—5 таблеток, на тиждень — один укол. Тим часом пенсію не виплачують, ліки дорожчають... Сподівається ветеран на милість Божу та допомогу депутатської фракції.

На свого депутата має останню надію і Олег Лаврук з Шепетівки. В серпні 1995 року він, працівник карного розшуку, отримав травму і став інвалідом першої групи. Кілька місяців я з ним листуюся і спілкуюся телефоном. Першого листа ми надіслали на його прохання Сергієві Буряку. Помічник народного депутата дав обнадійливу відповідь: допоможемо коштами при їх наявності.

Олег із упертих, але час працює проти нього. Прикутому до ліжка хлопцеві день у день стає гірше. Він фізичними вправами прагне підтримати своє немічне тіло («повірте, так хочеться жити!»), але почали відмовляти нирки, не витримує навантажень серце...

Конче потрібне спеціальне лікування, яке можна пройти в центрі Валентина Дикуля. Своє перебування там і одужання Олег пов'язує з іменем свого обранця, його колег.

Поки живий — сподівається...

Іван ІЛЛЯШ.

Домашній адвокат

Чи є бродяжництво та жебракування злочином?

Рубрику веде юрисконсульт Олександр КУМЕЙКО.

Майже щоразу, коли їду в метро, бачу жебраків. Скажіть, чи вважається бродяжництво та жебракування злочином?

Оксана БОНДАР.

Київ.

Свого часу Кримінальний кодекс України містив статтю 214, згідно з якою кримінальна відповідальність покладалася на осіб, що займаються бродяжництвом та жебракуванням. Інші статті КК України також регулювали це питання «з метою посилення боротьби з бродяжництвом, жебрацтвом і веденням іншого паразитичного способу життя». Але наприкінці 1992 року ст. 214 КК України було скасовано.

З того часу відповідальність за бродяжництво та жебракування не вводили. Тобто це питання сьогодні залишається на совісті держави, а не людей, які цим займаються. Останніх можуть затримувати органи внутрішніх справ та направляти до спеціальних установ для встановлення особи, пошуку родичів, лікування тощо.

Але треба взяти до уваги, що скасування відповідальності за бродяжництво та жебракування не виключає відповідальності зазначених осіб, наприклад, за крадіжку. Адже нерідко мешканці підземних переходів та метро під впливом відомих обставин вдаються й до цього. В такому разі немає різниці, ким є людина: жебраком чи мером міста. Перед законом усі рівні.

Моя вам порада

Місто на село — це не шило на мило

У селі я з чоловіком опинилася три роки тому. До цього жили в провінційному шахтарському містечку Луганщини. Довелося залишити насиджене місце: місто порожніло, шахти закривалися, люди їхали хто куди.

На схилі віку нелегко було, продавши квартиру, обживатися в селі. Все почали з нуля: купили хатку з городом і садом, потихеньку завели господарство. Дуже допомогли, низький уклін їм, сусіди. Хто сарайчик будував, хто город орав. Інші принесли курчат, кіз, кролицю.

І ось минув рік — живність почала «працювати» на нас. На нашому столі було все, що мало бути в господарів: м'ясо і до м'яса, хліб і овочі.

А ось грошей не було. І вирішила я тоді пиріжки продавати. Добре, що живемо ми за двісті метрів від траси, на якій «годуються» практично всі селяни. Взяла я на десять гривень борошна, масла, насмажила пиріжків і пішла на трасу. Хвилювалася дуже — адже торгівлею за свої 60 років займатися не доводилося. Та нічого, продавши 30 пиріжків «дальнобійникам», отримала чистого прибутку чотири гривні. Купила вже 20 кілограмів борошна і продовжила свій бізнес.

Звичайно, не так просто вистояти 3—4 години на день, до того ж багато часу йде на виготовлення пиріжків, але справа варта заходу. А коли б не цей промисел та не сад-город, жили б у місті впроголодь.

Отже, шановні співвітчизники, в кого є можливість — перебирайтеся в сільську місцевість.

Наприкінці назву наших «спонсорів», які допомагали стати на ноги. Це родини Литвишко, Ковбас, Колесників, Попових, Єрмакових, Костенків та інші чудові люди.

Спасибі вам!

Л. ВОЙТЮК.

Миколаївка
Петропавлівського району
Дніпропетровської області.

Інстинкти статі приборкуй думкою.
П.БУРЖЕ

Розслабтеся!

Про це

Підглядати в замкову щілину, прямо скажемо, негарно. Але, зізнайся, читачу, ти це любиш і з задоволенням робиш. Разом із журналістами, які пишуть і говорять на пікантні теми.

Крім того, багато друзів ЗМІ самі частенько підкидають «смажені» факти про те, хто, де, з ким і як.

Саме з листа Сергія Л-ва з Вінницької області ми дізналися, що Микола Лох скаржився йому про те, що його дружина зраджувала із зятем, який без року тиждень оселився в будинку. Молода дружина йому набридла через кілька місяців, зате теща впала в око всерйоз і надовго. Жили вони відкрито, народивши згодом дівчаток і хлопчика. На щастя і радість? Поживемо — побачимо. Одне зазначимо — молода мама, чи то пак — теща, старша від зятя на дюжину років, виховала з Лохом (прізвище змінено) шість дочок і сина. Одну дочку, як з'ясувалося, вдало віддала заміж. Для себе.

З Рівненської області повідомили про ще пікантнішу ситуацію. Приїхала з Росії Світлана з дитиною. Жила в гуртожитку, а потім перейшла до будинку родичів. Невдовзі стала одинокою багатодітною мамою. А батьком двох дітей виявився двоюрідний брат, від якого чекає третю дитину.

У народі такі сексуальні стосунки називають збоченням, їх засуджує не тільки церква, а й прості смертні.

Неосвіченість, особливо в статевому плані — причина багатьох сімейних драм, психічних захворювань, смертей.

Про аномалії у сексуальному житті людей діти повинні дізнаватися не на вулиці, а від компетентних фахівців. Такі явища, як фротеризм, педофілія, геронтофілія, ексгібіціонізм, фетишизм зустрічаються в житті досить часто і в нормальних людей.

«Збоченці!» — скажете ви і обурено пирхнете.

Але такими вони не народилися. І справа вся — в оточенні та вихованні.

На цьому, мабуть, вступну частину лекції «Про це» й закінчимо... Продовження — у матеріалах цієї сторінки, а також у ваших листах.

Анжела ПРОЦЕТОВА.

Заміж вийшла, бо завагітніла

Бліц-опитування

Чи потрібне статеве виховання дітей, з якого віку і хто ним має займатися? З таким запитанням наша кореспондентка звернулася до жителів Рівненщини.

Отець ВАСИЛЬ, настоятель Свято-Михайлівської і Свято-Олександро-Невської парафій УПЦ Київського патріархату, Костопіль:

— Статеве виховання потрібне. Ним має займатись і сім'я, і школа. Звичайно, при цьому у вчителя має бути відповідна підготовка, він повинен користуватися в учнів авторитетом та повною їх довірою.

Ярослав ДУНАС, голова держадміністрації Демидівського району:

— Оскільки це питання дуже делікатне, то займатися ним мають спеціалісти. Сім'я теж не повинна стояти осторонь, бо ж хто, як не батьки, зацікавлені у тому, щоб їхні діти бути щасливі?

Ганна Б-ЦЬ, домогосподарка, Рокитнівський район:

— За клопотами я не угледіла старшу дочку. Як вона мені зізналася згодом, заміж вийшла тільки тому, що завагітніла. Невдовзі після одруження молодята розлучилися. І тепер, дивлячись на онука Іванка —нашу радість, відчуваю докори сумління за те, що не була відвертою з дочкою.

Роман БЛИЗНЮК, студент Рівненського державного технічного університету:

— Якщо статевим вихованням не займаються батьки чи спеціалісти, то цим займеться вулиця, бо ж вакуум чимось потрібно заповнити.

Людмила БАРТКІВ, учителька історії, Рівне:

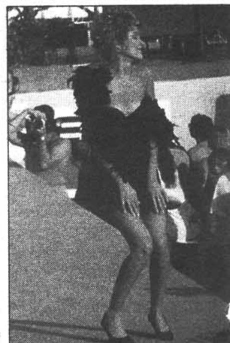
— Статеве виховання — це, на мою думку, частина естетичного виховання. Його треба починати з раннього дитинства, в доступній формі. Виховувати у хлопчиків і дівчаток повагу одне до одного. Залежно од віку методи статевого виховання використовувати різні. У школі такі уроки теж доречні, але проводити їх повинні не вчителі, а спеціалісти високого класу.

Катерина МІНЧУК, робітниця, Дубровицький район:

— Виростила трьох дітей. І в мене не було жодних проблем, хоча, чесно кажучи, ніколи не говорила з дітьми на цю тему. Та якщо дитина не розкриється матері, то вчителеві навряд чи вдасться викликати її на відвертість. Тому статеве виховання, на мою думку, — справа суто сімейна.

Лариса ПАНТІЛЕЙ, лікар-гінеколог, Костопіль:

— Статеве виховання — обов'язкове. Його повинні проводити у формі бесід, лекцій дитячі та підліткові гінекологи. Але батькам теж слід делікатно долучатися до справи виховання. Однак, як свідчить практика, часто такого взаєморозуміння й відвертості немає, тож матері надто пізно дізнаються про вагітність дочок. Переривання першої вагітності може призвести до непоправних наслідків.

Галина КОШЕЛЄВА, керуюча Костопільським відділенням банку «Україна»:

— Статеве виховання необхідне. Його слід починати в сім'ї і школі років з десяти. Але найперше, на мою думку, треба в дітей виховувати шанобливе ставлення одне до одного.

Розпитувала
Олександра ЮРКОВА.

Коментар з приводу

Лідія Ващенко, провідний спеціаліст Міністерства освіти України:

— З 1994 року в наших школах введено курс за вибором — валеологія, і в програмі цього шкільного предмета є розділ «Сімейне життя і здоров'я», який вивчається з першого до одинадцятого класу. Поки що у нас зовсім мало посібників, конче потрібні фахівці, які читали б курс на високому рівні.

Звичайно, якби валеологія навіть була обов'язковим предметом, цього недостатньо. Статеве виховання —проблема, яку школа мусить вирішувати разом з батьками і громадськістю.

Олександр Ситник, перший заступник голови Державного комітету у справах сім'ї та молоді:

— Ці питання, з одного боку, дуже важливі, а з другого — надзвичайно складні. Нам треба починати з малечі. Але треба знати при цьому закони, за якими розвивається суспільство, вчити за цими законами. Ми повинні почати з самого простого, доступного, а не з сухої теорії — я назвав би це природним вихованням.

Уроки чи факультативи статевого виховання у школі потрібні, це — безперечно. Так само поза сумнівом те, що ми мусимо враховувати думку всіх громадських організацій.

Від «Сім'ї». А яка ваша, читачі, думка щодо порушеної проблеми?

А як у них?

Швеція

Торік до шведської поліції надійшло близько 1700 заяв про згвалтування. Перед судом стали лише 192 особи.

Останніми роками поліції і соціальним службам цієї країни довелося працювати над розкриттям групових згвалтувань на молодіжних вечірках. Жертви, часто зовсім молоді дівчатка, переважно були в стадії сильного алкогольного сп'яніння і не розуміли, що з ними роблять. Багато насильників не досягли 15 років і тому не можуть бути засуджені.

США

Американці пережили бурхливу сексуальну революцію. Фахівці вважають, що повернення традиційних сімейних цінностей відбулося багато в чому завдяки правильно organізованій програмі статевого виховання. В середній школі вчителька розпочинає урок з фрази: «Діти, органи, які ми раніше позначали терміном "те, що під одягом", від цього дня називатимемо їх власними іменами». Відтоді йде навчання специфіки статевих взаємовідносин.

«Ночная бабочка. Но кто в том виноват?»

Сповідь

Зростала я в сім'ї сварливих батьків. Крім їхньої лайки, доброго слова не чула. Батько був суворий, не пив, але матір дубасив часто. Мати — ніжна, податлива, чуйна. Однак часто брехала, за що їй і перепадало. Я сильно страждала, спостерігаючи такі взаємини й шукала в інших людях те, чого не могли мені дати батько й мати. А не вистачало мені любові, турботи, поваги. Й упевненості в завтрашньому дні.

Коли мені було дев'ять років, батьки розлучилися. Я замкнулася в собі й невдовзі навчилася не звертати уваги на «дрібниці» життя: зради, брехню, жорстокість. Після школи закінчила училище, вийшла заміж. В перші місяці подружнього життя я намагалася створити щасливу сім'ю, ту, якої була позбавлена в дитинстві. Але чоловік незабаром став знущатися з мене, його дратувало все, що я робила. Привід виявився примітивний — коханка. Приходячи п'яний, він починав сварки, а потім і бійки. Я поїхала до мами, влаштувалася на роботу, де мене поважали за привітність і щирість. За чотири роки я знову створила сім'ю, зажила казковим (мені не вірилося) життям. Але з цим чоловіком також довелося розлучитися (задрісні створили для цього підгрунтя). З дому мене вигнали (навіщо нам невдаха!), роботи позбулася. Ані грошей, ані житла, ані елементарного співчуття.

Дала притулок знайома, якій у житті не таланило, проте вона вперто боролася за місце під сонцем. «Буде свято й на нашій вулиці», —любила повторювати вона.

А працювала господарка «нічним метеликом». Наймала квартиру, пристойно одягалася. Не відразу, але навернула вона мене до своєї «віри» — скільки ж я могла бути на утриманні...

З клієнтами мені щастило — ставилися до мене з розумінням, жаліли. Я не була для них вуличною дівкою...

Тепер у мене є квартира, а в ній улюблені речі. Є гроші. Родичі об'явилися, але вибачити їх я не змогла. Проте віру в життя не втратила. Як і раніше хочеться створити сім'ю, затишок і жити для когось. Адже душею й серцем я залишилася такою ж, як була —довірливою, доброю.

Якщо знайдеться чоловік, який, незважаючи на моє минуле, покохає мене, — він не пожалкує. Дружини з нас виходять чудові, бо ми пройшли бруд і хочемо тихого, спокійного життя з одним коханим чоловіком.

Шановні читачі, не засуджуйте мене й таких, як я, суворо. Безробіття й безвихідь штовхають нас на цей шлях. Невже я пішла б на цю прокляту «панель», де часом неймовно важко морально й фізично, коли мала б джерело прибутку і якби мене не вигнали рідні?! Якби в мене були хороші батьки, а не такі, що й до цього дня не відчувають вини за моє падіння.

Я вірю: зустріну свою половину. Але навіть якщо наше життя не складеться, ніколи не дозволю осиротити дітей. Спочатку треба забезпечити їх усім необхідним, допомогти у важкий час і поставити на ноги, а потім уже влаштовувати своє власне життя.

Ніна ЛОТЕНКО.

Нововолинськ.

Домашній адвокат

Виховання здатне перешкодити скоєнню злочину

Чи існує в Україні відповідальність за розповсюдження порнографії та за пропаганду насильства?

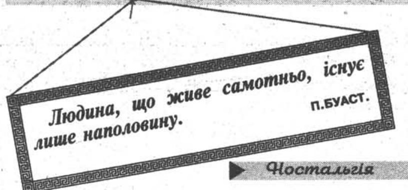
Микола МАХОВЕЦЬ.
Вінницька область.

Така відповідальність передбачена статтею 211 КК України. Під її дію також підпадають виготовлення, збут та ввезення в Україну з метою збуту або розповсюдження творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру. Є окрема відповідальність за вчинення таких дій щодо кіно- і відеопродукції порнографічного характеру. Крім того, стаття 211-1 КК України передбачає відповідальність і за ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості.

На жаль, зазначені статті Кримінального кодексу не настільки ефективно застосовуються, щоб перешкодити скоєнню злочинів підлітками. Можливо, якісь зміни у врегулюванні зазначених питань відбудуться з прийняттям відповідного закону, проект якого сьогодні перебуває на розгляді у Верховній Раді України. А до того моменту хотілося б порадити батькам не забувати про необхідність виховання своїх дітей навіть тоді, коли вони здаються вже досить дорослими. Адже заборонений плід —найбільш бажаний у цьому віці.

Ностальгія

Вікно, відчинене навстіж

Так буває: раптом відкриваєш картину як одкровення про життя. «Куточок старої Ялти» господиня дому Галина Печаткіна отримала в дарунок від художника Якова Басова 1985 року. «У Кримському альбомі» вона пише: «Старі стіни, тісне подвір'ячко, черепичні, потемнілі від часу дахи, білизна на веранді, гори у снігу. Осінь. Коли я повісила роботу, щось змінилося в моїй кімнаті, наповнилося тихим світлом, спокоєм. Ніби в стіні з'явилося вікно в минуле, в дитинство».

Що побачила вона там, за вікном?

— Нині мій погляд у минуле — переоцінка. Все, що в мені є доброго, — із моєї родини. Не зі школи, не з інституту. Основа закладається тільки в сім'ї. Це як квітка, якій потрібні і сонце, і вода, і головне —грунт.

Якби мама Галини Олександрівни дожила до наших днів, то у квітні відзначали б їй 100-річчя. В день народження мами донька запросила до себе друзів родини. Люди далеко не молоді, вони, навдивовижу, прийшли всі.

Заслухаєшся, коли Галина Олександрівна згадує про маму:

—Окрім курсів крою та шиття і короткотермінових медичних, моя мама нічого не закінчувала. Але жила вона в Алупці з усіма її культурними нашаруваннями. У неї була внутрішня потреба в поезії, в літературі. Як вона читала напам'ять вірші, які історії знала про більшість будинків Алупки! Мама вважала: головне в людині — не гроші, не освіченість, не розум, навіть не краса. Головне — добре серце... У неї в сім'ї було дев'ятеро дітей, вона дуже любила братів і сестер. Скільки пам'ятаю, на всі свята, ювілеї збиралися свої, родичі. А я росла одна. Чого таїти: моїм батькам зі мною доводилося дуже важко. Я була ще той подарунок. Уже потім, пройшовши крізь випробування воєнної пори, втративши близьких, я змінилася...

Колись Анастасія Цвєтаєва дала їй дружню пораду: писати вірші і документальну прозу.

Час підтвердив мудрість настанови.

— Я пишу про минуле, намагаюся замолити свої гріхи, — мовить про сокровенне Галина Олександрівна. —Багато років я йшла до свого покаяння. Адже люди не хочуть переобтяжувати себе думками про власні гріхи. Те, що я пишу, — моє каяття не лише перед близькими, а й перед усіма, хто пішов і хто посіяв щось добре у моїй душі.

Що хвилює її сьогодні? Нині, переконана, треба просто бити на сполох! У багатьох сім'ях діти ростуть, як бур'яни. Є, щоправда, й зовсім інші приклади. Нещодавно вона зустріла знайому, якій дочка, вийшовши заміж, залишила дитину. Дідусь і бабуся хвилювалися, як виховати в онука любов до читання. І дідусь пригадав старий забутий спосіб: раніше було заведено сімейне читання. Це сім'ю об'єднувало. Почали читати вечорами вголос — і хлопчик захопився книгами.

Відкрите вікно в минуле допомагає краще зрозуміти сьогодення. Не кожному дано так гостро відчувати нерв того, що відбувається:

— Раніше ми жили більш-менш благополучно. А коли все благополучно, обходяться без амплітуд. Раніше людина була утаєна, зараз все на видноті. Екстремальна обстановка мобілізує і, хоч як дивно, змушує жити на повну силу.

Тамара ЛЮДНА.

Сімферополь.

Один мотив для двох сердець

«Драма не у нас, а в країні»

Звичайний день у незвичайній сім'ї

Сім'я Таї та Володі відкрита мені у багатьох подробицях буднів та свят. А тому, замисливши написати про один день, проведений з ними, я дещо розгубилася від надміру інформації. Рішення прийшло несподівано: може, погляд ізсередини цікавіший за погляд ззовні?

Про день — той єдиний серед багатьох, який увібрав дух і суть сім'ї, розповідає Тая, господиня дому.

Колись і тепер

Раніше ми були досить заможною сім'єю, але нині доводиться звикати до економії. І це саме по собі цікаво, хоча за логікою має бути драмою. Починаємо розуміти євреїв, німців. Раптом збагнули сенс приказки: копійка карбованець береже. Купувати у магазині, де хоч маленька, але націнка, вже накладно, тож продукти, товари беремо на ринку.

Індивідам потрібно побути на самоті

Квартирка маленька, а індивідам, природно, потрібно побути на самоті, хоч зрідка. Допомагає різниця біоритмів. Господар — «жайворонок», господиня — «сова». Доньці поки що вистачає того часу, коли батьків немає вдома. А це часто трапляється. Отже, господар полюбляє прокидатися ні світ ні зоря, пити каву і читати газети. А потім, поки інші ще сплять, займається домашніми справами. Все робить задля задоволення — з посудом уранці впорається, підлогу миє, пере. Але коли задоволення перетворюється на роботу!..

А господиня «активізується» опівночі. Коли всі вже сплять — шиє, пече пиріжки, «спілкується» з філософами й поетами, а втомиться — не нехтує й Мариніною.

Як у казці

Чоловік — на керівній роботі у громадській організації. Дружина — інженер на виробництві, яке вже протягом трьох років на межі банкрутства.

Полюбляємо згадувати казку про бідного й царя: не краду, не чаклую, а вечорами завжди бенкетую. Навіть опинившись без зарплати чотири місяці, знайшли змогу вихідний присвятити гірським лижам. Драма? Драма не в нас, а в країні!

За сніданком обговорюємо побутові питання, бо увечері чоловік заведений, не до того. Допомагає те, що з усіма технічними проблемами в домі господар справляється сам. Господиня шиє, одягає родину — теж економія.

Уранці

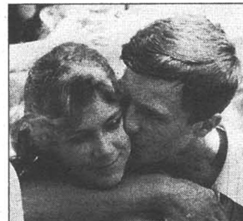
Першою біжить дочка-першокурсниця, виходить з домівки о 7.00. Батько дивиться новини. Сердиться, коли замість них показують рекламу, презентації. На роботу їде о 8.30. Мама до роботи встигає помити посуд, іноді й попрати.

У квартирі залишається лише кицька — не пухнаста і не породиста, але розумна, з характером.

Ритм життя прискорюється

Одружилися 1977-го. Років двадцять мучилися і тільки тепер почали більш-менш розуміти одне одного. Намагаємося не піддаватися метушні, зберігати хоч іноді ритм без поспіху. Хоча чоловік почувається у своїй тарілці саме на бігу, на людях.

Ритм життя прискорюється, змушує у побуті бути економним на емоції. Проте не завжди це виходить, бо ми справді родина, а не

спільні квартиронаймачі чи ділові партнери. З віком дедалі більше відчуваєш: домівка — це місце, де можна побути самим собою. Я, буває, на роботу йду відпочивати, та й чоловік також — від тих самих емоцій.

Крайнощі

От би змалювати той день, коли я від самого сніданку і до 23.30 читала книжку! Мої самі щось знайшли на обід, чимось обійшлися на вечерю. Дивилися на мене спочатку здивовано, потім — з докором, а після 21.00 — уже з жалем.

Якось таке трапилося з нашим татом — усі були майже раді. Та, коли донька вирішила влаштувати собі таку розрядку — що було!..

Але це — крайнощі.

У кімнаті, де ми сидимо, відпочивають, притулившись до стіни, три пари гірських лиж. За колишніх, не таких уже й давніх часів, Таї і Володі нічого не варто було знятися з місця і вирушити з Криму туди, де спуски крутіші, на Кавказ, приміром. Остання поїздка запам'яталася особливо: летіли додому з Тбілісі, коли на вулицях йшли бої.

Я не запитую, навіщо їм у Криму, де сніг нечастий гість, гірські лижі. Знаю сама: для відчуття польоту. Кому воно знайоме — той зрозуміє.

Марина АЛЬТОВА.

Долі людські

«Мені б світ наостанок побачити...»

Олена Мойсеївна Мар'яш зазнала горя в дитинстві. Пам'ятає тільки, що народилася в Гармаках у двадцятому році.

— Батька репресували і вислали в Мурманськ будувати залізничну колію. Кажуть, що ця дорога називається сталінською. Там примушували важко працювати, а їсти не давали. Тому тато й помер.

Коли його вислали, ми теж голодували. Було нас п'ятеро. З хати все забрали. Щоб прогодувати дітей, мама пішла в поле. Її впіймали з п'ятьма колосочками й заарештували. Залишилися ми одні-одніські. Хата вже була не наша, і в ній поселили квартирантку, яка кожний день била нас, виганяла на вулицю. Про це довідалися добрі люди і домоглися, аби маму випустили з допру і віддали нам півхати.

Кілька років тому, коли вже недобачала, попросилася в колгоспний пансіонат. Щастя, що маємо доброго і розумного голову колгоспу Володимира Стадника, який доклав чимало зусиль, щоб побудувати заклад. Спасибі Валі Абатуровій, що власною машиною возила мене у Вінницьку лікарню, де я дізналася, що зір можна поліпшити. Потрібна платна операція, а я отримую пенсії 36 гривень, з яких 25 віддаю за пансіонат. От якби держава повернула оті п'ять тисяч, що лежать на ощадкнижці. Так хочеться світ перед смертю побачити...

Анатолій ПОДОЛЯН.

Вінницька область.

Домашній адвокат

Хочу повернутися з правами

Декілька років тому я переїхав на постійне місце проживання в Канаду. Тепер хочу повернутися і відновити громадянство України. Як це зробити? Які права я матиму, перебуваючи в Україні без громадянства?

Василь ЗАСИПКО.

Торонто.

Законодавство України передбачає можливість поновлення громадянства. Різниця між цією процедурою та звичайним прийняттям у громадянство полягає в тому, що під час поновлення немає необхідності безперервно проживати на законних підставах в Україні протягом останніх п'яти років. Це правило також не поширюється на осіб, які виявили бажання стати громадянами України, за умови, якщо вони народилися чи довели, що хоча б один із їхніх батьків, дід чи бабуся народився на її території.

Обов'язковими вимогами під час поновлення громадянства є визнання і виконання Конституції та законів України, неперебування в іноземному громадянстві, володіння українською мовою в обсязі, достатньому для спілкування, а також наявність законних джерел існування. Заяви з питань громадянства подають на ім'я Президента України через органи внутрішніх справ за місцем постійного проживання заявників, а особами, які постійно проживають за кордоном, — через відповідні дипломатичні представництва або консульські установи України. До моменту поновлення громадянства відповідно до ст. 26 Конституції України ви користуєтеся тими самими правами і свободами, а також несете такі самі обов'язки, як і громадяни України. Винятки з цього правила (такі, як, наприклад, право обирати та бути обраним) встановлюються окремо Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

На життєвих перехрестях

Старе дерево не пересаджують...

Івана Михайловича Марчука пригнічувала тиша. У хаті не було до кого обізватись: діти, наче птахи, розлетілись по світу, дружина померла... Певно, від тої самотності у сімдесятирічного чоловіка — першого на селі господаря — почало все валитися з рук. І, зрештою, для кого ту живність, коника і вантажівку тримати? Ні хата не тішила його більше, ні садок, ні надбане майно.

Отож, коли доньки Марійка і Валентина покликали до себе, в Америку, залишив рідне село Бистричі, що в Березнівському районі, і подався за океан.

Опинившись у звичному родинному колі, серед дітей та онуків, удівець ніби скинув десяток літ. Американський паспорт отримав, пенсію в 475 доларів призначили. Та й рук було до чого докласти, бо ж дочка Марія з чоловіком саме купили два акри землі в штаті Вашингтон, будиночок. Іван Михайлович заходився господарювати, був за сімейного бригадира. Під його пильним оком збудували оселю, де відвели дідусю затишну кімнату, обгородили садибу. А потім він узявся за невеличкий парк і садочок: насадив яблунь, вишень, слив, груш, берізок, калину. Те саме зробив і на обійсті другої дочки — Валентини, яка мешкала за сім кілометрів. Нехай дерева нагадують усім про Україну...

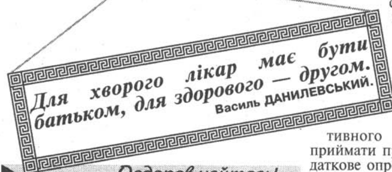
Разом з онуками плекав той садок, поливав, бо землі там не такі родючі, як на батьківщині — важко дерева приживаються. Подумки дід Іван порівнював себе з ними: здавалось, чого йому бракувало, а тільки серце й тут не мало спокою — як там, у рідному селі, де залишився син із сім'єю? А ще дитячий щебет повертав його в молоді літа, коли був щасливий з дружиною.

— Люди поза очі називають мене американцем. Дехто здивувався моєму поверненню, — каже Іван Михайлович. — Мовляв, хіба від хорошого і заможного життя відмовляються. Та хіба лише в статках сенс?..

Після повернення в Україну Іван Марчук одружився і перейшов жити до дружини. А його хата з садком чекають: може, ще хтось коли-небудь повернеться з Америки?

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Оздоровлюйтесь!

Радон — не для слабких

«Чи справляє вплив перебування на курортах з радоновою водою на чорнобильців?»

Анатолій СВІДОВ.

Запоріжжя.

Відповісти на це запитання ми попросили доктора медичних наук, професора, заступника директора Українського НДІ медичної реабілітації й курортології **Анатолія ЛИТВИНЕНКА:**

— Найбільш поширена точка зору — людина, яка дістала певну дозу радіоактивного опромінення, не повинна приймати процедури, що викликають додаткове опромінення: радонові ванни, інші спеціальні фізіотерапевтичні процедури.

Наукових досліджень з даної проблеми ми не проводили, оскільки вони важкорозв'язувані з етичного боку: дуже складно вивчати організм, який уже зазнав опромінення, та й навряд чи хтось погодиться на таке дослідження.

Проблема, яка цікавить читачів, серед учених оцінюється неоднозначно. Моя позиція така: якщо людина постраждала від радіоактивного опромінення, внаслідок чого помічено зміни з боку імунної, нервової й інших систем, то лікувальні чинники мають бути обережні і не ускладнювати стан.

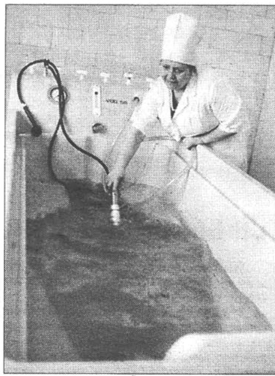
Магічність ванн

Санаторій «Хмільник» на Вінниччині — це унікальна радонобальнеологічна оздоровниця, де позбавляють від підступних недуг опорно-рухового апарату, серцево-судинної і периферичної нервової систем. Завдяки цілющим властивостям радонових ванн тут ефективно лікують захворювання шкіри і жіночих статевих органів, деякі захворювання ендокринної системи і порушення обміну речовин, опіки, пародонтоз.

На базі оздоровниці відкрито перше в Україні спеціалізоване відділення відновного лікування пацієнтів з ускладненнями цукрового діабету.

Вартість путівки для дорослих і дітей однакова — 550 гривень.

Віктор СКРИПНИК.

Лист з коментарем

Вимагають оплати? Не мовчіть!

Редакція отримала листа від Чорноморської селищної ради ветеранів війни, праці та військової служби, надісланого В. Мірошниченком (з Криму).

Його автори вважають, що політика керівництва держави з 1992 року свідомо спрямована на розвал промисловості, політики, народної освіти, культури й надто медицини, і скаржаться, що рішення Конституційного Суду про скасування платного медобслуговування не виконується керівниками державних закладів. Це та різке погіршення харчування поставило всіх літніх людей на межу виживання. Крім того, вони запевняють, що хворі люди, які лікуються в стаціонарі, в тому числі й ветерани всіх категорій, за власні кошти купують медикаменти, більшість яких іноземного виробництва.

— Чи правомірне платне медобслуговування в державних установах? — запитують автори листа.

Прокоментувати ситуацію погодився начальник Головного управління допомоги дорослому населенню Міністерства охорони здоров'я України Валерій ПИЩИКОВ.

— Справді, медицина переживає не кращі часи. Її профінансовано лише на 40 відсотків. Ось в цьому головна причина кризової ситуації системи охорони здоров'я. Тож не дивно, що, незважаючи на рішення Конституційного Суду і накази Міністерства фінансів та Міністерства охорони здоров'я про відміну платних медичних послуг, на них ніхто не звертає уваги. Лікувальним закладам не вистачає обігових коштів навіть на зарплату. А де взяти гроші? Зменшити посадові оклади медпрацівникам? Вони й так не відповідають прожитковому рівню. Скоротити штати? Щоб вирівняти фінансове становище, потрібно звільняти щонайменше кожного другого. Тоді куди подіти 500-тисячну армію безробітних (у системі охорони здоров'я працює мільйон чоловік)?

У кожному регіоні виходять із глухого кута по-своєму, крутячи рішеннями та наказами, як оглоблею.

Через фінансову скруту в деяких лікарнях хворих не годують, немає медикаментів. Буває, несуть із собою і постільну білизну. Отже, керівники переклали всі проблеми на населення. А на цьому грунті в медичних закладах нерідкі випадки хабарництва.

На думку фахівців міністерства, потрібна програма державних гарантій надання безоплатної медичної допомоги населенню, зважаючи на нинішнє економічне становище. До кінця року ми підготуємо проект такої програми й передамо його в Кабмін на розгляд. Нею передбачено, зокрема, й зниження цін на життєво необхідні препарати. Але вітчизняного виробництва. Поки що ми звертаємося з конкретними листами в регіони, щоб були прийняті програми з забезпечення інвалідів, ветеранів, людей похилого віку дешевими ліками.

На жаль, проконтролювати ціни на всі медпрепарати немає можливості, бо 80 відсотків фармпідприємств — приватні. Через це гроші, які платить хворий, потрапляють не в систему охорони здоров'я, а в бізнесові структури, які вивозять їх за кордон.

Щодо правомірності платних послуг, хочу наголосити, що вони відмінені в усіх без винятку державних медустановах. Тому тих медпрацівників, які відмовляють громадянинові в допомозі, можна і треба притягати до відповідальності. Будь-які вимоги щодо оплати тих чи інших послуг слід розглядати як вимагання.

Записав **Віталій КРАСНЮК.**

Читач – читачеві

Як вберегтися від стресу?

За нинішніх соціально-економічних умов люди часто потрапляють у стресові ситуації. Що, в свою чергу, впливає на стан здоров'я. Тому слід прислухатися до свого організму, який починає давати збої.

На свіжому повітрі

Щоб відчути прилив енергії, потрібно прогулятися на свіжому повітрі. У цей час думайте, що вдихаєте здоров'я, а видихаєте токсини, хворобу, неприємності.

У ванній кімнаті

Стоячи під прохолодним душем, розслабтеся й зосередьтеся на рівномірному шумі води.

Йога в ліжку

Лежачи на спині, покладіть долоні під сідниці. Трішки підніміть голову й ноги. Тримаючи їх в такому положенні протягом хвилини, інтенсивно дихайте через ніс.

Зробіть «берізку» — прилив крові до голови прояснить її.

Сніданок

Комплексні вуглеводи — картопля, крупи, хліб — додадуть сили. А тарілка манної каші або вівсянки з курагою чи родзинками — це класика, перевірена часом.

Невеличка чашка кави може підняти тонус, але дві й більше збільшать серцебиття й піднімуть тиск.

Медитація

Перед тим, як виходити з дому, сядьте й закрийте очі. На хвилину перенесіться до лісового вогнища чи на пляж, де вечірні зорі чи водне плесо милують око...

Григорій КОРОЛЬ.

Київ.

Наболіло

Не шукай горя, воно саме тебе знайде

У 27 років я вже зазнала горя. П'ятнадцятилітньою втратила батька, у вісімнадцять — матір. Невдовзі познайомилася з чоловіком, якого покохала. Згодом народився хлопчик, але... сліпий. Через це чоловік запив, і життя стало нестерпним — довелося розлучитися.

Від самого народження мій Руслан став пацієнтом лікарень. Семимісячного прооперували в Одесі. Та операція, на жаль, не допомогла. Є надія, що моєму хлопчикові зарадять закордонні лікарі, але для цього потрібні великі гроші.

Керівництво райдміністрації на моє прохання виділило аж ...18 гривень допомоги.

Сподіваюся лише на підтримку милосердних людей. Щиро всіх прошу: допоможіть моєму синочку побачити блакитне небо, ясне сонечко та різнобарвні квіти!

Марія СИДОРЧУК.

Середи
Ємільчинського району
Житомирської області.

Від «Сім'ї». Кому не байдужа доля дитини й хто може допомогти, надсилайте гроші на адресу Сидорчук Марії Петрівни.

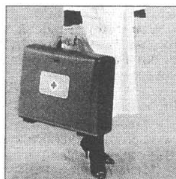
Домашній адвокат

Яку відповідальність несе лікар

Хотілося б дізнатися, яку відповідальність має нести лікар, якщо він завдав шкоди здоров'ю пацієнта.

Ніна СИДОРУК.

Харків.

У такому разі винна особа несе відповідальність за неналежне виконання своїх службових обов'язків через недбале чи несумлінне ставлення до них, тобто за халатність. Згідно зі ст. 167 КК України таке діяння, за наявності всіх необхідних ознак цього злочину, карається позбавленням волі на строк до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років, або штрафом від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, з позбавленням права обіймати певну посаду чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

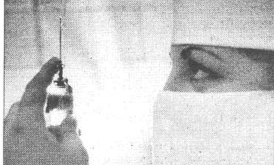
У разі якщо такі дії спричинили тяжкі наслідки, наприклад людські жертви, відповідальність винної особи посилюється до позбавлення волі на строк від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до п'яти років і штрафом від п'ятнадцяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або без такого.

Окрім того, потерпіла особа може вимагати в судовому порядку відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої злочином.

Але навіть така відповідальність винної особи не поверне вам втраченого внаслідок її недбалості здоров'я. Тому дбайте про нього самі: перевіряйте рецепти, радьтеся із знайомими спеціалістами та завжди уважно читайте призначення ліків та рекомендації з їх прийому.

Резонанс

Такі ось «недоліки»

Повідомляємо, що факти, викладені в листі С. Костенко із с. Новогригорівка Маловисківського району про смерть її сина, двічі розглядалися відповідними комісіями. В обох випадках вони дійшли висновку, що смерть настала через важке захворювання панкреонекрозом і розвиток ускладнень, яким неможливо було запобігти.

Під час перевірок виявлено недоліки: недостатній обсяг надання медичної допомоги в санчастині № 7 смт Смолине; невчасне переведення в спеціалізоване хірургічне відділення; запізня операція. Але все це вирішального впливу на перебіг хвороби не мало.

За матеріалами перевірок лікар Доценко, завідувач хірургічного відділення Осадчий з роботи звільнені. Лікаря-хірурга Пастуха направлено на курси вдосконалення з наступною переатестацією.

В. БОНДАРЕНКО,
начальник управління охорони здоров'я.

Кіровоград.

«Голос України», 2 липня 1999 року. № 119 (2121)

...дається, його знищують

...інну людину. Навіть фанатично віддану комуністичній ідеї

...ів — «Марш
...» («Широка
...створював ці
...щиро переко-
...життя. Саме
...кували опти-

...ційними зве-
...ншою. Краї-
...безгосподар-
...а і д ...и. У
...мпле... Пав-
...звісне гасло
...його знищу-

...й? Реальни-
...користовува-
...ду, і терор.
...ками поряд-
...ом. Вони не
...ивізму, мог-
...оїми власни-

...ритися дер-
...ть і мала на-
...лежність від
...ся, але вже
...дкуркульни-
...ю долею по-
...е потерпить

...ювався зде-
...наю... 30-
...б'єктом ста-

...си, ...'ята-
...ихи ...совет-
... них хоча б
...жая паспор-
... звичайним
...звів рахунок
...рти з'явили-
...ося про зов-
... час закор-

...ого ступеня
...д всемогут-
... національ-

...ристуватися
...са», вперше
...промові Уін-
... 30-х років.
... було осна-
...лючим дро-
...ну в десятки

кілометрів примусово виселялися всілякі «непевні» з точки зору властей люди — чи за соціальним походженням, чи за національністю. У 1934 році здійснено першу депортацію десятків тисяч поляків та німців. Відтоді депортації за національною ознакою стали звичайним явищем.

Заміна репресій за соціально-класовими ознаками на репресії за національною ознакою мала свою причину. Після революції і в 20-х роках були знищені великі власники, на початку 30-х років — дрібні. Соціально-класова структура суспільства істотно спростилася. Проте режим, як і раніше, мав потребу протиставляти одні верстви людей іншим, щоб знаходити серед них «ворогів народу». Протиставлення пішло за національною ознакою, хоч «класові підходи» в ідеології залишилися панівними.

У серпні 1939 року СРСР і Німеччина підписали договір про ненапад з таємними протоколами, які увійшли в історію як пакт Ріббентропа—Молотова. Пактом визначалися сфери впливу у Європі, які діставали Гітлер і Сталін. Першою жертвою змови двох диктаторів стала Польща. Діючи узгоджено з Німеччиною, СРСР повинен був загарбати землі до Вісли, тобто більшу частину поглинутої Польщі. Проте через п'ять тижнів після підписання пакту Сталін визнав за потрібне укласти новий договір про дружбу і спільний кордон з Німеччиною, який утворювався внаслідок знищення Польщі. Тобто у просуванні на захід Сталін обмежувався лінією Керзона. Ця лінія була затверджена у 1919 році Францією і Великобританією як східний польський кордон. Антанта бажала тоді бачити Польщу в її етнографічних кордонах.

1 вересня 1939 року Гітлер напав на Польщу й поклав цим початок другій світовій війні. Виконуючи союзницькі зобов'язання щодо Польщі, Франція і Великобританія оголосили Німеччині війну. СРСР зволікав із вступом у Польщу два з половиною тижні, а потім зайняв тільки територію Західної України і Західної Білорусі. У перших поясненнях цих дій (дезавуйованих після протесту обуреного Гітлера: мовляв, разом діємо!) вказувалося, що визвольний похід Червоної армії викликаний прагненням захистити життя і майно єдинокровних братів — українців та білорусів.

Возз'єднання українських земель через два десятиліття після декларованої в січні 1919 року, але не здійсненої «злуки» УНР і ЗУНР мало величезне історичне значення безвідносно до політичної ситуації, в якій відбулося. Треба визнати, що у XX столітті міждержавні кордони змінювалися тільки під час світових воєн і викликаних ними катаклізмів. Встановлений після другої світової війни принцип недоторканності кордонів у Європі поклав би край усім спробам українців об'єднати свої історичні землі. Приклад уже проголошеного після першої світової війни, але нереалізованого возз'єднання курдських земель в єдиній державі досить промовистий.

Сьогодні про страшні часи голодомору нагадують нам скромні пам'ятники, що з'явилися в останні роки на сільських кладовищах

Своєю участю в другій світовій війні Україна виборола моральне право об'єднати історичні землі. Зловісна тінь пакту Ріббентропа—Молотова, яка нависла була над возз'єднанням у 1939—1940 роках, зникла після укладання повоєнних міжнародних договорів.

Тим часом Україна входила в сорокові роки XX століття. «Сороковые-роковые» — так вони звуться в одній з улюблених пісень ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ,
професор.

...тридцятих років

...ожна спокійно сказати: ах, яких ...погубили! А не — за що погуби-

Нова людина

...ть: тоді народилася нова радян... ...одина. Правильно кажуть. А механізм народження, зокрема, такий: дитину розстріляних «ворогів народу» чи померлих від голоду «куркулів» брали у дитбудинок і виховували відповідним чином. Ті діти, дай їм, Боже, здоров'я, живуть і досі, й щиро вважають, що радянська влада дала їм «усе». Так воно й було! Влада забирала «все» у батьків (навіть не обов'язково — життя) і віддавала (не все) дітям. Діти уміють бути вдячними. Виросли — і віддали державі більше, ніж отримали. Без них вона б упала в сорокових роках.

Тоді — вірили

... так — вірили. Вірили, що живуть правильно. На цьому будували міфи правильного життя. Саме міфи — як-от міф про братство народів. Міф, поряд з яким існувала реальність, у якій «братів» називали чучмеками, чурками, бульбашами, хохлами. Але все одно — вірили.

Логіка згвалтованої свідомості

Голод 33-го року — це взагалі потрійний міф. Влада півстоліття мовчала про нього взагалі. Це був перший — мовчазний — міф. В кінці 80-х з'явилися ганебні офіційні визнання партійних істориків: так, голод був, але — не організований державою, а від засухи. А партія і держава допомагали голодним. Це був другий міф. І, нарешті, вже в незалежній Україні, почали ставити хрести на символічних могилах і з'явилося літературне — майже урочисте — слово «голодомор». Це — третя міфологізація. Хоча б тому, що в народі завжди жило інше, коротке, страшне й потужне словосполучення — просто «голод» чи «голод тридцять третього». А ще й тому, що були (і лишилися) істинні могили 33-го року. Але вони чомусь не стали об'єктом народної пам'яті — тобто чимось таким, про що сам народ, без примусу, хоче пам'ятати. Чому так? Ризикнемо припустити: надто це тяжко. Це психологія згвалтованих: вони не люблять згадувати, що їх згвалтували. Інакше доведеться визнати свою вину. Інакше доведеться згадувати, що їли власних дітей і при цьому любили радянську владу. І тут розвіються одразу два міфи: і сталіністський міф про народ, котрий «вірив», і міф про народ, котрий «безвинно постраждав від більшовицького голодомору». То як же: надто вірив владі чи безвинно постраждав? Чи постраждав — саме тому, що вірив?

Все вищесказане — не стільки про людей 30-х років, скільки про нас, нинішніх. Ми принаймні нічим не ліпші й не розумніші. Наша історія потрібніша не їм, а нам. І бажано — без міфів.

Дати

➤ 1931 р.

Лютий. Арешт колишніх діячів УНР — В. Голубовича, П. Христюка, М. Шрага та інших. Михайло Грушевський депортований до Москви.

Жовтень. Почав працювати Харківський тракторний завод.

➤ 1932 р.

Весна. Початок голодомору в Україні.

9 лютого. Постанова ВУЦВК про утворення областей.

7 серпня. ВЦВК і РНК СРСР приймають написану Сталіним постанову «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперативів та про зміцнення суспільної (соціалістичної) власності» («закон про п'ять колосків»).

Жовтень. Пуск першої черги Дніпрогесу — найбільшої гідроелектростанції в Європі.

Дніпрогес

➤ 1933 р.

Січень-жовтень. Масовий голод в Україні.

14 січня. Призначення П. Постишева секретарем ЦК КП(б) У.

13 травня. Самогубство М. Хвильового.

7 липня. Самогубство М. Скрипника.

➤ 1934 р.

21 січня. Ухвала про перенесення столиці УСРР до Києва.

Кінець року. Масові арешти діячів літератури України: Г. Косинки, Д. Фальківського, К. Буревія, О. Влизька, В. Підмогильного, Є. Плужника та ін. (всього понад 60 чол.).

➤ 1935 р.

Квітень-вересень. Арешт групи неокласиків — М. Зерова, П. Филиповича, А. Лебедя, М. Драй-Хмари, М. Рильського.

31 серпня. О. Стаханов установив рекорд видобутку вугілля (було видобуто за зміну 102 тонни — у 14,5 разу більше від норми).

Шахта Стаханова й пам'ятник йому

➤ 1936 р.

Весна. Підірвано Михайлівський Золотоверхий собор XII ст. (До 1939 р. понад 70% церков в Україні були закриті або зруйновані.)

Жовтень. Початок масових репресій і терору в Україні (так звана «єжовщина»), які тривали до кінця 1938 р.

➤ 1937 р.

25—30 січня. XIV Надзвичайний Всеукраїнський з'їзд Рад схвалив нову Конституцію УРСР.

Друга половина. Ліквідація майже всього складу уряду УРСР і ЦК КП(б) У.

➤ 1938 р.

27 січня. М. Хрущов призначений першим секретарем ЦК КП(б) У.

24 квітня. Запровадження обов'язкового вивчення російської мови як обов'язкової в усіх школах УРСР.

23 травня. Радянським агентом у Роттердамі (Нідерланди) підступно вбито Євгена Коновальця — лідера Організації українських націоналістів.

➤ 1939 р.

15 березня. Проголошення самостійності Карпатської України, президентом якої обрано А. Волошина. 15—18 березня угорські війська окупували Карпатську Україну.

23 серпня. Німецько-радянський пакт про ненапад і таємна угода про поділ впливу у Східній Європі.

Ведучі рубрики: Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

...рола моральне право об'єднати історичні землі

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ПОНЕДІЛОК, 5 липня

УТ-1

15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Реальний сектор.
16.00 Інтернет-навігатор. Медіа-клас.
16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
16.30 Мультфільм.
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Концерт ансамблю «Рідні наспіви». Частина 1.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Право.
19.45 Пісенний вернісаж-98.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Футбол від УТН.
22.15 Остання адреса.
22.45 Інтеграл. «INXS».
23.25 Погода в Україні та світі.
23.35 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Острів скарбів.
10.40 Освітній канал. Зародження дисидентського руху в Україні. Світи близькі, світи далекі (Лас-Вегас, Невада). Сервантес. «Дон Кіхот».
11.50 Закон є закон.
11.55 Мультфільм.
12.05 Моя справа.
12.35 Худ. фільм «Зелений фургон».
13.55 Закон є закон.
14.00 Наук.-поп. фільм «Ця набридлива оса».
14.35 Закон є закон.
14.40 Захист.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Містечко.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Рембрандт».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет-Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.00 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Династія Монро».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Заручниця».
21.40 Сам собі режисер.
22.10 Серіал «Цілком таємно».
23.00 ТСН.
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Героїн».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Подробиці тижня.
07.40 Класна компанія.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Гарний настрій. «Елка і кореші».
09.05 Уік-енд.
09.40 Худ. фільм «Удаваний хворий». 1, 2 серії.
11.45 Мелорама.
12.15 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.00 Серіал «Знаменитість». 4 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Телесеріал «Екстрадиція».
23.05 Вчасно.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік». 1 серія.
00.25 Подробиці. Підсумки дня.
00.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Крихітка.
13.45 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
14.10 Мультфільм «Маленький принц». 1 серія.
14.40 Шлягер представляє.
15.30 Пульс.
15.45 Правочин.
16.15 На ранковому прийомі.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Тижневик.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Клуб «Білий папуга».
17.15 Авторська програма В. Молчанова «Пам'ятаю... Люблю...». Є. Жарковський.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії».
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Роздвоєння особистості».
00.20 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Шлягер бо шлягер
08.50 Поради від «Пані»
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Вітражі
13.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Тобрук». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Гравці». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку»
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.55 Новини
08.15, 16.00 В ім'я любові
09.15 Поле чудес
10.20 Людина і закон
11.15 Х/ф «Вікно в Париж»
13.15 М/ф «Муха-цокотуха»
13.30 Разом
13.55,00.10 Програма передач
14.15 Т/с «Гарі — снігова людина»
14.40 М/ф «Ну, постривай!»
14.55 Зоряний час
15.30 ... До шістнадцяти і старше
17.15 Х/ф «Графиня де Монсоро»
18.15 Програма «Ми»
19.00 Х/ф «Вбивство в будинку вікарія», с. 1
20.00 Час
20.35 Погода
20.40 Однак
20.50 Х/ф «Темні небеса»
22.30 Погляд
23.20 Х/ф «Розжалуваний»

Канал «Росія»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 22.55 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Дзеркало
12.30 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Багаті і знамениті»
15.15 Музика, музика...
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Вежа
17.05 Гомеопатія і здоров'я
17.15 Х/ф «Безіменна зірка», с. 1
18.30 Т/с «Так, пане міністре»
19.40 Подробиці
19.55 Кохання з першого погляду
20.30 Х/ф «Вулицями комод водили»
21.50 Акуна матата
23.40 Автомотоспорт. Літнє кільце

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сьогодні вранці
06.10,07.15 Спорт
06.15,07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25,07.45, 14.20, 22.40 Сьогодніччко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 «Впрок»
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Великі гроші
08.10 Х/ф «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Учора в «Підсумках»
10.15 Ляльки
10.30 Підсумки. Нічна розмова
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Тіні зникають у полудень»
13.30 Т/с «Вона написала вбивство», с. 40
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
18.40 Герой дня
19.00 Х/ф «Бармен із «Золотого якоря»
20.30 «Итого»
21.45 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
23.20 Сьогодні опівночі
23.50 Антропологія
00.25 Програма передач

ТВ 6

05.55, 12.10 День за днем
07.40, 17.15 Дорож. патруль. Зведення за тиждень
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6
08.10, 23.05 Ті, хто
08.25 Зірки про зірок. Група «На-На»
08.50, 11.45, 13.55, 14.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
09.00 Оглядач
10.10 Скандали тижня
10.35 Обоз
11.25 М/ф «Золоті колоски»
14.10, 23.50 Знак якості
14.40 Т/с «Дика Троянда», с. 197, 198
15.30 М/с «Карколомні пригоди Біллі і Теда», с. 1
15.55 Т/с «Готові чи ні», с. 14
16.25, 23.20 Диск-канал
17.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 13
17.55 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 31
19.00 Новини дня
19.30 Президентські перегони
20.30 У світі людей
21.00 Х/ф «Вовченя»
22.40 Дорож. патруль
22.55 Шість новин дня

REN TV (регіони)

08.05 Т/с «Секретні матеріали»
09.05 Т/с «Пляж (Рятувальники Малібу)»
12.00, 13.40, 23.00 Новини REN-TV
12.05 Військова таємниця
12.35 Телемагазин «Купуй-но!»
13.05 Реноме
13.45 Т/с «Дивовижні історії»
14.15 Т/с «Гавайська позначка»
15.15 Т/с «Кохана жінка»
16.15 М/с «Ремі»
17.15 Т/с «Марення кохання»
17.55 Т/с «Селеста»
18.55 Ток-шоу Опрі
20.30 Х/ф «Стрілець»
22.30 Ток-шоу «Третій зайвий»
23.10 Спорткур'єр
23.25 Нічний муз. канал

ВІВТОРОК, 6 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». 06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прескур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Футбол від УТН.
09.50 Шоу самотнього холостяка.
10.20, 17.50, 20.35 Національний хіт-парад.
10.25 Піонери успіху.
11.00 УТН.
11.15 Право.
11.45 Не все так погано у нашому домі.
12.30 Остання адреса.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Всевсім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Зірки, на сцену!
16.30 Телефільм «Сни про Гріна».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Концерт ансамблю «Рідні наспіви». Частина 2.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Людина і закон.
19.45 Док. фільм «Китай».
20.15 Весь світ театру.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Худ. фільм «Дорога нікуди».
23.05 Концерт англійської музики.
23.30 Погода в Україні та світі.
23.40 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 День уряду у Верховній Раді України. В перерві —12.00 Перехрестя.
14.00 Відкрита віза.
14.20 Закон є закон.
14.25 Оранта.
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Сам собі режисер.
07.30 ТСН.
07.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Заручниця».
09.10 ТСН.
09.15 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.00 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Династія Монро».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Малюк».
21.45 Фонтан-клуб.
22.15 Серіал «Агентство моделей».
23.00 ТСН.
23.15 Проспорт.
23.45 Серіал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Сім'я від А до Я.
09.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.10 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 14 «Підпасок з огірком». 1 серія.
11.00 Вчасно.
11.20 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.10 Мультфільм «Комаров».
12.20 НЛО.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.05 Серіал «Знаменитість». 5 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік». 2 серія.
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.45 Зоряні зустрічі.
14.30 Мультфільм «Маленький принц». 2 серія.
15.00 Док. фільм «Іван Григорович-Барський».
15.20 Недільні зустрічі.
16.00 Оплески, оплески.
16.30 Солодке життя.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Фотографія на стіні». 1 серія.
17.40 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії».
20.00 «Вікна». Парламент.
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Суддя та присяжні».
00.00 Мультсеріал «Сімпсони».
01.00 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Бізнес в законі
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Шер у фільмі Пітера Богдановича «Маска»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку»
08.00, 11.00, 14.00, 17.00,00.00 Новини
08.15, 16.00 В ім'я любові
09.15 Сміхопанорама
09.50 Домашня бібліотека
10.00 Т/с «Зоряні війни»
11.15 Телеканал «Добрий день»
12.00 Т/с «Ставка більша за життя»
13.00 М/с «80 днів навколо світу»
13.30 Разом
13.55,00.15 Програма передач
14.15 Т/с «Гарі — снігова людина»
14.45 Щасливий випадок
15.30 ... До шістнадцяти і старше
17.15 Х/ф «Графиня де Монсоро»
18.15 Життя і смерть Василя Сталіна
19.00 Х/ф «Вбивство в будинку вікарія», с. 2
20.00 Час
20.35 Погода
20.40 Однако
20.50 Х/ф «Одиножды один»
22.40 Абажур. Н. Бондарчук
23.10 Т/с «Темні небеса» — «Рухомі мішені», с. 1

Канал «Росія»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.35 Дорога без небезпеки
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 23.15 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.30 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя родина
12.30,00.00 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.20 Т/с «Багаті і знамениті»
15.15 Музика, музика...
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Вежа
17.05 Гомеопатія і здоров'я
17.15 Х/ф «Безіменна зірка», с. 2
18.30 Т/с «Так, пане міністре»
19.40 Подробиці
19.55 «Аншлаг» представляє...
20.30 Х/ф «Якщо можеш, прости...»
22.05 У. Отт з Т. Тарасовою
00.15 Прогноз погоди

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сьогодні вранці
06.10,07.15 Спорт
06.15,07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25,07.45, 14.20, 22.40 Сьогодніччко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 «Впрок»
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Великі гроші

08.10 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Кримінал. Щиросердне зізнання
09.45 Своя гра
10.15 М/ф «Жив-був пес»
10.25 Дог-шоу «Я і мій собака»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
18.40 Герой дня
19.00 Д/ф «Серце Єльцина»
20.00 Т/с «Падші ангели» — «Чорна угода»
20.40 Ляльки
21.45 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
23.20 Сьогодні опівночі
23.50 Антропологія
00.35 Програма передач

ТВ 6

05.55, 12.10 День за днем
07.45, 17.20, 22.45 Дорож. патруль
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6
08.10, 23.05 Ті, хто
08.25 Біс
08.50,09.50, 11.50, 14.30 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
09.00 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 31
10.10 Х/ф «У вогні»
14.10,00.20 Знак якості
14.20 Світ чудес
14.40 Т/с «Дика Роза», с. 199
15.10 М/ф «Бабусин козлик»
15.30 М/с «Карколомні пригоди Біллі і Теда», с. 2
15.55 Т/с «Готові чи ні», с. 15
16.25, 23.20 Диск-канал
17.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 14
17.55 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 32
19.00 Новини дня
19.30 Т/с «Містер Бін», с. 3, 4
20.30 У світі людей
21.00 Х/ф «Вовчення-2»
23.00 Шість новин дня
23.55 Т/с «Щоденник червоного черевичка»
00.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 14

REN TV (регіони)

15.15 Т/с «Кохана жінка»
16.15 М/с «Ремі»
17.15 Т/с «Марення кохання»
17.55 Т/с «Селеста»
18.55 Арешт і воля
20.30 Х/ф «Нянька»
22.15 Ток-шоу «Третій зайвий»
22.45 Новини REN-TV
22.55 Спорткур'єр
23.10 Нічний муз. канал

СЕРЕДА, 7 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!» 06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прескур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Хто в домі хазяїн?
09.50 Сімейний лікар.
10.25 Classic-прем'єр.
11.00 УТН.
11.15 Людина і закон.
11.45 Весь світ театру.
12.10 Оранта. Церква Святої Параскеви-П'ятниці у Львові.
12.40 Милосердя.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Клуб Суперкниги.
16.30 Альманах «Основа».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Ток-шоу для підлітків «Вже не діти».
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 З любов'ю до України. Концерт. Частина 1.
20.15 Бути жінкою.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 З любов'ю до України. Концерт. Частина 2.
21.55 Програма мультфільмів для дорослих.
23.20 Погода в Україні та світі.
23.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Телефільм «Два крила Левка Мацієвича».
10.40 Освітній канал. «О. Олесь — ім'я кохання». Урок французької мови. Творчість В. Косенка.
11.55 Телефільм.
12.10 Закон є закон.
12.15 Худ. телефільм «Дівчина і море».
13.20 Закон є закон.
13.25 Телефільм «На весь зріст».
13.55 Реальний сектор.
14.25 Діалог зі Сфінксом.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Фонтан-клуб.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Шерлок Шолмс і маски смерті».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.00 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Династія Монро».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Дитяча гра».
21.40 «Маски» в армії. Частина 1.
22.10 Серіал «Агентство моделей».
23.00 ТСН.
23.15 Парк автомобільного періоду.
23.45 Серіал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
09.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 14 «Підпасок з огірком». 2 серія.
11.05 Мультсеріал «80 днів навколо світу».
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 До 16 і старші.
19.05 Серіал «Знаменитість». 6 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Програма «Насправді».
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік». 3 серія.
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.45 III тур фестивалю «Море друзів». Ялта.
14.40 Крила.
15.10 Домашній лікар.
15.30 Люди і долі.
16.00 Київ діловий.
16.35 Шарм.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.05 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Фотографія на стіні». 2 серія.
17.40 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії».
20.00 «Вікна». Парламент.
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Дикун Гоген».
00.20 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Валентин Щербачов представляє...
08.28 Миколина погода
08.30 Перехрестя
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою
13.25 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Візит. Анталія, Аспендос
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Помста померлого». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку»
08.00, 11.00, 14.00, 17.00,00.05 Новини
08.15, 16.00 В ім'я любові
09.15 Каламбур
09.50 Домашня бібліотека
10.00 Т/с «Зоряні воїни»
11.15 Телеканал «Добрий день»
12.00 Т/с «Ставка більша за життя»
13.00 М/с «80 днів навколо світу»
13.30 Разом
13.55,00.20 Програма передач
14.15 Т/с «Гарі — снігова людина»
14.45 Класна компанія
15.00 Поклик джунглів
15.30 ... До шістнадцяти і старші
17.15 Х/ф «Графиня де Монсоро»
18.15 Людина і закон
19.00 Х/ф «Готель Бертрам», с. 1
20.00 Час
20.35 Погода
20.40 Однак
20.50 Х/ф «Біллі Батгейт»
22.45 А. Гордон. «Зібрання помилок»
23.15 Т/с «Темні небеса» — «Схід Меркурія», с. 2

Канал «Росія»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 23.15 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.30 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя родина
12.30,00.30 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Багаті і знамениті»
15.15 Музика, музика...
15.30 Зателефонуйте Кузі!
16.30 Вежа
16.55 Футбол. Чемпіонат Росії. «Аланія» (Владикавказ) — «Зеніт» (Санкт-Петербург)
19.40 Подробиці
19.55 Сам собі режисер
20.25 Х/ф «Вбивство на Жданівській»
22.05 Площа зірок-99
00.00 Автошоу
00.45 Прогноз погоди

НТВ

06.00,06.30,07.00,07.30,08.00 Сьогодні вранці
06.10,07.15 Спорт
06.15,07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25,07.45, 14.20, 22.40 Сьогоднічко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 «Про запас»
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Великі гроші
08.10 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Бармен із «Золотого якоря»
10.40 Екологіч. програма «Середовище»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
18.40 Герой дня
19.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) —ЦСКА (Москва)
21.45 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
23.20 Сьогодні опівночі
23.50 Антропологія
00.35 «Футбольний клуб» представляє чемпіонат Росії. 15-й тур
01.20 Програма передач

ТВ 6

05.55, 12.10 День за днем
07.45, 17.20, 21.50 Дорож. патруль
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6
08.10, 22.10 Ті, хто
08.25 Пальчики оближеш
08.50,09.50, 11.50, 14.30 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
09.00 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 32
10.10 Х/ф «Поїзд смерті»
14.10, 23.25 Знак якості
14.40 Т/с «Просто Марія», с. 1
15.30 М/с «Карколомні пригоди Біллі і Теда», с. 3
15.55 Т/с «Готові чи ні», с. 16
16.25, 22.25 Диск-канал
17.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 15
17.55 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 33
19.00 Новини дня
19.30 Ток-шоу «Я сама». А я юнаків люблю...
20.25 У світі людей
20.55 Т/с «Поклик вбивці» — «Смертельний інструмент»
22.00 Шість новин дня
23.00 Т/с «Щоденник червоного черевичка»
23.35 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 15

REN TV (регіони)

09.05 Т/с «Селеста»
12.00, 13.40, 22.50 Новини REN-TV
12.05 Муз. канал
12.35 Телемагазин «Купуй-но!»
13.05 Пам'ятаю... Люблю... В. Басннер
13.45 Х/ф «Народжена революцією», с.. 3
15.15 Т/с «Кохана жінка»
16.15 М/с «Ремі»
17.15 Т/с «Марення кохання»
17.55 Т/с «Селеста»
18.55 Випадковий свідок
20.30 Х/ф «Безпідставний страх»
22.20 Ток-шоу «Третій зайвий»
23.00 Спорткур'єр
23.15 Нічний муз. канал

ЧЕТВЕР, 8 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!» 06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прескур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
08.50, 16.30, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Відкриваємо Біблію.
10.00 Мультфільм на замовлення.
11.00 УТН.
11.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
11.45 Бути жінкою.
12.15 Діалог зі Сфінксом.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Фуете «Артека».
16.35 Телефільм «Іван Григорович-Барський».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Захист.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.20 Концерт фортепіанної музики.
20.05 Надвечір'я.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Кобзареві думи.
22.00 Досьє.
22.30 Пісенний вернісаж-98.
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
10.35 Освітній канал. Поезія Пушкіна в музиці. Урок німецької мови. України цвіт рожевий.
11.55 Мультфільм.
12.10 Закон є закон.
12.15 Худ. телефільм «Капітан Фракас». 1 та 2 серії.
14.35 Закон є закон.
14.40 Надія.
15.00 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 «Маски» в армії. Частина 1.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Джош та Сем».
09.10 ТСН.
09.15 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.00 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Династія Монро».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Амос і Ендрю».
21.30 Табу.
22.10 Серіал «Агентство моделей».
23.00 ТСН.
23.15 Монологи. М. Ромадін.
23.45 Серіал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
09.00 Сім'я від А до Я.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Мультфільм «80 днів навколо світу».
10.10 Прокинься і співай!
11.00 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.10 Мультфільм «Метелик».
12.20 Життя серед життя.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.30 Кохання з першого погляду.
19.00 Серіал «Знаменитість». Заключна серія
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Поліцейський».
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік». 4 серія.
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.40 Зоряні зустрічі.
14.25 Док. фільм «Музей однієї вулиці».
15.00 Родом з України. Е. Бистрицька. 1 частина.
15.30 Екологічний фільм «Ми люди».
16.00 Острів скарбів. Феодосія.
16.30 Аграрна панорама Київщини.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.05 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.30 Худ. фільм «Народжена революцією». 1 серія.
17.40 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Док. серіал «Анатомія катастроф».
20.00 «Вікна». Парламент.
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

22.10 Худ. фільм «Стрілець».
00.05 Мультсеріал «Сімпсони».
01.05 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
08.28 Миколина погода
08.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Художній фільм А. Хічкока «Людина, яка надто багато знала»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку»
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.55 Новини
08.15, 16.00 В ім'я любові
09.15 Джентльмен-шоу
09.50 Домашня бібліотека
10.00 Т/с «Зоряні воїни»
11.15 Телеканал «Добрий день»
12.00 Т/с «Ставка більша за життя»
13.00 М/с «80 днів навколо світу» (заключна серія)
13.30 Разом
13.55,00.10 Програма передач
14.15 Т/с «Гарі — снігова людина»
14.45 Чарівний світ, або Сінема
15.00 Вулиця Сезам
15.30 ... До шістнадцяти і старші
17.15 Х/ф «Графиня де Монсоро»
18.15 Щоб пам'ятали... Л. Овчинникова
19.00 Х/ф «Готель Бертрам», с. 2
20.00 Час
20.35 Погода
20.40 Однак
20.50 Х/ф «Дівчата»
22.35 О. Образцова в «Тихому домі»
23.05 Т/с «Темні небеса» — «Ніч і трішки дня», с.3

Канал «Росія»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
08.15, 22.45 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя родина
12.30,00.00 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.20 Т/с «Багаті і знамениті»
15.15 Музика, музика...
15.25 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Вежа
17.00 М/ф «С08.00 до 17.00»
17.10 Гомеопатія і здоров'я
17.20 Х/ф «Золота міна», с. 1
18.30 Д/ф
19.40 Подробиці
19.55 Два роялі
20.40 Х/ф «Що росте у твоєму саду?»
21.50 Слухається справа
23.30 Діалоги про рибалку
00.15 Прогноз погоди

НТВ

06.00,06.30,07.00,07.30,08.00 Сьогодні вранці
06.10,07.15 Спорт
06.15,07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25,07.45, 14.20, 22.40 Сьогодничко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 «Впрок»
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Великі гроші
08.10 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Валентина»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
18.40 Герой дня
18.55 Х/ф «Поцілуйчик»
20.35 Професія — репортер. Т. Баженов. «Не кричи «караул»
21.45 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
23.20 Сьогодні опівночі
23.50 Антропологія
00.35 Програма передач

ТВ-6

05.55, 12.10 День за днем
07.45, 17.20, 21.50 Дорож. патруль
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6
08.10, 22.10 Ті, хто
08.25 Ви — очевидець
08.50,09.50, 11.45, 14.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
09.00 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 33
10.10 Т/с «Найтмен» — «Суперник-2»
10.55 Т/с «Поклик вбивці» — «Смертельний інструмент»
14.10, 23.25 Знак якості
14.40 Т/с «Просто Марія», с. 2
15.30 М/с «Карколомні пригоди Біллі і Теда», с. 4
15.55 Т/с «Готові чи ні», с. 17
16.25, 22.25 Диск-канал
17.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 16
17.55 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 34
19.00 Новини дня
19.30 О. С. П.-студія
20.25 У світі людей
20.55 Т/с «Вавилон-5», с. 14
22.00 Шість новин дня
23.00 Т/с «Щоденник червоного черевичка»
23.35 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 16
REN TV (регіони)
09.05 Т/с «Селеста»
12.00, 13.40, 23.15 Новини REN-TV
12.05 Т/с «Альфред Хічкок представляє»
12.35 Телемагазин «Купуй-но!»
13.05 Арешт і воля
13.45 Х/ф «Народжена революцією», с. 4
15.15 Т/с «Кохана жінка»
16.15 М/с «Ремі»
17.15 Т/с «Марення кохання»
17.55 Т/с «Селеста»
18.55 Д/ф «Пожежа», ч. 2
20.30 Х/ф «Синдром Стендаля»
22.45 Ток-шоу «Третій зайвий»
23.25 Спорткур'єр
23.40 Нічний муз. канал

П'ЯТНИЦЯ, 9 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!» 06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прескур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.25 Здорові були.
10.00 Ток-шоу «Вже не діти».
10.30 Надвечір'я.
11.00 УТН.
11.15 Захист.
11.40 Піонери успіху.
12.15 Інтеграл. Ален Башгунг.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Всевсім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Казна.
16.00 Веселі старти.
16.30 Телефільм «Софія Київська».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.05 Милосердя.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Вечір пам'яті Тарапуньки.
20.15 Альманах «Основа».
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Не все так погано у нашому домі.
22.30 Пісенний вернісаж-98.
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «В ніч на суботу» з Оленою Роміною.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Людина і закон.
10.35 Док. фільм «Голгофа Володимира Винниченка».
11.30 Мультфільм.
11.45 Закон є закон.
11.50 Й.-С. Бах. «Страсті за Матвієм».
13.10 Відкриваємо Біблію.
13.45 «Шелляле».
14.15 Закон є закон.
14.20 Банк ідей.
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Табу.
07.30 ТСН.
07.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Амос і Ендрю».
09.15 ТСН.
09.20 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Дівчина з гітарою».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Принцип доміно».
21.40 Серіал «Тисячоліття помсти».
22.30 Містечко.
23.00 ТСН.
23.15 Теленанія.
00.00 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Серцебиття».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Домострой.
09.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.20 Мультфільм «80 днів навколо світу». Заключна серія.
09.50 Джентльмен-шоу.
10.20 Телевізійний центр моди.
10.50 Мультфільм «У порту».
11.05 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.15 Щоб пам'ятали. Л. Харитонов.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Гарний настрій.
18.25 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Великі сищики. Коломбо у детективі «Кільце у злочині».
22.25 І. Дерюгіна у програмі «Жіночої історії».
22.55 N-кілометр.
23.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.15 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік». 5 серія.
00.05 Про це... у серіалі «Голод».
00.35 Подробиці. Підсумки дня.
00.45 Прогноз погоди.

КДТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.40 Аграрна панорама Київщини.
14.10 Док. фільм «Скульптор Зноба».
14.45 Шлягер представляє.
15.35 Естафета.
15.50 Автографи.
16.20 Конкурент.
16.50 Ліки майбутнього.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.05 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією». 2 серія.
17.40 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Док. серіал «Анатомія катастроф». 2 серія.
20.00 «Вікна». Парламент.
21.00 Док. фільм «Найгучніші злочини XX століття».
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Нянька».
23.50 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Супербол
08.28 Миколина погода
08.30 Стиль і інтер'єр
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Шлягер бо шлягер
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Вітражі
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Чеві Чейз у художньому фільмі «Флетч»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Бізнес в законі
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку»
08.00, 11.00, 14.00, 17.00,00.05 Новини
08.15, 16.00 В ім'я любові
09.15 Маски-шоу
09.40 Смак
10.00 Т/с «Зоряні воїни»
11.15 Телеканал «Добрий день»
12.00 Т/с «Ставка більша за життя»
13.00 М/ф «Острів помилок»
13.30 Разом
13.55,00.20 Програма передач
14.15 Т/с «Гарі — снігова людина»
14.40 Х/ф «Пасажир з екватора»
17.15 Х/ф «Графиня де Монсоро»
18.15 Д/ф «Свій чи ворог? Скандал на Луб'янці»
18.45 Єралаш
19.00 Поле чудес
20.00 Час
20.40 Погода
20.45 Х/ф «Ланка у злочині»
22.10 Жіночі історії. І. Дерюгіна
22.40 Х/ф «Помста вікінга»

Канал «Росія»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма передач»
07.15 Тисяча і один день
08.15, 22.35 Чергова частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.50 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бродяга»
11.30 Моя родина
12.30,00.50 Магазин на дивані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.20 Т/с «Багаті і знамениті»
15.20 Музика, музика...
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Вежа
17.00 М/ф «Домашній цирк»
17.05 Гомеопатія і здоров'я
17.15 Х/ф «Золота міна», с. 2
18.35 Спартакіада дружби
19.40 Подробиці
19.55 «Городок»
20.30 Х/ф «Облога Венеції»
22.00 Подіум д'арт
23.20 Х/ф «Сила адвоката»
01.05 Прогноз погоди

НТВ

06.00,06.30,07.00,07.30,08.00 Сьогодні вранці
06.10,07.15 Спорт
06.15,07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25,07.45, 14.20 Сьогодничко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 «Впрок»
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Великі гроші
08.10 Т/с «Любов і таємниці Сансет-Біч»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Порожній рейс»
11.30 Старий телевізор. Х/ф «Два капітани»
13.30 Т/с «Детектив Неш Бріджес»
15.30 Т/с «Нью-Йорк. Центральний парк»
16.50 Футбольний клуб
18.40 Герой дня
19.00 Х/ф «Ніч воїна»
21.45 Кримінальна Росія. «Брянські вовки»
22.15 Х/ф «Чоловік мого життя»
00.00 Програма передач

ТВ-6

05.55, 12.10 День за днем
07.45, 17.20, 22.55 Дорож. патруль
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6
08.10, 23.20 Ті, хто
08.25 СВ-шоу
09.00 Т/с «Династія-2. Сім'я Колбі», с. 34
09.45, 14.20 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
10.10 Наша музика на «Кінотаврі»
11.10 Т/с «Вавилон-5», с. 14
14.10 Знак якості
14.40 Т/с «Просто Марія», с. 3
15.30 М/с «Карколомні пригоди Біллі і Теда», с. 5
15.55 Т/с «Готові чи ні», с. 18
16.25 Диск-канал
17.30 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 17
17.55 Шоу Бенні Хілла
19.00 Новини дня
19.30 Скандали тижня
19.55 «Обоз»
20.50 Х/ф «Канзас»
23.10 Шість новин дня
23.40 Радіохіт
00.40 Т/с «Грейс у вогні-2», с. 17
REN TV (регіони)
09.05 Т/с «Селеста»
12.00, 13.40, 22.20 Новини REN-TV
12.05 Т/с «Альфред Хічкок представляє»
12.35 Телемагазин «Купуй-но!»
13.05 Д/ф «Пожежа», ч. 2
13.45 Х/ф «Народжена революцією», с. 5
15.15 Т/с «Кохана жінка»
16.15 М/с «Ремі»
17.15 Т/с «Марення кохання»
17.55 Т/с «Селеста»
18.55 Військова таємниця
20.30 Х/ф «Дочка д'Артаньяна», ч. 1
21.50 Ток-шоу «Третій зайвий»
22.20 Новини REN-TV
22.35 Х/ф «Дочка д'Артаньяна», ч. 2

СУБОТА, 10 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
09.15 Анонс.
09.20, 12.40, 15.50 Національний хіт-парад.
09.25 Погода в Україні та світі.
09.35 Хто в домі хазяїн?
10.05 Сніданок меломана.
10.35 Веселі старти.
11.00 УТН.
11.10 Православний календар.
11.20 Худ. фільм «Дубравка».
12.40 Національний хіт-парад. Хітжурнал.
13.00 Док. серіал «Хроніки дикої Африки».
13.30 Розслабтесь, ви в ефірі...
14.05 Здорові були.
14.35 Спочатку було Слово.
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.20 Моя справа.
16.00 Досьє.
16.30 Classic-прем'єр.
17.00 Погода в Україні та світі.
17.10 Худ. фільм «Вбити «Шакала».
18.30 Піонери успіху.
19.00 Погляд у світ. Огляд міжнародних подій.
20.05 «З думою про майбутнє». До 165-річчя Київського національного університету ім. Т. Шевченка.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Худ. фільм «Світ за очі».
23.25 Погода в Україні та світі.
23.35 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!» 00.00 Серіал «Щоденник Червоного черевичка». 00.30 «Еродром». Нічна програма для дорослих.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал.
11.10 Закон є закон.
11.15 Україна аграрна.
11.35 Мультфільм.

На УТ-1 — «Вечір пам'яті Тарапуньки»

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

11.50 Закон є закон.
11.55 Музична пошта.
12.25 Дім і стиль.
12.55 Закон є закон.
13.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.40 Як стати зіркою.
08.15 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Блок громадського телебачення.
15.00 Вікно в Америку.
15.30 Програма «Метрополітен».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Ксена — принцеса-воїн».
17.20 Як стати зіркою.
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Перстень дракона». 1 серія.
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Таке моє життя».
21.30 Серіал «Вокер — техаський рейнджер».
22.15 Повне марафу.
22.50 Худ. фільм «Роман на згадку».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Дітвора.
09.35 Гумористична програма «Не час».
09.50 Ранкова зірка.
10.35 Ранкова пошта.
11.10 НЛО.
11.40 Смак.
12.00 Різький бальзам на душу. Ф. Кіркоров.
12.30 Телевізійний центр моди.
13.00 Життя серед життя.
13.35 Спорт-тайм.
14.00 Серіал «Світ пригод». 3 серія.
14.50 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 11.
15.00 Авторська програма В. Молчанова «Пам'ятаю... Люблю...» А. Островський.
15.30 Худ. фільм «Бронзовий птах». 3 серія.
16.40 Худ. фільм «Пасажир з екватора».
18.10 Національна лотерея.
18.20 Худ. фільм «Королі жарту».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.00 Прогноз погоди.
21.10 Гарний настрій. «Елка і корешi».
21.20 Худ. фільм «Погоня».
22.55 Ах, анекдот, анекдот...
23.35 Нічний сеанс. Худ. фільм «Майже вагітна».
01.15 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 За київським часом.
08.15 На ранковому прийомі.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Програми «BIZ-TV».
10.00 Серіал «Мауглі».
10.30 Док. серіал «Мак і Матлі. У світі природи».
11.00 Серіал «Роки Гершвіна». 2 серія.
11.55 Телемагазин.
12.05 Серіал «Гавайська мітка».
13.00 BIZ-прогноз.
13.10 BIZ-парад.
14.00 BIZ-сюрприз.
15.00 Худ. фільм «Гудду».
17.30 Авторська програма В. Молчанова «Пам'ятаю... Люблю...» В. Баснер.
18.00 Імпреза.
18.30 Серіал «FX-ілюзія вбивства».
19.30 Вікна в світ.
20.00 Серіал «Секретні матеріали».
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Фільм на замовлення: пригодницька стрічка «Розшукується дружина Сандеса», гангстерська драма «Шануй батька свого», детектив «Таємниця поштової картки».
23.30 Нічний сеанс. Худ. фільм «Леді в блакитному».

ICTV

07.00 Разом з Вами. Розважальна програма
07.50 Поради від «Пані»
08.00 Документальний серіал «Остання адреса»
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Слов'янський базар» представляє...
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Візит
10.30 Бізнес в законі
11.00 Стиль і інтер'єр
11.25 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Перехрестя
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Спортивний тижневик
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Валентин Щербачов представляє...
14.30 Супербол
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 Модний час
19.30 Цікава пропозиція
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 «Зникнення Крістіни». Художній фільм
22.30 «Хмарочос». Музична програма
23.30 Ентоні Перкінс у художньому фільмі «Психо-3»
01.15 Програма передач на завтра

ГРТ

07.00 М/ф «Січа під Керженцем»
07.10 Х/ф «Загін особливого призначення»
08.30 Слово пастиря. Митрополит Кирило
08.45 Домашня бібліотека
09.00, 14.00, 17.00 Новини
09.15 100%
09.45 Ранкова пошта
10.15 Каламбур
10.50 Смак
11.10 Повернення Третьяковки. Історія одного шедевра
11.25 Екстрений виклик
11.55 Х/ф «Озирнись»
13.25 Цивілізація
13.55,00.35 Програма передач
14.15 Т/с «Мама, це я!», с. 4
14.45 У світі тварин
15.25 Світовий футбол на ГРТ. Найкращі матчі чемпіонату світу 1998 року
17.15 Тема
17.55 Єралаш
18.15 Х/ф «Королі жарту»
20.00 Час
20.45 Погода
20.50 Т/с «Секретні матеріали»
22.30 Х/ф «Сором'язливі люди»

Канал «Росія»

07.00 М/ф «Кошеня на ім'я Гав»
07.10 Х/ф «Дубравка»
08.25 Прогноз погоди
08.30 М/ф «Вінні Пух», «Вінні Пух йде в гості», «Кіт, який умів співати»
09.00 Доброго ранку, країно!
09.35 Сам собі режисер
10.00 Сто до одного
10.45 Кохання з першого погляду
11.15 Золотий ключ
11.30 Добрі новини
11.45 М/ф «Як козлик землю тримав», «Казка про дурня Володю»
12.05 Т/с «Тарзан. Історія пригод» — «Тарзан і тінь гніву»
13.00, 19.00 Вісті
13.30 Два кроки в льодяну безодню
14.00 Х/ф «Ландрю»
16.00 Д/ф «Таганське танго»
17.00 Моя родина
18.00 Стара квартира. Рік 1989-й, ч. 1
19.35 Х/ф «Шлях Карліто»
22.10 Х/ф «Прихильник»
23.50 Гаряча десятка
00.45 Прогноз погоди

НТВ

07.00,09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні
07.10 Х/ф «Велике життя», с. 1
08.40 Старий телевізор. «Фітиль»
09.15 Кримінал. Щиросердне зізнання
09.40 Справа господарська
10.20 Х/ф «Ніде і ніколи»
11.25 «Впрок»
11.45 Своя гра
12.15 Х/ф «Обережно, бабусю!»
13.50 М/ф «Малюк і Карлсон»
14.10 Суд іде. Справа про міліцейську сваволю
15.30 Т/с «Вона написала вбивство», с. 41
16.30 Антропологія
17.20 Дог-шоу «Я і моя собака»
18.45 Х/ф «Поліцейська академія-4»
20.30 «Итого»
21.45 Х/ф «Машина для вбивств»
23.30 Ток-шоу «Про це»
00.15 Програма передач

ТВ 6

07.00 Програма передач
07.05, 21.40 Дорож. патруль
07.20 М/ф «Кіт-рибалка»
07.30 М/с «Казки братів Грімм» — «Різнобарвна звірина шкіра»
07.55 Т/с «Марко Поло», с. 4
08.50 Т/с «Робін Гуд», с. 11
09.45 Горищечко
10.05 Д/с «Подорожі з Національним географічним товариством» — «Ці дивовижні собаки»
11.05 Диск-канал
11.35, 15.55 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
11.50 Моє кіно
13.30 Територія ТВ-6
14.00 Це — Жириновський!
14.30 Х/ф «Хеппі енд»
16.10 Т/с «Фліппер-3», с. 4
17.00 Дорож. патруль. Розслідування. «Справа Магідса»
17.35 Т/с «Найтмен» — «Шкідливо для здоров'я»
17.20 СВ-шоу
18.55 Х/ф «Гардемарини, вперед», с. 3, 4
21.20 Ті, хто тижня
21.55 Шість новин дня
22.05 «Останній дзвоник» на Манежній площі
23.00 Плейбой

REN TV (регіони)

09.00 Т/с «Селеста»
10.30 Х/ф «Обманута довіра»
12.30 Ток-шоу «Акваторія Z» — «Мінська трагедія»
13.00 Т/с «Шістнадцятирічні»
13.30 Четверта влада
14.00 Х/ф «Знищення зла»
17.15 Т/с «Пляж (Рятувальники Малібу)»
18.15 Спорт. огляд «1/52»
18.30 Т/с «Селеста»
20.30 Т/с «Двоє»
21.30 Клуб «Білий папуга»
22.05 Т/с «Майк Хаммер — приватний детектив»
23.00 Х/ф «Викривлена одержимість»

НЕДІЛЯ, 11 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
09.10 Анонс.
09.15, 12.10, 17.30, 18.50 Національний хіт-парад.
09.20 Погода в Україні та світі.
09.30 Українське спортлото.
09.35 Село і люди.
10.05 Шоу самотнього холостяка.
10.40 Мультфільм.
11.00 УТН.
11.20 «Мелодія для матері та коханої». Поет М. Луків.
12.00 Мультфільм.
12.15 Служу Україні!
12.50 Сімейний лікар.
13.25 Відкриваємо Біблію.
14.00 Телефільм «Шерлок Холмс».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
15.50 Мультфільм на замовлення.
16.50 Перехрестя.
17.20 Погода в Україні та світі.
17.35 Банк ідей.
18.05 Обрані часом. Брати Кричевські. Повернення.
18.35 Сто чудес світу.
19.00 УТН.
19.15 Європейський футбол.
20.05 Формула кохання. Розважальна програма.
20.45 Вечірня казка.
21.00 Сім днів.
22.00 Худ. фільм «Поїзд до Брукліна».
23.40 Погода в Україні та світі.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Відкрита віза.
10.30 Муз. фільм «Марія Стеф'юк. Солов'їний романс».
11.00 Закон є закон.
11.05 Мультфільм.
11.15 Док. фільм «Граніт».
11.25 Мультфільм.
11.40 Закон є закон.
11.45 Три пісні для «Горлиці».
12.00 Спортивний канал.
13.00 Всеукраїнський огляд народної творчості. «Пісня славить працю» (Луганська обл.).

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Худ. фільм «Дитяча гра».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Монологи. М. Ромадін.
15.30 Програма «Бібліоман».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Пригоди Синдбада».
17.20 СВ-2000.
17.50 Худ. фільм «Перстень дракона». 2 серія.
19.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Мої друзі».
21.45 Шоу «Містер Бін — поліцейський».
22.20 Серіал «Таємний агент Нікіта».
23.10 «Епіцентр» — несекретні матеріали.
23.50 Своє кіно. Худ. фільм «Анна і Командор».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Для дітей. Оповідки про казки.
09.30 Прокинься і співай!
10.20 Уік-енд.
10.50 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
11.10 Доки всі вдома.
11.45 Караоке на майдані.
12.15 Музичний під'їзд.
12.30 Мелорама.
13.00 Підводна одіссея команди Кусто. «В краю живих тотемів».
13.45 Планета Здоров'я.
14.15 Сміхопанорама.
14.50 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 12.
15.00 Серіал «Світ пригод». 4 серія.
15.55 Брейн-ринг.
16.50 Серіал «Останнє літо дитинства». 1 серія.
18.05 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 15 «Пішов і не повернувся».
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Джентльмен-шоу.
21.25 Худ. фільм «Тактичний напад».
23.05 А. Пугачова, М. Жванецький, В. Леонтьєв, М. Задорнов, Ф. Кіркоров, С. Ротару та інші в концертній програмі.
00.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Док. фільм «Надія».
08.15 Недільні зустрічі.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Анонс програм «BIZ-TV».
08.10 Муз. програма «Безхмарний ранок».
09.00 Програма «Акваторія Z».
09.30 Програма «Дитячі фокуси».
10.00 Серіал «Мауглі».
10.30 Клуб «Білий папуга».
11.00 Худ. фільм «Самсон».
12.40 Телемагазин.
13.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
14.00 Муз. програма «1+1+1».
14.30 Муз. програма «Безперечні хіти».
15.00 Телемагазин.
15.40 Худ. фільм «Середовище мешкання».
17.00 «Вікна»-спорт.
17.30 Худ. фільм «Четвертак».
19.30 Випадковий свідок.
20.00 Програма «Право обирати».
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Серіал «Секретні матеріали».
22.30 Серіал «Майк Хаммер — приватний детектив».
23.30 Програма для мисливців «Ні пуху ні пера».
00.00 Програми «BIZ-TV».

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 Це твій день!
08.30 Візит
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Слов'янський базар» представляє...
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Фант-лото «Бінго»
11.00 Шлягер бо шлягер
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Вітражі
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Модний час
13.30 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Цікава пропозиція
14.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.30 КВН-ліга силових структур «Зірки на погонах»
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 Джек Ніколсон у художньому фільмі «Межа»
22.30 Разом з Вами. Розважальна програма
23.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
00.30 Програма передач на завтра

ГРТ

07.00 Х/ф «Кортик»
08.30 М/с «Русалочка»
09.00, 14.00 Новини
09.15 «Непутящі нотатки» Дм. Крилова
09.30 Поки всі вдома
10.05 Ранкова зірка
10.55 Армійський магазин
11.30 Грай, гармонь улюблена!
11.55 Селянські відомості
12.30 Д/с «Всі подорожі команди Кусто» — «У краю живих тотемів»
13.25 Сміхопанорама
14.15 Здоров'я
14.45 Клуб мандрівників
15.35 М/с «Тімон і Пумба»
16.00 М/с «Аладдін»
16.25 Життя чудових людей. М. Есамбаєв
17.00 Концертна програма
18.25 Х/ф «Син за батька»
20.00 Час
20.30 Погода
20.35 Х/ф «Безжалісні люди»
22.15 Абажур. Н. Добронравов
22.50 Футбольний огляд
23.20 Т/с «Золоті роки Стівена Кінга»
00.10 Програма передач

Канал «Росія»

07.00 М/ф «Кошеня на ім'я Гав. Історія друга», «Вінні-Пух і день турбот»
07.30 Служу Вітчизні!
08.00 Сільські вісті
08.25,00.45 Прогноз погоди
08.30 Пошта РТР
09.00 Доброго ранку, країно!
09.30 «Аншлаг» представляє...
10.00 «Городок»
10.30 Устами малюка
11.00 Російське лото
11.40 Світ книжок
12.00 Т/с «Тарзан. Історія пригод» — «Тарзан і його демон»
12.45 М/ф «Погоня»
13.00 Вісті
13.30 Федерація
14.10 Ток-шоу «На здоров'я!»
15.10 Т/с «Закон і порядок»
16.05 Діалоги про тварин
17.05 Сімейний альбом. Концерт М. Танича
19.00 Дзеркало
19.55 Х/ф «Мордашка»
21.40 «К-2» представляє. Перпендикулярне кіно
22.35 Чергова частина
23.05 Х/ф «Диригент»

НТВ

07.00,09.00, 11.00, 15.00 Сьогодні
07.10 Х/ф «Велике життя», с. 2
08.40 Старий телевізор. «Фітиль»
09.20 Х/ф «Зайчик»
11.20 Великі гроші
11.45 М/ф «Пригоди барона Мюнхгаузена»
12.00 Х/ф «Дядя король»
15.30 Футбол. Чемпіонат Росії. «Спартак» (Москва) — «Ротор» (Волгоград)
17.30 Підсумки. Передмова
18.00 Х/ф «Спаситель»
20.00 Підсумки
21.05 Ляльки
21.15 Х/ф «Солдати удачі»
22.15 Підсумки. Нічна розмова
22.45 Концерт «З вірою, надією, любов'ю...»
01.45 Програма передач

ТВ 6

07.00 Програма передач
07.05 Дорож. патруль
07.20 М/ф «Замок брехунів», «Пісенька мишеняти»
07.45 Т/с «Марко Поло», с. 5
08.35 Т/с «Робін Гуд», с. 12
09.30 Диск-канал
10.00 Пальчики оближеш
10.30 Канон
11.00 Шість новин тижня
11.25, 13.25 Телемагазин «Спасибі за покупку!»
11.40 Х/ф «Легенда про Вовчу гору»
13.10 М/ф «Хто сказав «няв»?»
14.35 Х/ф «Дами запрошують кавалерів»
14.55 Зірки про зірок. Група «А-Студіо»
15.20 Любиш — дивись. Відеокліпи
15.35 Президентські перегони
16.35 Катастрофи тижня
17.30 Дорож. патруль. Зведення за тиждень
17.50 Біс
18.25 Ви — очевидець
18.55 Оглядач
19.50 Х/ф «Вогонь, лід і динаміт»
21.45 Наша музика на «Кінотаврі»
23.05 Х/ф «Гра тіней»

REN TV (регіони)

09.00 Т/с «Селеста»
10.30 Світ спорту очима «Жиллетт»
11.00 Т/с «Пляж (Рятувальники Малібу)»
12.00 Х/ф «Апачі»
13.30 Реноме
14.05 Х/ф «Сум'яття»
15.50 Телегра «Золота куля»
17.15 Т/с «Пляж (Рятувальники Малібу)»
18.15 П'ята колонка
18.30 Т/с «Секретні матеріали»
20.30 Т/с «Гавайська позначка»
21.30 Клуб «Білий папуга»
22.05 Телефонуй і дивись. Х/ф «Цирк приїхав», «Вигнанець», «Її чоловіче життя»

...І «Мелодія для матері та коханої» Миколи Луківа

Де берези над Случчю — як білі вірші...

Березне значно молодше від інших райцентрів Рівненщини — Дубного та Острога, яким виповниться по 900 років. Перша писемна згадка про містечко, яке до 1700 року мало назву Андріїв, припадає на 1584 рік.

Є кілька легенд походження назви міста. За однією з них, син колишнього його власника князя Корецького Березин загинув на полюванні. Батько, щоб увічнити його пам'ять, перейменував Андріїв на Березне. За іншою легендою, містечко зобов'язане своєю назвою березам, яких багато довкруж нього. А ще кажуть: Березне — значить при березі Случі.

Це тихе поліське містечко, де традиційними є професії вчителів, лісівників, фарфоровиків, медиків, швачок, газівників. А віднедавна тут стала до ладу перша в Україні фабрика з виробництва сірників...

Містечко має тільки йому притаманне обличчя і вигідно відрізняється благоустроєм і затишком від інших райцентрів області. У цьому слід віддати належне господарям — представницькій і виконавчій владі, які зуміли порозумітися, працюють, як одна команда, а тому вдається розв'язати чимало проблем, що мають місце у цей нелегкий час у нашій державі. Та й люди тут особливі — люблять своє містечко, у них не згас отой тихий, але дійовий патріотизм.

Надслучанська Швейцарія: сьогодні і завтра

Юрій МІРЧУК, голова районної ради:

— Березне люблю за те, що воно затишне для життя, що люди тут гостинні, привітні, працьовиті і —талановиті. У нас чимало обдарованих дітей, для них є спеціальна гімназія. Цьогоріч вони порадували успіхами на всеукраїнських предметних олімпіадах. Це — наше майбутнє.

Але, на жаль, Березне не обминули проблеми, що є у державі, хоча місцева влада в міру сил намагається їх розв'язати. Великі надії пов'язуємо із сірниковою фабрикою, що цими днями стала до ладу. Проблема номер один — щоб стабільно і на повну потужність почали працювати підприємства, знайшли своє місце в нових ринкових умовах. Тоді й поповнюватиметься бюджет, зможемо вирішити ряд соціальних проблем, зокрема продовжити газифікацію Березного та району, побудувати житло, нові очисні споруди, спрямувати кошти на подальший розвиток освіти, медицини, культури тощо. У цьому напрямі працює нині місцева представницька і виконавча влада.

Леонід КАМЕНЧУК, голова райдержадміністрації:

— Потенціал району, на мою думку, використовується не повністю. розвиток міста і району вбачаю у тому, щоб із користю використати наявні сировинні запаси. Це налагодження обробки каменю габро, з якого можна було б виготовляти облицювальну плитку, елементи опорядження, пам'ятники тощо, а також використання покладів глини для виготовлення черепиці. Можна запустити невеликий цех сувенірної горілки, настояної на лікарських травах, на які багатий наш район. Доречно було б розвивати і народні промисли, бо Березнівщина — край умільців. Так само, як і використати туристичні можливості: місця у нас мальовничі — недаремно їх називають Надслучанською Швейцарією. У нас є бази, де можна було б прийняти відпочиваючих і туристів навіть на найвищому рівні.

Світла мрія на чорному оксамиті

Коли роботи березнівчанки Ольги Григорівни Осейчук експонувались у Великобританії (а було це двічі), до неї підходило чимало людей — висловлювали захоплення. Один адвокат був особливо настирливий — просив продати картину. Здивувало те, що він, католик за віросповіданням, з усіх робіт вибрав «Софію Київську».

— Я дуже боляче розстаюся зі своїми роботами, —розповідає художниця. — Але цього разу не змогла відмовити, бо побачила в тому чоловікові палкого шанувальника своєї творчості. П'ятнадцять картин залишилися в Англії. Відтоді листуємося, адвокат пише, що хотів би купити ще мої роботи. Але багато картин я просто подарувала тим, хто шанує мистецтво.

П'ятдесят картин Ольги Григорівни розійшлися по світу. Одна з них — у США, в сім'ї, родовід якої бере початок з України. Та й картина яка — «Терен» — не дасть забути батьківщину...

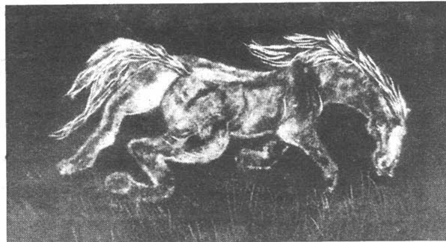
Певно, немає нічого дивного в тому, що роботи березнівської художниці подобаються людям: вона вкладає у них свою душу. Теми робіт, як сказала, залежать від настрою, відчуття подій, від того, як оцінює їх її тонка і романтична душа. Чимало творів з'явилося після багаторазового прочитання творів Тараса Шевченка. Після відвідин рідного села на Дубенщині з-під рук вийшли «Батьківська пречиста хата», «Мальви», «Весняний акорд». А ще — «Богданові коні», «Троянди»...

Одне незвичне у творчості березнівської художниці —те, що пише вона свої картини... тополиним пухом на чорному оксамиті. Це дуже ніжна, делікатна техніка.

— Свого часу займалася живописом і графікою, але моя техніка — саме тополиний пух. Він має свій природний полиск, — каже Ольга Григорівна. — Цікавий спосіб. І хоча займаюсь ним більш як двадцять років, цілком іще не розкрила. Зробиш помах — і пух сам лягає на оксамит, на якому жодних попередніх малюнків, навіть олівцем, не зробиш.

— У цієї техніки є ще одна перевага, — веде далі художниця. — Готову картину в будь-який час можна доповнити новими враженнями і переживаннями...

Антологія малих міст

Березне

Рік народження — 1584-й.

Батько — княжич Березин або берег Случі.

Мати — береза. Статус — райцентр Рівненської області.

Професія — майстер на всі руки.

Хобі — поезія. Псевдонім — Надслучанська Швейцарія.

Таке буває рідко: художниця малює не фарбою, а тополиним пухом

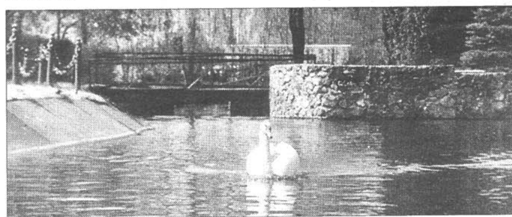
Світ у мініатюрі

Раєм для закоханих називають у Березному дендропарк, тут гарно будь-якої пори року, особливо навесні, коли цвіте бузок. У сирингарії до тридцяти його видів. Отож закохані пари, серед яких чимало студентів місцевого лісного коледжу (саме вони доглядають за цією красою) уподобали його. Зрештою, дендропарк — улюблене місце відпочинку всіх березнівчан.

Двадцять років тому викладачі та учні тоді ще лісного технікуму висадили на 29 гектарах 1300 видів дерев та кущів (не всі вони прижилися в умовах Полісся —залишилося 900 видів), які розташували за ботаніко-географічними зонами колишнього Союзу: Далекий Схід, Сибір, Середня Азія, Крим, Українські Карпати. Представлено також американський і китайський регіони. Ходиш парком, ніби подорожуєш світом.

— Маємо великі колекції: беріз — до 45 видів, до 100 — хвойних, по 20 видів — дубів і кленів, стільки ж видів туї різної форми, — розповідає Всеволод Миколайович Почаєвць, на якого свого часу лягла технічна сторона у закладанні дендропарку і який був його «ангелом хранителем» упродовж усіх цих років.

Крім рекреаційної, дендропарк має й інші цілі. Він — база практики для студентів лісного коледжу, тут вони вивчають лісні породи. Тут, в умовах Полісся, проходять випробування нові види. А ще дендропарк —насіннєва база для розповсюдження нових видів, особливо тих, які можна використати для озеленення територій (до речі, територія навколо коледжу може слугувати в цьому за приклад). До березнівчан звертаються їхні колеги зі Швеції, Італії з проханням поділитися своїм досвідом, спостереженнями. Загалом березнівський дендропарк — один з наймолодших в Україні — підтримує зв'язки з 85 ботанічними садами колишнього Союзу, а також Чехії, Словаччини, Болгарії. Березнівчани мріють поповнити його новими породами, для чого листуються з колегами із США, Канади, Франції, Німеччини.

Коли сміються й плачуть солов'ї

Мабуть, таких голосистих і співучих птахів, як у Березному, нема ніде: щойно зійде сніг, полагіднішає сонечко, і вони зводять нанівець намагання зосередитись і в молодих, і у літніх, настроюючи всіх на ліричний лад. А поетам такої пори саме пишеться: навколо така краса — недаремно ж тутешні місця по берегах Случі називають Надслучанською Швейцарією.

Березне — містечко поетів. Лише в редакції місцевої районної газети «Надслучанський вісник» їх три — головний редактор, член Спілки письменників України Борис Боровець, його заступник Надія Ярмолюк, редактор відділу Павло Рачок. Вони — автори багатьох поетичних збірок.

Навколо районки гуртуються місцеві поети, об'єднавшись у літературно-мистецький гурт «Берізка» (йому, до речі, більше тридцяти років). Серед них талановита поетеса Людмила Литвинчук, яка зарекомендувала себе ще й чудовим публіцистом. Це також кандидат філологічних наук, учителька Березнівської школи-інтернату Тетяна Марцинюк, її колега з Поліської школи Надія Шульжик, молода робітниця фарфорового заводу, до того ж іще й здібна художниця Людмила Власюк та інші.

Чимало й талановито юні — сама природа і ті самі співучі солов'ї до цього надихають. Юні таланти «проростають» під час щорічного районного фестивалю дитячої поезії «Провесінь». Разом з весняною зеленню з'являються їхні перші щирі поетичні рядки..

Коли співає Уляна Кот

Ну, що б у тім, здавалося, такого? —
На сцену жінка пісню принесла.
А зал завмер, а зал затримав подих
Мелодія у тишу поплила.
Пили той голос спраглі наші душі,
Гнучкий і сумовитий, мов лоза.
О пісне, пісне, клятво непорушна,
Мого народу праведна сльоза!
Розкута мріє, дужий поклик волі,
Далеких днів нескорена луна.
На цих шляхах розвихрених ніколи
Твоя не обірвалася б струна.
Бо що той рок? Це так, скороминуще,
Це крик і розпач хворої душі.
А ти — правічна, як народ наш, суща,
У кожне серце, пісне, поспіши.

Надія ЯРМОЛЮК.

Сільська дзвіниця

Сивіли роки і ламались трони,
І орди землю нищили мою.
Лиш не змовкали твої віщі дзвони,
Вони лунали в пеклі і в раю.
Сільська дзвіниця! Наче сива неня,
Хрести, мов руки, в небо простягла.
Твоя священна сила незбагненно
Торкнулась серця і мого чола.
Сільська дзвіниця! Бий у вічні дзвони,
Буди, хто спить, осонцюй грішний світ.
Хай в наших душах віра не схолоне,
А із сердець впаде безвір'я гніт.

* * *

Сумніваюсь, сумніваюсь,
Знов сум'яття в моїй душі.
За гріхи свої щиро каюсь,
Хоч зумисне я не грішив.
В своє серце лиш правду кликав,
Відкривав я його завжди.
Бо ще вірю в любов велику,
Що рятує світ від біди.

Павло РАЧОК.

Сторінку підготувала Олександра ЮРКОВА.

Березнівський дендропарк, якому цьогоріч виповнюється двадцять, занесено до світового каталогу

Жарт номера

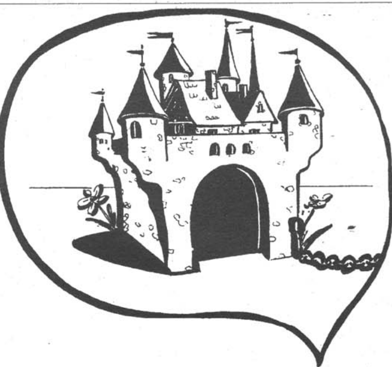
Етика і фінанси

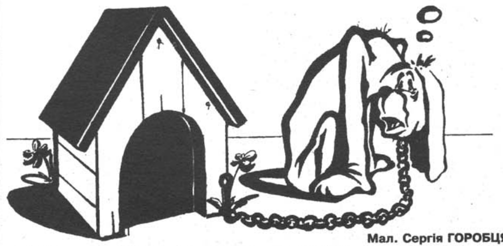
Зв'язок між етикою та фінансами визначає відомий вислів «гроші не пахнуть». Свіжий вітер на ці усталені стосунки повіяв від слухання законопроекту про введення в паралельний обіг нової грошової одиниці — так званої твердої гривні, або, як її ще називають, міцно прив'язаної до долара (дехто пропонує таку прив'язку до спільної європейської валюти — євро). Законопроектом передбачається паралельний обіг звичайної гривні і нової — гривнодолара (або ж гривноєвро). У твердій гривні, яка буде захищена від девальвації, виплачуватимуться пенсії, зарплати працівникам держбюджетних установ тощо. А курс звичайної гривні вільно плаватиме відповідно до економічних реалій.

У ході обговорення законопроект дістав одностайну підтримку, аж поки не виступив один з чільних чиновників, який трохи гаркавить. Після цього документ було повернуто на доробку. Як сказав один депутат, назва грошової одиниці держави мусить викликати у громадян почуття поваги до неї, а не сміх.

Виходить, гроші лише тоді справжні, коли вони не пахнуть, нехай навіть асоціативно...

Юрій БОЛЬШАК.

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Жорна

Томагавк Миру. Люлька Війни

Справжня війна починається раптом.

Поряд із Люлькою Миру й Томагавком Війни може бути і Томагавк Миру. Так само, як Люлька Війни.

Три Ведмеді — європейський світло-бурий, просто ведмідь, американський темно-бурий, Грізлі, і азіатський бамбуковий, Панда, жили по сусідству. Можно сказати, поряд, якщо виходити з наявних засобів повідомлення. І доставки, в тому числі по голові.

У ведмедів, що у світло-бурого, що у темно-бурого, відомо, лапа — отакенна! кулачище — здоровенний!! Куди б не торохнув: по зубах — жодного зуба в роті не залишиться, межи очі — іскри вилетять разом із очима, по хребту — хребет навпіл.

І все-таки одному ведмедю, Темно-бурому, спало на думку обзавестися сокирою. До кулаків на додачу. Про всяк випадок.

Здрав Темно-бурий якогось емігранта й забрав сокиру. Світло-бурий, дізнавшись, що у Темно-бурого є сокира, вирішив обзавестися теж: підстеріг дядька, здрав і — став із сокирою.

Маючи сокири, ведмеді, здавалося б, відтепер можуть не боятися один одного. Однак, навпаки, стали ще обережніші: адже у кожного за паском стирчала сокира для голови іншого!

І хоча сокира нібито не для ведмедів клишоногих, однак незабаром вони так опанували мистецтво поводження із сокирою, що могли не тільки рубати дерева й колоти їх на дрова, а й навіть кидали її (сокиру) не гірше за команчів та апачів.

Тепер ведмеді стали ще більше боятися один одного, навіть якщо перебували кожен на протилежному кінці свого лісу. Позаяк так набили лапу кидати сокири і з такою силою, що могли вони запросто перелетіти через володіння одного, влетіти у володіння іншого й влучити у будь-яке уподобане дерево. Причому, з такою силою, що від дерева залишається тільки пень біля самої землі, а навколо — самі друзки.

У зв'язку з цим Світло-бурий, який мав нібито світлішу голову (принаймні, менш темну), запропонував Темно-бурому укласти Угоду про некидання сокири із застереженням: у лапах тримати можна, причому, скільки завгодно, а жбурляти — ані як.

Темно-бурий, хоча і не володів новим мисленням, однак, бажаючи виказати його наявність і щоб не зажити слави на три континенти такого, що не має навіть поняття про це, одразу погодився. Бо, хто дурень для себе? Тільки дурень для себе дурень!

Та тільки-но уклали договір, як домовлятися довелося знову — топорище у Світло-бурого було півтораметрове, а у Темно-бурого — тільки метрове, і вийшло — у Світло-бурого воно на півметра довше, а отже, цей може влучити по голові того з відстані на півметра більшої, опинись вони ніс у ніс!

Тепер пропозиція виходила від Темно-бурого — вкоротити топорище до півметра, залишити рівно стільки, скільки треба, щоб узятися за сокиру та утримати її в лапах.

Світло-бурий, бажаючи виявити не тільки наявність нового мислення, а і його авторство, з готовністю підписав Договір. Тим паче, що коли заживеш слави віслюка тільки на півконтинента, все одно матимеш славу цілковитого віслюка.

Але сокира вона і є сокира, і по голові б'ють не топорищем, а вістрям або обухом. Результат однаковий — все одно, довге топорище чи коротке.

І тому довелось обговорити третю пропозицію, цього разу обопільну — а чи, бува, не втопити сокири замість того, щоб їх укорочувати? Адже тоді не буде навіть спокуси стукнути по голові один одного!

Оскільки, як уже сказано, ведмеді були зговірливі, вони тут-таки й домовилися — втопити сокири в надійному вирі та на вічні часи. Тобто, так, що коли комусь і заманеться витягати сокиру з виру, швидше потоне сам, аніж дістане сокиру.

Сказано — зроблено. І обидва залишилися з самими тільки лапами. Які відтепер могли хіба що потискати один одному, та кожен потирати свої.

Третій ведмідь, бамбуковий Панда, сидів тихо і не втручався в справи своїх сусідів-ведмедів. І тому ті вважали, що тільки вони удвох роблять усю політику і повсюдно. Що ж до нового мислення, то, на їхню думку, у Панди могли б бути тільки старі міркування. Оскільки той тільки те й робив, що длубав мотикою в своєму городі.

І справді, у Панди були саме старі міркування. Дізнавшись, що Темно-бурий і Світло-бурий залишилися без сокир, з самими лише лапами, нагострив він свою мотику, та так, що вийшла сокира не гірша за ті, що їх потопили, увігнав її обом межи вух і приєднав обидва ліси до свого городу.

Тепер над володіннями Панди сонце, одного разу зійшовши, не заходило вже ніколи.

Щоб політика не була дурнуватою, не слід дурість видавати за політику.

Мирослав МИЛОРАДОВИЧ.

Гумористи в нічному клубі

Бий по голові — решта сама розвалиться.
(Мао Цзедун).

Три сусіди-ветерани
діждалися пенсії —
зібралися
під парадним,
гомоніли весело.

Перший вуса
підкручує,
другий теж басує.
А найстарший —
як належить — все те
резюмує:

— Ой ви, хлопці,
ви молодці,
лихо мені з вами.
Пригадали,
як були ми
колись козаками?

Є ідея: дістанемо
старі вишиванки
та й підем козакувати
хоч разок до ранку!..

І як тільки місяченько
піднявся угору,
три друзяки
потихеньку
почапали з двору.

Недалеко
й мандрували —
за будинком стали
і читали неонове:
«Нічний клуб
«Буфало».

Перший мацає
кишеню,
другий — видно —
кисне.
А найстарший:
— Ідемо!
Перший раз у житті...

При параді три
амбали —
три недремні доги.
Їхня служба —
не пускати
нікого чужого.

Та уздріли
вишиванки —
стали як та паска:
— О, до нас прийшли
артисти —
заходьте, будь ласка!

Провели дідів
до залу,
за стіл посадили.
А тут саме музиканти
взялися до діла.

Призвичаїлися гості
до пітьми поволі.
Аж дивляться —
артисточки
виступають голі.

Перший — смик себе
за вухо,
другий — протер очі.
А найстарший
супить брови —
як не зарокоче.

В танцюристок,
очевидно,
таланту доволі.
Та, видать,
з платнею туго —
виступають голі.

Діди наші між собою
учинили раду.
І найстарший
підводиться
над усю громаду.

Закликає до уваги —
починає слово:
— Це велика
ганьба наша,
пані і панове.

Дожилася Україна
до такої скрути,
що зірок —
свої таланти
не може вдягнути.

Ми рішили:
не будемо
ні пити, ні їсти —
і жертвуєм по пенсії
на одяг артистам!

Поклонились діди
чемно
та й пішли додому...
І не знають вони досі,
що було по тому.

А по тому — у долоні
зал плескав щосили,
завсідники
повставали
і на «біс!» просили.

А по тому —
розказують
і досі амбали,
як артисти-гумористи
в клубі виступали...

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

Перлюкізми

➤ *Скільки в нас мільйонерів, а ще кажуть, що ми погано живемо!*

➤ *Уже й зі світлим майбуттям покінчили, а життя все нема!*

➤ *Усі люди — поети, просто ще не кожен зустрів свою Музу!*

➤ *Чи можна успіхи в наших реформах вважати неповноправними?*

➤ *Який ти був хороший — дізнаєшся після смерті.*

Сім мішків гречаної вовни

Пийте, панове!

Пиво свіже. П'ять хвилин, як розбавила.

Формула життя

Кредити — банкрутство — Канари!

Вийшла заминочка

Ще сімнадцять років тому в банановому Маразмадорі були проведені демократичні вибори нового президента. Однак через те, що результати голосування все ще ніяк не надійдуть у центрвиборчком, країною продовжує правити диктатор Джон Фуф Ло.

Оголошення

Шукаю чоловіка. Своїх чоловіків не пропонувати.

***

Шукаю роботу бухгалтера у комерційній структурі зі строком відсидки не більше п'яти років.

Дайош реформи!

Пенсійну реформу провели нещодавно у банановому Маразмадорі. Відтепер більшість маразмадорців будуть іти на пенсію лише після своєї смерті.

Увага, конкурс!

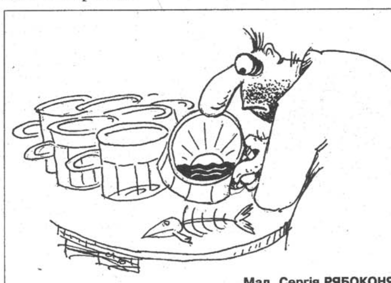
Любі дівчатка! Запрошуємо вас взяти участь у конкурсі «Міс коханка голови журі-99».

ДАІ попереджає

Увага! Будьте обережні! На дорогах країни несуть чергування тисячі голодних даїшників!

Пам'ятка театралові

Ретельно мийте овочі та фрукти перед тим, як жбурляти їх в артистів.

Мал. Сергія РЯБОКОНЯ.

ФРАГМЕНТИ

Дві любові Миколи Кричевського

(Початок на 1-й стор.).

Після того, як 1919 року Микола Кричевський з трупою Миколи Садовського виїхав у Чехословаччину, дорога назад, на Батьківщину, залишилася для нього заказаною. Він був приречений на вічне вигнання. Отож Париж став для митця, починаючи з 1929 року, другою любов'ю. Після України, звичайно. До кінця свого життя — а помер М. Кричевський 1961 року — він так і не одружився, жив у самотності, бо з молодих літ повінчався з мистецтвом.

«Микола Кричевський любив місця, де є ріка, — згадує мистецтвознавець і колекціонер Володимир Попович, —звідси його замилування до паризьких та венеційських кварталів над водою. У тисячах примірників він оспівав, і то кожного разу інакше, Сену і Великий канал». Ота глибока любов і прив'язаність до Парижа й Венеції постійно нагадують про себе в тематиці, в композиційних задумах і кольорах з багатьох робіт, представлених на виставці, що експонується в столичному Українському домі.

— Це мистецтво європейського рівня. Та Микола Кричевський завжди залишався художником з українською душею, — наголосив під час відкриття виставки директор Шевченківського національного музею-заповідника в Каневі Ігор Ліховий. Того самого музею, збудованого напередодні другої світової війни за проектом брата Миколи — Василя Кричевського, який тоді ще жив і працював на Радянській Україні.

До речі, останніми роботами парижанина Кричевського, написаними 1961 року, стали «Україна», «Гірська церковця», «Перед дощем». А загалом у його творчому доробку понад сім тисяч робіт, яких в Україні практично не знають. Бо розкидані вони по музеях і приватних колекціях у багатьох країнах. І лише протягом останніх років кілька його картин з'явилося в Національному художньому музеї України, в музеях Канева і Полтави. Правда, декілька олійних полотен М. Кричевського після виставки Асоціації незалежних українських митців, влаштованої у 30-х роках у Львові, зосталося в експозиції тамтешнього художнього музею. Та 1952 року їх разом з сотнями інших унікальних мистецьких творів із запасників львівського музею комуністичні герострати спалили, як «буржуазно-націоналістичні твори».

Після смерті художника найбільшу колекцію олійних й акварельних творів М. Кричевського зберегла його сестра по матері Марія Кобі (до речі, її портрет, написаний Василем Кричевським 1966 року, можна побачити на нинішній виставці), а після її смерті це мистецьке багатство перейшло до Катерини Кричевської-Росандіч. Також художниці, доволі відомої в середовищі західної української діаспори, доньки Василя Кричевського. Разом з батьками-художниками вона після війни потрапила за океан і тепер живе в Каліфорнії. І ось цього року пані Кричевська-Росандіч передала частину творчої спадщини батька і дядька в Україну, вірними синами якої вони зоставалися до останнього подиху. І своєю невтомною працею нагадували світові, що є такий український народ. Зі своїми мовою, культурними традиціями, талантами.

Виставка робіт братів Кричевських працюватиме в Українському домі до 6 липня, після чого переїде до Канева, у Шевченківський музей-заповідник на Тарасовій горі. Частина цієї мистецької спадщини — 21 композиція — збагатить експозицію музея-заповідника. А інші, за заповітом, відтепер належатимуть Національному художньому музеєві України та Музею історії м. Києва, а також художнім музеям у Лебедині, де свого часу жили Кричевські, і в Сумах.

Поява в Україні частини творчої спадщини братів Кричевських — то добрий знак нашого загалом складного часу. То передусім плід великих зусиль, яких докладає протягом останніх років Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей під керівництвом доктора мистецтвознавства Олександра Федорука. Як сказав нам Олександр Касянович, тільки протягом останніх місяців з Франції нам передані мистецька спадщина художників Іванни Нижник-Винників і Юрія Кульчицького, бібліотека й архів історика Аркадія Жуковського, вісім полотен маляра Темістокля Вірсти. Цінні речі, які репрезентують українську культуру, ми отримали зі США, Канади, Чехії, Словаччини, Бразилії, Росії...

Водночас з відкриттям виставки братів Кричевських відбулася презентація книги «Мистецтво української діаспори». Маємо солідний том есе, статей і спогадів про маловідомих або зовсім невідомих митців для наших співвітчизників. Про Олександра Архипенка, Василя Хмелюка, Софію Зарицьку, Людмилу Морозову, Григора Крука, Михайла Дмитренка, Петра Андрусіва, Святослава Гординського, Любослава Гуцалюка та багатьох інших, в творах яких віддзеркалено поступ світової культури, її розмаїття стилів, напрямів і водночас збережено кращі традиції рідної культури. Адже, як зазначають упорядники книги, українська діаспора створила в західному світі велику культуру, де розвинуті саме ті тенденції й риси, які зазнавали найбільшого утиску в матірній Україні за часів тоталітарного режиму.

Книга «Мистецтво української діаспори» — ще один виразний штрих державної програми «Повернуті імена», в рамках якої Національна комісія спільно з іншими науковими та культурними установами нашої країни проводить «круглі столи» і семінари-практикуми, влаштовує виставки і, звичайно, видає книги. До речі, то лише початок грунтовної розповіді про масивний діаспорний мистецький пласт української культури XX століття. Наступний том — над ним уже працює доктор мистецтвознавства О. Федорук — буде цілком присвячений українським митцям, які жили і працювали у Франції.

Роман ВАТРИЧ.

На знімку: відкриття виставки братів Кричевських в Українському домі — зі вступним словом до присутніх звертається голова Національної комісії з повернення культурних цінностей в Україну О. Федорук.

Фото Євгена ЧЕКАЛІНА.

Од вітряків до найкращих у світі млинів

Харківські конструктори та інженери ЗАТ «Інститут Укроргверстатінпром» лише за кілька років розробили і впровадили у виробництво цілу низку борошномельних млинів, що їх уже починають копіювати навіть зарубіжні виробники.

Важко сказати, як склалася б за умов загального безладу і цілковитого економічного занепаду доля одного з найстаріших, дуже корисного, але, як завжди, нікому не потрібного в період «великих перемін» проектно-технологічного інституту «Укроргверстатінпром», коли б не став біля його керма кілька років тому Микола Бєлявцев. Талановитий інженер, успішний конструктор, він виявився до того ж вельми обдарованим і одержимим організатором, який зумів створити навколо себе команду управлінців, так само небайдужих до своєї справи, здатних до ініціативної, творчої праці.

Якщо комусь здасться, що надто багато сказано похвали на адресу ніби й мало кому відомого у країні генерального директора, то смію вас запевнити: не багато, а, навпаки, дуже мало, як на мою думку, пишеться нині у пресі про заправських, путящих чоловіків, які всупереч тому, що коїться у країні, роблять надзвичайно важливі справи, доводячи тим самим зайвий раз, що розруха, або, по-нинішньому, економічна криза, неподоланна лише тоді, коли про неї дуже багато базікають і нічогісінько не роблять для її подолання.

Очоливши «Укроргверстатінпром», М. Бєлявцев нічого революційного трудовому колективові не запропонував. Сказав лише, що робитимемо те, що й робили завжди —складно-технічну конструкторську роботу, і втілюватимемо її в потрібні народу вироби, які

мають бути не тільки не гірші, а й навіть кращі за ті, що їх виробляють у світі.

За твердим упевненим словом пішло і діло. Нині, лише через п'ять років з початку енергійної і цілеспрямованої роботи, ЗАТ «Укроргверстатінпром» стало безперечним лідером в Україні з виробництва споконвічно української продукції: різних типів вальцьових млинів для отримання борошна вищого і першого сорту та іншого сільськогосподарського обладнання для переробки різних видів зерна. Це підтверджується не лише численними дипломами, здобутими на найрізноманітніших виставках, а й дедалі більшим попитом серед покупців на вже добре відомі далеко за межами України млини родини «Харків'янка». Нічого подібного за оригінальністю конструкції, вдалим компонуванням головних вузлів та агрегатів, економічністю й надійністю і водночас невеликими габаритами й порівняно невисокою ціною у світі, певне, не виробляють. Проте найбільшим сюрпризом для колективу «Укроргверстатінпрому» стало виявлення на одній із зарубіжних виставок досить схожих з власними виробами аналогів, які були, як з'ясувалося пізніше, майже точними копіями харківських млинів, але вже із знаком «зроблено в Італії».

Звісно, нинішні успіхи стали можливими завдяки передусім багаторічному досвіду роботи зі створення оригінальної, а часом і унікальної технології та оснащення. Близько півстоліття фахівці інституту проектували верстати, щонайскладніші технологічні лінії з їх виготовлення, розробляли обладнання й технологічне оснащення для таких масштабних і своєрідних підприємств, як «Гомсільмаш», Харківський танкобудівний завод імені Малишева та багатьох інших.

— Нині більшість наших вітчизняних підприємств потерпають передовсім тому, — каже генеральний директор Микола Бєлявцев, — що не можуть запропонувати на ринок нічого нового. Бо її нікому створити — немає ні досвідчених конструкторів, ні достатньо кваліфікованих технологів. У нас, на щастя, путящі фахівці не розбрелися у цій колотнечі, накопичений за багато десятиліть конструкторський і технологічний потенціал нині практично може бути використаний у будь-якій галузі. Переробка різних видів зернових, і передовсім хлібного зерна, інших сільськогосподарських культур досить важлива справа, проте водночас дуже занедбана не лише в Україні, а й у більшості країн СНД. Ринок величезний. Тому ми обрали саме цей напрям і створили модельну низку вальцьових млинів продуктивністю від двохсот кілограмів до двох тонн борошна на годину, різних типів круподерень для виробництва найрізноманітніших круп, іншу, складнішу, техніку для зберігання і переробки зерна, якими, як мені здається, уже можемо навіть трішки пишатися.

Примітно, що ЗАТ «Укроргверстатінпром» не «спихає» свою продукцію як-небудь споживачеві, як це в нас було заведено раніше і далеко ще не викорінено й досі, а здає, що називається, під ключ. Причому, важливо те, що все це робиться в одній фірмі, під одним, так би мовити, патронатом. Тож будь-які кивання на Петра чи Івана — просто неможливі. Фірма не лише розробляє і створює різні агрегати й обладнання, а й проектує під них будівлі, контролює їх спорудження, здійснює шефмонтаж обладнання, встановлює й налагоджує систему управління, аж до комп'ютерної, провадить своєрідний тренінг усіх технічних засобів — і лише після цього тисне замовникові руку і бажає успіху на новому виробництві. В разі найменшої неполадки — майстри з гарантійного й післягарантійного обслуговування прибудуть у найстисліші строки за першим сигналом. Казки? Ні, вже реально діюча система, яка й дає змогу «Укроргверстатінпрому» бути поза зоною досяжності для конкурентів.

Млин «Харків'янка» призначений для отримання борошна вищого сорту із зерна пшениці, а також може бути відрегульований на помол жита. Всі технологічні операції під час виробництва борошна виконуються в єдиному автоматизованому процесі, починаючи від завантаження збіжжя і закінчуючи розфасовкою борошна за сортами та його пакуванням.

Уже рік, як ЗАТ «Інститут Укроргверстатінпром» перейшло до нової стратегії, що дає змогу забезпечити покупців виробами, що цілковито відповідають їхнім індивідуальним запитам як за ціну, так і за рівнем технічного оснащення. Це передовсім дістало вираз у розробці базового варіанту з кожної моделі вальцьового борошномельного комплексу «Харків'янка», який містить комплект мінімально потрібних агрегатів для забезпечення заданих техніко-економічних показників. При цьому вартість такого комплексу, як свідчить порівняльний аналіз, найнижча на ринку. За бажанням покупця комплект млинового обладнання може бути оснащений додатковими агрегатами з метою покращення експлуатаційно-ергономічних показників.

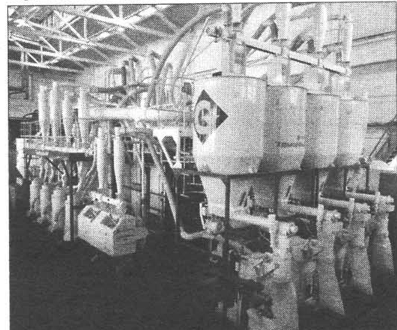
Малогабаритні млини родини «Харків'янка» орієнтовані на індивідуальні фермерські господарства і малі сільськогосподарські підприємства. Вони добре зарекомендували себе в експлуатації. Легкість керування, повністю автоматизований процес переробки зерна, високий вихід борошна вищого сорту, надійність і довговічність у роботі — такі основні переваги цих млинів.

Підприємство випускає також млини, покликані задовольнити потреби хлібопекарних підприємств, комбікормових заводів, елеваторів у переробці збережуваного зерня для подальшого використання або продажу.

Крім того, «Укроргверстатінпром» виробляє промислове обладнання, призначене для хлібозаводів і хлібокомбінатів, а також інших великих виробників борошна і продуктів з нього. Ці млини відповідають усім вимогам щодо якості отримуваної продукції та щодо забезпечення високої продуктивності за мінімальних затрат. Їх вартість при цьому втричі нижча, ніж зарубіжних аналогів, що також, погодьтеся, досить важливо.

Безперечна перевага млинів «Харків'янка» — спеціальна обробка поверхні мелючих вальців з метою підвищення стійкості рифлів до стирання, що істотно знижує їх зношуваність, а також нанесення на поверхню «гладких» вальців мікрошорсткуватості, що забезпечує високий ефект розмелення крупок на борошно високого ґатунку.

Одним із виробів «Укроргверстатінпрому» є елеватори місткістю від 200 до 1000 тонн, які забезпечують

високий ступінь захисту зерна від вологи і потрапляння твердих чужорідних частинок, а також можливість підсушувати зерно. Саме ці показники гарантують сталий попит на таку продукцію.

Починаючи з минулого року ЗАТ «Інститут Укроргверстатінпром» освоїло виробництво вальцьових верстатів, які і встановлюються на млини «Харків'янка» і можуть застосовуватися як окремі агрегати на великих промислових зернопереробних комбінатах. Маючи великий досвід у розробці й виробництві нестандартного спеціального обладнання, «Укроргверстатінпром» розробив установку електроерозійного матирування вальців, призначену для надання потрібної шорсткості поверхні гладких вальців. Ця операція дозволяє покращити якість подрібнення на розмелювальних системах, збільшити вимол і поліпшити якість борошна, знижує зношування робочої поверхні механізму.

До номенклатури вироблюваної продукції входять також жорнові млини, головною перевагою яких є здатність виробляти борошно, готове до негайного випікання хліба. Крім того, жорновий агрегат дає змогу отримувати круп'яні вироби із зернових культур.

Для підприємств, що мають потребу в переробці гречки, підприємство виробляє лінії гідротермічної обробки і лущення гречки. Це обладнання дає можливість отримувати крупу з покращеними смаковими і споживчими властивостями, підвищити її стійкість під час зберігання.

Останньою розробкою ЗАТ «Укроргверстатінпром» стала лінія, призначена для виробництва круп із пшениці, гороху, ячменю і проса. Це унікальне обладнання за своєю універсальністю не має аналогів у світі. Лінія становить собою комплекс малогабаритного обладнання, яке вигідно різниться від схожих агрегатів високою якістю, компактністю конструкції і широким асортиментом отримуваної продукції.

Слід зазначити, що споживачі продукції «Укроргверстатінпрому» — сільгосппідприємства не лише України, а й багатьох країн СНД. Що є запорукою подальшого розвитку фірми, яка зуміла знайти себе тоді, коли багато хто втрачає.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Технічні характеристики	«Харків'янка» (базовий варіант)									
	200	400	600 плюс	800 плюс	1200 плюс	1500 плюс	1800 плюс	2000 плюс	2200 плюс	6000 плюс
Виконання г — горизонтальне в —вертикальне							г	г	г	в
Продуктивність по зерну, т/добу	4	8	12	16	24	30	36	40	50	120
Загальний вихід борошна	73	73	73	73	75	75	75	75	75	75
в тому числі:										
вищого сорту	61..63	61..63	61..63	61..63	63..65	63..65	63..65	63..65	63..65	50
першого сорту	10..12	10..12	10..12	10..12	10..12	10..12	10..12	10..12	10..12	20
другого сорту	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Встановлена потужність, кВТ	32	42	60	85	130	163	195	230	235	450
Обслуговуючий персонал, осіб	2	2	2	2	2-3	3	2	4	4	4
Габаритні розміри (довжина x ширина x висота)	6720 2830 3200	6500 3950 3800	8000 4000* 4500	8700 4500* 4720	11500 4400* 5200	17200 4400* 5275	21070 5100* 5275	23800 4000* 6480	22650 6150* 5710	25000 7700 12000
Загальна вага, т	3,2	4	6	8	10	12	17	25	30	70

З-за лаштунків

У скарбниці – мила серцю туга

У День Конституції палацу «Україна» судилося пережити приємний шок: його атакував потужний десант художньо-мистецьких сил. Цього разу завоювати столицю спробували сумчани. Щоправда, вже на старті вони здобули цінні трофеї у вигляді почесних нагород і звань від імені Президента та уряду. Відтепер в області стало більше на одну народну та десяток заслужених артистів. Аби не лишитися у боргу губернатор Сумської області Володимир Щербань, красно подякувавши керівникам держави, детально розповів про здобутки області. І лише опісля розпочалося власне те, чого чекав заповнений до щенту глядацький зал — звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Сумщини.

Розпочали концерт екскурсом в історичне минуле: Ярославна плакала у Путивлі-граді, як і сотні років тому — гірко і переконливо, а відтворити атмосферу княжої доби допоміг ансамбль народного танцю «Молодість» Сумського вищого училища культури і мистецтв ім. Бортнянського. До речі, вихованці цього училища ще не раз виходитимуть на сцену, демонструючи різнобарв'я жанрових і стильових уподобань. Не залишила байдужими глядачів хореографічна композиція «Дівочі розваги» у виконанні зразкової студії «Шарм» Шосткинського палацу культури імені К. Маркса та зразкового ансамблю народного танцю «Джерельце» Палацу культури шосткинського ВО «Свема». Малеча так майстерно відпрацювала свій номер, що справедливо зірвала шквал аплодисментів. Утім, найбільше вразив натюрморт «З фольклорної скарбниці», а надто —народний фольклорний ансамбль села Очкіно Середино-Будського району. От де справжня душа українська, мила серцю світла туга — їх би слухати й слухати без кінця й краю...

Натомість не обійшлося без надмірної помпезності й притаманного цьому регіонові академічного консерватизму. Врятували славні земляки, що вже давно живуть у Києві, та не забувають своєї малої батьківщини: Анатолій Мокренко заспівав, як завжди, сонячно й колоритно, бурхливий Віталій Білоножко (був явно в ударі), та коронована владою і народом прима —Ада Роговцева. Актриса постала перед земляками в новому амплуа, прочитавши власну поезію.

Алла РОМАНЧУК.

На знімку: київські сумчани — Ада Роговцева, Анатолій Мокренко, Віталій Білоножко.

Голос України

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34; 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ. Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ. Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 35376. Тираж 236860.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50 Зам. 0311119.

12 4567890

Афіша вихідних днів

➤ Київ

Національна опера: неділя — «З днем народження, Америко!», Київський симфонічний оркестр та хор, диригент Роджер Макмерін (США) (о 20-й год.).

Літня естрада Центрального парку культури і відпочинку: субота—неділя — «Джазові концерти» пам'яті Володимира Симоненка (о 18-й год.).

Національний будинок органної та камерної музики: субота — заслужений артист України Володимир Кошуба, орган (о 19-й год.).

Національний театр російської драми: субота—неділя —(гастролі Московського театру Майстерня Петра Фоменка) О. Островський «Вовки і вівці» (о 19-й год.).

Театр «Колесо»: субота—неділя — П. Кальдерон «Дама-примара» (о 19-й год.).

➤ Одеса

Театр музичної комедії імені М. Водяного: субота — оперета «Весела вдова» Ф. Легара (о 19-й год.); неділя — музична казка «День народження кота Леопольда» Б. Савельєва (об 11-й год.), оперета «Біла акація» І. Дунаєвського (о 19-й год.).

Погода

В Україні найближчими днями синоптична ситуація істотно не зміниться: утримається жарка, переважно суха погода. Температура вночі 16—21, удень 28—33 градуси тепла. Лише вдень в окремих районах пройдуть короткочасні дощі, грози. Вітер північно-східний, 5—10 м/с.

На Київщині спекотно, переважно сухо, вдень місцями короткочасні дощі, грози. Температура вночі 16—21, удень 28—33 градуси тепла. Вітер північно-східний, 5—10 м/с.

Український гідрометцентр.

Про те, що було і буде

Прем'єра... під сходами

Молодіжний театр В'ячеслава Бурлаки «К° під сходами» має в своєму репертуарі твори Куліша, Садур, Іонеску, Лорки і популярність у глядацького загалу. На разі — прем'єра моновистави «Людський голос» Жана Кокто у виконанні Флори Чорновіл. До речі, сам театр, що грає на сцені центру естетичного виховання молоді, цілком аматорський. Зате авторитет у нього не менший, ніж у деяких «профі».

Питання по суті

На Рівненщині побував всесвітньо відомий акордеоніст Ян Табачник. Один з благодійних концертів він дав у виправно-трудовій колонії посиленого режиму, що в селі Катеринівка Сарненського району. Певно, майстерність музиканта розтопила лід у серцях тих, хто вже не вперше відбуває покарання за тяжкі злочини, навіяла спогади про життя на волі. Тож разом з оплесками Яну Табачнику адресували запитання: чи не чув він часом про амністію?..

Стала поема виставою...

Такого ще не було в жодному з театрів України. Хоча, думається, не один режисер прикидав, як би ото відому поему Олександра Пушкіна «Руслан і Людмила» — та на сцену. Й боязко відкидав ідею. Чому? Тому, може, що вже півтора століття йде — щоправда, на сцені оперній — користується великою популярністю «Руслан і Людмила» Михайла Глинки. Але то переважно музика, геніальні пушкінські вірші у лібрето ніби «розчинилися», слухач не вловлює всієї чарівної їх краси.

Так чи приблизно так розмірковували в Миколаївському російському художньому театрі. Й після тривалих вагань його керівник Микола Кравченко вирішив: ризикнемо! Чому б не пригостити глядачів ще ніде й ніким не баченим?

Що ж, ризик, скажемо одразу, був виправданий. Прем'єру із захопленням сприйняли передусім юні шанувальники театру. Хоча й дорослі дивляться її з чималим задоволенням. Режисер Анатолій Новицький, художник Анатолій Буйненко, хореограф Василь Пак разом з акторами створили на сцені таке непересічне дійство, поетично подали, даруйте за штамп, невмирущу Поезію, — через слово, образи, казковість, — що все оте не може не зачаровувати. А до Олега Мамикіна й Олени Грабун надовго, певно, пристануть їхні сценічні імена — Руслан і Людмила. В усякому разі, саме так їх уже називають ті, кому випало подивитися виставу, уздрівши й пізнавши на підходах до театру.

Час нот

Музичне майбутнє через Інтернет

Ті, хто полюбляє подорожувати музичними сторінками Інтернету, погодяться, що донедавна шанс натрапити на веб-сайт вітчизняного виконавця практично дорівнював нулю. Та, здається, крига скресла. І втаємничені у комп'ютерні тонкощі меломани отримали належну музичну інформацію. Сторінка конкурсу-фестивалю «Майбутнє України» (адреса в Internet: www. future. com. ua), що вперше відбувся восени 1998-го у Львові, вже має свій, доволі широкий, загал прихильників.

Унікальність фестивалю (до речі, організатор — «Таврійські ігри» — прагне зробити його постійною осінньою мистецькою подією, що відбуватиметься у Львові) полягає в тому, що, з одного боку, його учасники — ще «нерозкручені» групи й виконавці, по-суті, — гливкий матеріал. А з другого — продукція саме цих ще незаангажованих у національному шоу-бізнесі творчих одиниць є стимулом для об'єднання молодих українців у світі через сучасну музику й інтерес до найновіших технологій. І головне —сторінка, мов лакмусовий папірець, виявляє, що ж нині має Україна в резерві сучасної молодіжної музики.

Ті, хто мав можливість побувати на фестивалі у Львові, не заперечить: маємо те, що маємо. Поки що — нову хвилю чергових дипломантів, вже «відкритих» раніше іншими фестивалями, що потребують доброї фахової обробки, «розкрутки» та фінансових «вливань». Хоча участь у таких акціях нині для молодих виконавців мало не єдина можливість заявити про себе, а також підкачати професійні музичні «м'язи». Тож у цьому сенсі фестиваль більш ніж вдалий — на веб-сайті «Майбутнього України» можна переглянути фото учасників, прослухати по одній конкурсній пісні, ознайомитися з результатами голосування та залишити свій відгук.

Залишається сподіватися, що за рік фестиваль, який загалом взяв непоганий старт, вийде на новий якісний рівень, а той розголос, якого він набув за межами України, дасть змогу залучити до співпраці ширше коло осіб, не байдужих до долі українського музичного майбутнього.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

На знімку: Роман Калин (гурт «Грин Джоли»).